

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXV, ŠT. 11, ODGOVORNA UREDNICA MAJDA HORVAT, CENA 1,80 €

14. MARCA 2013

Dušan Lanščak, Pomurske mlekarne

Brez razumevanja ni rešitve

Prodaja izdelkov Pomurskih mlekar na domačih policah se je letos povečala za desetino

V Pomurskih mlekarnah so se konec prve polovice lanskega leta stvari postavile na glavo. Do takrat se je zdelo, da podjetje nima večjih težav in je nezadovoljstvo nekaterih kmetov samo iskanje dlake v jajcu, ki naj bi jim bilo kot opravičilo za prekinitve pogodbe o dobavi mleka. Potem se je dogajalo, kar se je, in je to nesmiselno obnavljati. Konec leta je novi nadzorni svet imenoval za novega predsednika uprave Dušana Lanščaka in nekdanjo direktorico imenoval za članico uprave. Prejšnji teden jo je razrešil in ji prekinil delovno razmerje s Pomurskimi mlekarnami. Razlog naj bi bila ustvarjena izguba okrog pol milijona evrov v lanskem letu. Ob tej razrešitvi so se pojavila namigovanja, da naj bi bile Pomurske mlekarne tarča prevzema združnega konzorcija, ki mu ni uspelo prevzem Ljubljanskih mlekar. Šlo je za zavestno lansirano zgodbo, ki naj bi kompromitirala sedanjega predsednika uprave Pomurskih mlekar Dušana Lanščaka, ki je pred službo v Beogradu res bil direktor hčerinske družbe Ljubljanskih mlekar – Mlekarne Tuzla. To je le nekaj zunanjih prask, ki so Pomurske mlekarne spravile v središče pozornosti. Kaj drži in kje so Pomurske mlekarne po dobrih dveh mesecih vodenja, o tem več z Dušanom Lanščakom.

Razrešena je bila članica uprave Bernardka Hlebič, a je ob tej razrešitvi takoj namignila na morebitno prevzemno namero združnega konzorcija, ki naj bi prevzel Pomurske mlekarne, ker mu ni uspelo prevzeti Ljubljanskih mlekar. To bi lahko razumeli kot provokacijo, saj ste bili nekoč direktor v hčerinski družbi Ljubljanskih mlekar.

Nadaljevanje na 12. strani

Pomurske mlekarne so bile prejšnji teden ponovno v središču pozornosti. Zgodba je zvenela kot afera in je nakazovala, da se položaj znotraj in okrog Pomurskih mlekar ponovno zapleta. Pokazalo se je, da gre za ločeno zgodbo od trenutnega stanja v Pomurskih mlekarnah. Šlo je za polaganje računov za preteklo leto. Nadzorni svet je ugotovil, da v lanskem letu niso bili doseženi sanacijski cilji, zato je razrešil članico uprave. Vzoredno s to razrešitvijo je bila v javnost lansirana zgodba o novih lastniških igricah, ki naj bi se dogajale v ozadju. Na srečo imajo sedanji lokalni lastniki (zadruga) mlekarne pod kontrolo. Vzoredno pa se kažejo v mlekarne nekateri pozitivni premiki po imenovanju novega predsednika uprave Dušana Lanščaka. FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

V premislek

ZNANO. DOMAČE

Majda Horvat

Bil je glodavec za jaro gospoda v »vukojebini«. Brez usmiljenja je besedno glodal do kosti, potem pa, desperado, odtaval nazaj v svoj pekel na zemlji. Dogorel je v njem, saj v raj tako ni verjel. Vsake toliko časa me je posedel ob sebi, da sva spila kavo. Običajno je govoril žolčno, predvsem o tistem zunaj sebe, o klientelizmu, korupciji, pridobitništvu, plitkosti, grupaštvu pa o podrepništvu, petolizništvu, pokvarjenosti, pohlepu, zlaganosti, hlinjenju, sprenevedanju, parazitstvu. Vse to je pri njem imelo obraz in vsak obraz je imel ime. Znano. Domače. »Zatolči jih je treba, drugače se preveč namnožijo,« je običajno dejal. Jaz pa njemu: »Kdo bo to storil?« Modroval je, da ženske ne bodo tolkle, ker jih ustavlja materinska skrb za potomce, nad katerimi bi se znala razbesneti jeza razjarjene gospode, ki da ima ključke tudi od vrat dobrih delovnih mest. Tudi moški ne, samci, ki mislijo, da najboljše poskrbijo za svoj zarod, če se uklonijo družbeni klimi in delajo natanko to, kar delajo vsi.

Nisva se pogovarjala o denarju, ampak o ljudeh. In tudi problem korupcije in klientelizma zame ni le v na ta način ukradenem denarju, ki naj bi ga bilo v Sloveniji milijardo evrov, kakor so nam tujci izračunali v najbolj sveži analizi. Tudi v političnem kadrovanju ne povsem. Ampak v njeni trdoživosti, saj je pijavka, ljudje z eksistenčnimi problemi njena kri, udomačenost pa njen škrlatni plašč. Zato je korupcija veliko več kot zver, kateri da je treba iztrgati srce.

Pred skoraj dvanajstimi leti sem prvič segla proti njenemu srcu ali v domačo pajkovo mrežo, pa bi me skoraj odneslo. Razbesnelo ozračje je trajalo nekaj časa, potem pa se umirilo. Stara, kot zdaj sem, vem za levitve, ki so se zgodile pozneje, pa za spletnje nove mreže. In ob novih zgodbah o klientelizmu, korupciji, kršenju delavskih pravic, ki jih nekaj razkrivamo tudi v pričujočem časopisu, se sprašujem: v kaj se bo preobrazilo zdaj razkrito nepoštenje?

Nepreslišano

KARINATURA ANTON BUZETI

Vestnikovi naročniki dobijo VEČ!

Do 10. aprila
v salonu zaves
PINK v Šavel centru
le za naročnike Vestnika
30 % popusta
na vse tkanine iz zaloge

Pink

dom in dekoracija

Pri uveljavljanju ugodnosti je treba predložiti **Vestnikovo kartico naročnika in ta izrezek iz časopisa**. Za nove naročnike velja izpolnjena naročilnica Vestnika.

Naročnik

ISSN 0351-6407

9 770351 640019

Bolnišnica Murska Sobota

Maček naročil goljufanje z bolniki?

Kriminaliste so sledi pripeljale v bolnišnični vrh – Nadzorniki zdravstvene zavarovalnice odkrili 183 primerov fiktivnih storitev

Znane so nekatere nove podrobnosti obračunavanja bolniških storitev v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Primer, v katerem je domnevno tukajšnja bolnišnica s fiktivnimi računi oškodovala Zavod za zdravstveno zavarovanje (ZZZZ), je še vedno na mizi kriminalistov, ki pa so jih sledi pripeljale, poročamo neuradno, vendar iz zanesljivih virov, v vrh tukajšnje bolnišnice. Kriminalisti bi po neuradnih informacijah lahko vzeli najbolj v primež finančnega direktorja Marjana Mačka, za katerega sumijo, da je v začetku januarja 2012 po telefonu administracijam bolnišničnih oddelkov naročil, da ambulantne primere obravnave bolnikov spremenijo v bolnišnične primere. Torej so za bolnika, ki so ga oskrbeli v enem dnevu in poslali domov, zavarovalnici zaračunali, kot da je bil tam hospitaliziran. Za kriminaliste bi bilo lahko sporno to, da o tem, kako bodo obravnavali bolnika, odloča zdravnik, vendar so potem po Mačkovem naročilu šli bolnikovo dokumentacijo prirejat za nazaj. Preiskavo skoraj zagotovo peljejo v smeri kaznivih dejanj zlorabe položaja in ponarejanja listin.

Če bodo policijski preiskovalci prišli do takšnega sklepa, pa jim bo svoje izjave najbrž moral pojasniti še direktor soboške bolnišnice Bojan Korošec, ki je za Pomurje.si na vprašanje o domnevnih nepravilnostih odgovoril, da je »to vprašanje, na katerega ne morem natančno odgovoriti, ker pri tem nisem bil soudeležen. Direktor pozna vsebino dogovora, poslovanje, strokovne usmeritve, medtem ko so na nižjih

Direktor na zatožni klopi

Kriminalistična preiskava zaradi domnevnega oškodovanja zdravstvene zavarovalnice ni osamljen primer, zaradi katerega se je murskosoboška bolnišnica znašla pod drobnogledom organov pregona. Tožilci so z očitki o negospodarnem nakupu aparata za proizvodnjo kisika na zatožno klop posadili direktorja bolnišnice Bojana Korošca in nekdanjega finančne-

ga direktorja Štefana Vučaka. Očitajo jima zlorabo položaja v letu 2001, ko je bolnišnica, ki jo je v svojem mandatu prvič vodil Korošec, podpisala pogodbo za nakup naprave za proizvodnjo kisika ameriškega podjetja z njegovim slovenskim predstavnikom Boštjanom Camlekom, vendar ta še danes ni v uporabi na način, kot je bilo načrtovano. Sojenje je preloženo

na nedoločen čas, saj sodišče Camleka išče s tiralico. Po plačilu kupnine je namreč izginil, zato ameriško podjetje pogodbenih obveznosti ni izpolnilo in posledično tudi ni bilo uradnega prevzema. Bolnišnica je nato sama zagnala napravo, med proizvodnjo pa so se pojavile težave s čistostjo kisika. Zaradi nakupa naj bi bilo za 200 tisoč evrov škode.

nivojih, kako se nekaj knjiži in prikazuje zavarovalnici, za to pristojne naše službe in te imajo tudi stalne nadzore.« Finančnik bolnišnice Maček namreč spada pod okrilje uprave bolnišnice, na čelu katere je prav Korošec.

V upravi murskosoboške bolnišnice so za Vestnik zanikali, da bi Marjan Maček izdal dokument s kakršnim koli navodilom o načinu zaračunavanja storitev, in ponovili že znano, da po obravnavi bolnika v skladu z navodili ZZZS-ja v bolnišnici opredelijo vrsto obravnave, ki je osnova za pravo obračuna ZZZS-ju. Dodali so še: »Vsako leto si prizadevamo zagotoviti primerno oskrbo predvidenemu številu ambulantnih in hospitaliziranih bolnikov po pogodbenih obveznostih bolnišnice z ZZZS-jem. Glede na realizacijo programa je v skladu z opredelitvami ZZZS-ja mogoče opredeljevanje med ambulantno in hospitalno obravnavo. Takšen način obračunavanja je stalna praksa v vseh slovenskih zdravstvenih ustanovah.«

Ob kriminalistični preiskavi so prejšnji mesec v bolnišnici potekali tudi štirje nadzori Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Ivan Tibaut, direktor območne enote zavoda, je povedal, da so pregledovali delo bolnišnice v letu 2011: »Pregledanih je bilo 183 primerov bolnišničnih obravnav, kjer so nadzorniki ugotovili neupravičeno zaračunane storitve v višini 99.393 evrov. Ta znesek bo po pravnomočnosti zapisnikov poračunan Splošni bolnišnici Murska Sobota in dodatno ji bo zaračunana še pogodbena kazen v višini 8.000 evrov.«

Andrej Bedek

Izkušnja iz pravosodja

Tožnica z očitki nad odvetnika

Ana Škafar in Silvo Belec v primeru tožbe na nasprotnih bregovih

Ana Škafar iz Panonske ulice v Odancih se je, kot pravi, pošteno opekla, ko je za zastopanje v pravdi proti državi, ki je na cesti med Mariborom in Dolgo vasjo dovolila promet težkih tovornjakov, pooblastila odvetnika Silva Belca. Po cesti G1-3 je mimo hiš krajanov, nekatere so od ceste oddaljene le dober meter, peljalo kar 1,4 milijona tovornjakov na leto. Muk je bilo konec, ko se je oktobra 2008 ta promet preusmeril na avtocesto, Škafarjeva pa je še vedno na robu obupa: »Tožbo smo vložili že pred štirimi leti in vse do danes ne vemo, kaj je z njo. V petek sta mož in sin več kot dve uri v pisarni čakala odvetnika, vendar ga ni bilo. Ne oglašam se nam niti na telefonske klice. Če je že dvignil slušalko, pa se je zapletal v odgovorih.« Tožbo je bilo mogoče vložiti tri leta po dokončanju avtoceste A5, kar se je zgodilo oktobra 2008. Primer je v roke Belca leto dni pozneje predala sočasno kot sosedje, ki so že dobili izplačano odškodnino – eden od njih nam je to potrdil. »Pravzaprav ne vem, kaj naj naredim. V hiši nismo ničesar popravljali, ker smo čakali na denar. Zdaj še zmeraj živimo med razpokanimi stenami in uničenimi okni, kar je posledica prometa tovornjakov,« je še povedala Ana Škaban in dodala, da odvetnik Belec ni želel vzeti denarja za pravdne stroške, ampak je povedal, da bo zase vzel deset odstotkov od prisojene odškodnine.

Silvo Belec je povedal, da je zadeva Ane Škafar zdaj na vrhovnem sodišču, saj okrajno in višje sodišče tožnici nista prisodili odškodnine. »Zgodilo se

Dolžen zagotoviti pomoč

Kaj preostane strankam odvetnikov, če domnevajo, da odvetnik ni opravil svojega dela? Poizvedovali smo na odvetniški zbornici v Ljubljani, od koder so sporočili, da na delo murskosoboškega odvetnika Silva Belca do zdaj ni bilo nobenih pritožb ali pripomb. Pravzaprav jih je začudilo, da se je stranka najprej obrnila na medij in ne na zbornico. Zato so po-

jasnili, da je najbolje, če že pride do takih primerov, da se stranke oglašijo na zbornici in tam tudi predajo vso dokumentacijo in opišejo ves postopek. Odvetniki so sicer v svojem poslanstvu zavezani Kodeksu odvetniške poklicne etike, kjer med drugim piše, da naj se odvetnik zaveda, da je po svoji družbeni vlogi strankam dolžen zagotoviti pravno pomoč.

je, da so sodišča razsojala, da tožniki niso upravičeni do odškodnine. Bilo je več takih primerov, med njimi tudi ta,« je dejal odvetnik in dodal, da bo treba počakati na odločitev vrhovnega sodišča, preden se bo nadaljeval postopek. »Res je, da sem Škafarjevi rekel, naj me ne kliče več v pisarno, saj je s svojimi klici motila moj delovni proces, in da mi lahko prekliče pooblastilo, če želi. Prepričan pa sem, da bomo dokazali, da ji pripada odškodnina,« je tudi povedal Belec, ki ima odprtih še nekaj deset primerov, o katerih bodo na okrajnem soboškem sodišču razsojali v torko. Prav tako je mogoče, da je Škafarjev sosed, ki je tožbo vložil kasneje, dobil prej denar, ker po sogovornikovih besedah ni bilo ustaljenega reda pri odločanju o zadevah in prisojanju odškodnin.

Izplačilo pravnomočnih odškodnin je lani sicer ustavil prazen proračun, prav odvetnik Belec, ki zastopa interese okoli 1400 ljudi, preostalih 700

tožnikov zastopata odvetnika Janez Kaučič in Igor Vinčenc, pa je uspel, da se denar za tožnike, ki so upravičeni do odškodnin, rubi državi. Denar za odškodnine se nakazuje na fiduciarni račun odvetniške pisarne, ki zneske potem nakaže naprej. Odškodnine so odvisne od več meril, njihova višina se giblje od 2400 do 7000 oziroma 8000 evrov. Odvetnik Belec je na fiduciarni račun po dostopnih podatkih spletne aplikacije Supervisor v zadnjih petih mesecih na račun izvršil zaradi izplačila odškodnin od države prejel skoraj tri milijone evrov denarja. Pravljanje – gre za najbolj množično tožbo v Sloveniji, v kateri so tožniki zahtevali okoli 14 milijonov evrov –, je trajalo kar sedem let, država pa je tožnikom v odprtih sodnih postopkih, povezanih z odškodninskimi zahtevki za življenje v primežu tovornjakov na državni cesti, potem predlagala poravnavo.

Andrej Bedek

Gospodarski kriminal

Ovadbica za utajo

Direktor proračun olajšal za 200 tisočakov

Če drži, vsaj takšne so neuradne informacije, do katerih smo se dokopali, da gre v včerajšnjem sporočilu pomurske policije, ki je poročala, da so tukajšnji kriminalisti zaradi davčne zatajitve ovdili enega od pomurskih direktorjev, za Karla Krajcarja, v preteklosti direktorja BK Studia, je to potem nov žebelj v krsto visokoletečega podjetja iz Moravskih Toplic in njegovih menedžerjev. Jožef Prša, tiskovni predstavnik Policijske uprave Murska Sobota, je sporočil, da so v preiskavi primera kriminalisti ugotovili, da leta 2010 osumljeni davčnemu uradu v Murski Soboti ni prijavil prodaje poslovnega deleža v družbi, v kateri je bil družbenik. »S tem dejanjem si je protipravno prilastil 199.418,60 evrov, za kolikor je oškodovan proračun Republike Slovenije,« je bil natančen policijski uradni govorec.

BK Studio in njegovi menedžerji, Krajcarjev tesen sodelavec je bil Borut Prelog, so na trdih tleh pristali že pred štirimi leti. Lani februarja je to na sodišču, kjer sta bila Krajcar in Prelog v imenu podjetja BK Studio obtožena davčne utaje, priznal zadnji kar sam: »Od leta 2009 družba ne dela. Nihče ni zaposlen in nihče noče prevzeti odgovornosti,« je Prelog povedal na sodišču.

Menedžerja BK Studia sta pogosta morala k preiskovalnim organom in v sodne dvorane. Konec leta 2011 je postala med drugim pravnomočna sodba, ki je razsodila, da sta Krajcar, takrat direktor BK Studia, in Prelog leta 2008 zakrivila poslovno goljufijo, ko nista Projektiranju in inženiringu Mapping plačala izdelave in urejanja načrta za ulico mimo apartmajskega naselja, katerega gradnja je sicer obstala na mrtvi točki. Krajcar je bil obsojen na pogojno enoletno zaporno ka-

Sporna igra na srečo

BK Studio Moravske Toplice je že v preteklosti polnil časopisne stolpce, ko je javnosti ponudil apartma za ceno loterijske srečke. Inšpekcijski nadzor tržne inšpekcije in urada za nadzor prirejanja iger na srečo je ugotovil, da je oglaševanje nagradne igre mogoče opredeliti kot nepošteno poslovno prakso. Poleg tega so ugotovili, da je z organizacijo omejenih nagradnih iger podan sum kršitve predpisov s področja varstva konkurence. Žrebanje tedenskih nagrad – tisoč evrov – je bilo v začetku julija 2009 ustavljeno, prav tako ni bila izžrebana glavna nagrada.

zen, ki se spremeni v odhod za zapahe, če v dveh letih ponovi podobno kaznivo dejanje, BK Studio pa na plačilo 50 tisoč evrov kazni, če bo podjetje v preizkusni dobi dveh let spet vpleteno v goljufijo. Mapping je le eno od podjetij, ki so BK Studiu pripravila različne projekte – med drugim gradbeno študijo, načrt strojnih inštalacij in požarni načrt – za gradnjo apartmajskega naselja. Na omenjenem sojenju je bilo mogoče razbrati, da je recimo BK Studio plačeval skoraj sedem tisoč evrov lizinga za štiri luksuzne avtomobile – med drugim audi S8 in porsche 911 –, medtem ko računov strank ni poravnava. Po dostopnih podatkih BK Studio očitno nima malo odprtih obveznosti, saj je na okrajnem soboškem sodišču potekalo ali še teče najmanj šest izvršilnih postopkov.

Andrej Bedek

Zgodba o balkanski mentaliteti pomurske lokalne politike

Trpljenje mladega Roberta

Več kot leto dni trajajoče prerivanje za vodenje javnega zavoda razgalilo boj za oblast v mestni občini

Potem ko so mestnega svetnika Roberta Celca svetniki na zadnji seji soboškega mestnega sveta v drugo potrdili za direktorja Raziskovalno-izobraževalnega središča Dvorec Rakičan, je soboški župan Anton Štihec dan potem podpisal sklep o imenovanju, čeprav je na seji pred glasovanjem vnovič trdil, da postopek izbire kandidata ni bil pravilno voden. Celec je pred glasovanjem povedal, da bo v primeru imenovanja odstopil kot svetnik SDS-a, in kot se je kasneje razvedelo, mu je Štihec podpisal sklep o imenovanju, misleč, da bo odstopil kot mestni svetnik in ne samo kot svetnik SDS-a. Ko je župan ugotovil semantično zvižajo, je sledila mala drama. Robert Celec je sklical tiskovno konferenco, na kateri je pojasnjeval domnevna ozadja izstopa iz stranke, domnevno prevarani Štihec pa je za nacionalno televizijo celo povedal, da naj bi Celec odstopno izjavo, ki jo je pokazal njemu, zamenjal z drugo z drugačno vsebino. Ob vsem vidnem pa je ostalo brez odgovora vprašanje, zakaj bi Antonu Štihecu odstop Roberta Celca kot mestnega svetnika pomenil tako veliko, da mu je takoj podpisal sklep o imenovanju na funkcijo, za katero si je vse lansko leto prizadeval, da je Celec ne bi zasedel. Prav tako se postavlja vprašanje, zakaj je Robert Celec ravnal, kot je, zakaj ni mirno prevzel funkcije in zapustil mestnega sveta, namesto da je tvegala, da bo v očeh javnosti izpadel kot prevarant. Kot sledi, zgodba svetnika Celca ni samo zgodba o odstopu in zasedbi direktorske funkcije, temveč zgodba o prerazporeditvi politične moči v mestni občini.

Pisalo je v

»Tončkovih zvezdah«

Za videnje celotne slike se je treba vrniti v čas po zadnjih lokalnih volitvah leta 2010, ki so se kljub zmagi končale neugodno za župana, kar se tiče sestave mestnega sveta, »nenačelna koalicija« strank SD, SDS in LDS je imela v mestnem svetu trinajst od šestindvajsetih svetnikov, zaradi česar je imela z glasovi somišljenikov iz drugih strank tudi večino v komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (KMVVI), ki ji predseduje Mitja Slavinec (LDS), v njej pa sedijo še Robert Celec, Marjan Gujt (LDS), Marko Martinuzzi (SDS), Goran Milošević (SD), Tomaž Dundek in Angela Novak (Modra lista), Cvetka Škafar (samostojna svetnica) in Jasmina Opec (SLS). S petimi od devetih članov kadrovske komisije je začel mleti glasovalni stroj »nenačelnikov«, ki so seveda uspevali s svojimi kadrovskimi predlogi, ki so nato dobili še podporo v mestnem svetu. Na nadaljnji razvoj dogodkov je občane opozoril tudi Štihec in pravilno napovedal nekaj kadrovskih rešitev: svetnica SD-ja Brigita Perhavec je res postala direktorica Zavoda za kulturo, turizem in šport (ZKTŠ), Štihec je tudi pravilno napovedal zamenjavo v Mikku, kjer je direktorica postala Mateja Šavel Kos, ki naj bi bila blizu ljudem iz krogov LDS-a, skoraj pravilno je predvideval, da se bo tudi za Celca našlo »kakšno mesto na kakšni razvojni agenciji«. Nekoliko se je edino zmotil pri napovedi, da bo svetnik SD-ja Dušan Bencik postal direktor Komunale in nekdanji konzul v Monostru Drago Šiftar (SDS) njegov svetovalec, saj je direktor postal ta zadnji, Bencik pa je ostal praznih rok. Prav tako je do danes praznih rok ostal tudi Zoran Kos, ki mu je Štihec na svojem blogu napovedal, da ga bo koalicija ustoličila za ravnatelja ene od soboških osnovnih šol.

Sredi lanskega leta je Štihecu ob početju kadrovske komisije spet prekipelo. Takrat ga je zmotilo imenovanje Petra Podlunška v nadzorni svet RRA Mure, Cvetke Škafar in Jasmine Opec v izdateljjski odbor Soboških novin, Nataše Horvat v svet Doma starejših Rakičan in Ludvika Sukiča v nadzorni svet Komunale.

Krhka ljubezen

Štihec je ob začetku mandata zapisal: »SD ima v tej koaliciji predvsem kadrovske interese. Dokler bo SDS glasoval za nastavev njegovih ljudi na direktorska mesta, bodo prijatelji in zavezniki. Takoj ko ti direktorji slučajno ne bodo zaposlili tudi SDS-ovih ljudi, bo te ljubezni konec.« Na konec ljubezni pa premeten župan ni čakal križem rok, temveč je zvitost širil svoj vpliv v mestnem svetu, da bi načel nenačelno koalicijo in ga dokončno obvladal ter s tem tudi kadrovsko komisijo. Poleg šestih glasov svojih svetnikov Štihec lahko računa tudi na glasove Dežiderja Šooša (NSI), čigar hčerka je dobila

najemu lokala Gol na stadionu v Fazaneriji so že preiskovali policisti. Računa pa tudi na glasove razočarancev iz nenačelne koalicije. To se je že potrdilo pri svetniku Zoranu Kosu, ki že dalj časa ne igra več usklajeno z ekipo LDS-a, katere svetnik je. Kos, sicer učitelj telesne vzgoje na fakovski osnovni šoli, naj bi v skladu z nekdanjimi napovedmi Štiha ciljnal na mesto ravnatelja tretje soboške devetletke, ki ga bodo imenovali letos. Po besedah obveščencev, naj bi Kos že intenzivno lobiral pri ljudeh, ki so vključeni v imenovanje kandidatov.

Glede svetnika SDS-a Andreja Mešiča je bilo že pred zadnjimi dogodki v svetniških vrstah mogoče slišati vprašanja o njegovi lojalnosti. Mešič naj bi bil Štihecu naklonjen zaradi morebitnih poslov, ki bi jih lahko s občino sklenilo družinsko podjetje, ki proizvaja betonske izdelke, med drugim je že sodelovalo pri postavitvi umetniških skulptur v enem od soboških krožišč. Tudi svojega gorečega nasprotnika svetnika SDS-a Marka Martinuzzija naj bi Štihec ukrotil na račun

tnik SDS-a Miran Forjanič, a ker je KMVVI za kandidata predlagal Domjana, so se svetniki SDS-a, takrat še zavezani nenačelni koaliciji, znašli pod pritiskom, naj ne podprejo kandidata koalicijske partnerice. Pritisk je bil tako močan, da so morali izvesti celo tajno glasovanje, da se ne bi razvedelo, kdo si je upal glasovati proti strankarskim navodilom.

Štihec je leta 2011 na svojem blogu na spletni strani Pomurje.si pisal o visokem predstavniku soboškega SDS-a, ki je hotel postati njegov šofer, želel pridobiti koncesijo za odvoz napačno parkiranih vozil in želel, da v mestni upravi zaposli njegovo ženo kot tajnico. Čeprav o imenih ni pisal, je bila v mestu javna skrivnost, da s tem misli predsednika soboške SDS Karla Šoša. »Nič ne vem o apetitih omenjenega gospoda, ki bi bili povezani s poslovanjem njega z MOMS,« danes pravi Štihec, ki prav tako zanika, da bi podpisal sklep o imenovanju Celca zaradi dogovora z SDS-om, in pravi, da bo celoten postopek imenovanja dal v presojo upravnemu sodišču. Kljub temu pa

Robert Celec in Anton Štihec v času, ko sta bila oba člana SDS-a. Stranka se je do danes odrekla obema.

FOTOGRAFIJA
TIMOTEJ MILANOV

Zakaj bi Antonu Štihecu odstop Roberta Celca kot mestnega svetnika pomenil tako veliko, da mu je takoj podpisal sklep o imenovanju na funkcijo, za katero si je vse lansko leto prizadeval, da je Celec ne bi zasedel? Odgovor se skriva v prerazporeditvi političnega vpliva v mestni občini.

zaposlitev v mestni upravi kot svetovalec, Jožefa Casarja, ki je že drugi mandat njegov podžupan in katerega sin je prav tako dobil zaposlitev v okviru občinskega ZKTŠ-ja kot avdiotehnik, ter Davorja Škorjanca (SNS), katerega ugodnosti pri

»miru v hiši« javnega podjetja Komunala, ki je v lasti občine in kjer je Martinuzzi zaposlen, vodi pa ga, kot rečeno, njegov strankarski kolega Šiftar. Svetnik Zaresa Jožef Recek in romski svetnik Darko Rudaš pa že doslej nista nastopala a priori proti županu, zato bi lahko Štihec na njuno podporo računal tudi v prihodnosti. Zgornje domneve potrjujejo tudi nekatera glasovanja v mestnem svetu, ko so nekateri od omenjenih svetnikov glasovali drugače kot njihove svetniške skupine in preprečili načrte nenačelnikov. Z odhodom Celca, ki bi ga v mestnem svetu zamenjal Anton Škraban, za katerega so verjetno pričakovali, da bo bolj sodelovalne narave, bi torej Štihec končno dobil zadosten vpliv v mestnem svetu, posledično pa tudi nad kadrovsko komisijo in prav zato se mu je nemudoma zdelo vredno požreti vsa načela in podpisati sklep o imenovanju.

V politiki ni zamer

V soboškem SDS-u naj bi bilo že nekaj časa napeto med strujo, ki je bližje županu, in pripadniki nenačelne koalicije, to pa se je že pokazalo ob imenovanju Damirja Domjana (SD) v svet Zdravstvenega doma Murska Sobota. Za to mesto se je potegoval tudi nekdanji sve-

dokument, s katerim razpolagamo v uredništvu, potrjuje Celceve besede, da je župan sklenil dogovor s Šošem, da bo podpisal sklep o imenovanju Celca v zameno za njegov odhod in imenovanje člana Modre liste (Bojana Petrijana) v nadzorni svet Komunale. Po dobro obveščeni virih naj bi nato sledila zamenjava preveč svojeglavih članic KMVVI Jasmine Opec in Cvetke Škafar z bolj »modrimi« članoma. Potrebno bi bilo le še eno glasovanje, s katerim bi npr. izločili Bencika (SD) iz nadzornega sveta Komunale, in nenačelna koalicija bi bila pokopana.

Tako je svetnik Celec prehodil pot od čudežnega dečka Slovenske demokratske stranke, v katero se je včlanil že kot osemnajstletnik leta 1993, kasneje bil njen županski in poslanski kandidat, do točke, ko je za stranko predstavljal le še kmeta na šahovnici, ki se je znašel pred trenutkom, ko ga bodo žrtvovali v gambitu za oblast. Odločil se je za salomonsko rešitev, najprej je navidezno pristal na političantsko kupčijo, da je dobil zelen podpis, nato je sklical tiskovno konferenco, na kateri jo je razgalil. In takšna je zgodba svetnika Celca, ki bo 12. aprila zakoral na dvorišče rakičanskega dvorca kot direktor.

Timotej Milanov

Pravice delavcev

Kršitev osumljen Jožef Pavlinjek

Policija zbira informacije o neizplačevanju plač in prispevkov za socialno varnost delavcev

Murskosoboški kriminalisti so prve dni marca začeli vabiti na pogovore zaposlene in nekdanje zaposlene v družbi Inoks, d. o. o., v zvezi s preiskavo – kakor je pisalo na vabilu – zaradi »suma storitve kaznivoga dejanja kršitve temeljnih pravic delavcev po členu 196 KZ -1«. Po naših virih naj bi enaka vabila prejeli tudi zaposleni v družbi Inoks investicije. Kršitve je osumljen Jožef Pavlinjek. Kaj naj bi torej domnevno kršil?

Policija je vabljenje pozvala, da prinesejo s seboj razpoložljive dokumente v zvezi z izplačili ter neizplačili plač in prispevkov za socialno varnost ter v zvezi z očitanimi kaznivimi dejanji osumljenega. Navedeni člen kazenskega zakonika namreč govori o kaznivih dejanjih zoper delovno razmerje in socialno varnost delavcev. Za zavestno kršenje predpisov glede sklepanja pogodbe o zaposlitvi in o prenehanju delovnega razmerja, plačah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja je zagrožena denarna kazen ali zapor do enega leta, do treh let zaporne kazni pa se kaznujejo dejanja nezakonitega prenehanja delovnega razmerja in nepravilnega neizplačila treh zaporednih plač, ali če je zaradi neplačevanja prispevkov delavec ostal brez pravic.

Jožef Pavlinjek je v obeh družbah zastopnik in tudi deležnik, s tem da je v družbi Inoks družbenica še Terezija Pavlinjek, v družbi Inoks investicije pa Filip Mišo Pavlinjek. Obe družbi imata blokirane transakcijske račune, Inoks od novembra 2010 in marca 2011, Inoks investicije pa od 15. februarja letos. Po javno dostopnih informacijah je proti družbi Inoks vloženi osem tožb, tožniki pa izterjujejo skupaj 221.741 evrov. Tri tožbe v skupnem znesku dobrih 36 ti-

Podjetji je zaradi nepravilnih obveznosti delodajalca zapustilo več kot trideset delavcev.

soč evrov so vložile fizične osebe, torej delavci, najvišjo terjatev, dobrih sto tisoč evrov, pa prek ljubljanskega sodišča izterjuje Občina Trbovlje. Inoks investicije ima odprto eno tožbo, toži pa ga fizična oseba oziroma delavka, ki na delovnem sodišču od nekdanjega delodajalca izterjuje devet tisoč petsto evrov zaradi neizplačanih plač, regresa in za odškodnino.

Po naših virih je podjetji zaradi nepravilnih obveznosti delodajalca ali najmanj treh neizplačanih plač z izredno odpovedjo zapustilo več kot trideset delavcev, vendar tožb potem niso vsi vlagali. Kot pravijo nekateri predvsem zaradi zadolženosti družbe in bančnih hipotek na premoženju podjetja, kar zelo zmanjšuje možnost poplačila njihove terjatve, ob tem da bi bili stroški pravnega postopka visoki.

Brez tožb in blokad poslujeta še dve podjetji družine Pavlinjek z imenom Inoks, Inoks plus in Inoks galvanika. V prvem, ustanovljeno je bilo julija 2011, je zastopnik in ustanovitelj Filip Mišo Pavlinjek, drugo je bilo ustanovljeno septembra 2011, ustanovitelj in zastopnik pa je Jožef Pavlinjek. Podjetji v letu 2011 ne izkazujeta pomembnega poslovanja.

Majda Horvat

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o. Izhaja ob četrkih.

Uredništvo: Majda Horvat (odgovorna urednica), Janez Votek (namestnik odgovorne urednice), A. Nana Rituper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balažič Peček, Milan Jerše, Vida Toš, Timotej Milanov, Jože Gabor, Ciril Kosednar (novinarji), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). Direktor: Dejan Fujs. Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 10 (redakcija), 538 17 20 (naročniška služba), 538 17 18 (marketing), št. telefaksa 538 17 11. Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Letna naročnina za fizične osebe je 91 evrov, za pravne osebe 135 evrov, za naročnike v tujini 205 evrov, letna naročnina za on-line Vestnik je 58,50 evra. Naročniki tiskane izdaje imajo on-line dostop brezplačen. Izvod časopisa za naročnika je 1,75 evra. IBAN pri Novi KBM SI56 0488 1000 1763 203, SWIFT koda banke KBMASI2X. Tisk: Druck Styria GmbH & Co KG, Avstrija. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 30. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. Naklada: 12.100 izvodov. Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, marketing: marketing@p-inf.si, naročniška služba: oglasi.vestnik@p-inf.si, www-stran: http://www.vestnik.si.

Imetniki materialnih avtorskih pravic za avtorska dela, objavljena v Vestniku ali njegovih prilogah, so Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o., ali avtorji, ki imajo s podjetjem sklenjene ustrezne avtorske pogodbe. Prepevdana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne ali druge namene brez sklenitve ustrezne pogodbe z izdajateljem.

prejeli smo

Podjetje poiskalo
začasni izhod...?

7. marca objavljen članek v Vestniku, je le nadaljevanje lažnih trditev in sprenevanj vodstva Farmtech, ki trajajo že šestnajsto leto.

Resnica močno divergira od napisanega. Omenjena notarska pogodba je bila podpisana 31. 05. 1997. In v tej pogodbi ni bilo govora o »odstopanju nepremičnin po dražbi« družbi MS in Indiharju, temveč o skupnem nakupu deležev celotnega Tehnostroja v stečajju. Priloga notarske pogodbe je bila situacijska skica, na kateri so bili deleži za vsakega barvno označeni, tako za H&P kot za MS in Indiharja.

2. člen Pogodbe se glasi: »Pogodbeniki se sporazumejo, da bodo skupno kupili celotno premoženje na javni dražbi 5. 6. 1997 in sicer bodo kupili naslednje deleže:

1. Družba Heissenberger & Pretzler 60 %
2. Družba MS Ključarovci 15%
3. M. Indihar 25 %

Ker je bilo v notarski pogodbi določeno, da H&P v imenu vseh treh kupi v naprej razdeljeno premoženje - deleže Tehnostroja, ni bil razen H&P nihče drug prisoten na dražbi. O tem, da se izvede skupni nakup, je bil obveščen stečajni upravitelj g. Koren in prav tako sodišče, ki na podano ni imelo nobenih pripomb. Na sami dražbi pa je H&P kupila celotno premoženje le v svojem imenu in tako izigrala oba pogodbenca partnerja. Tako Indihar, ki je pred dražbo plačal njegov delež v celoti na bančni račun H&P, kakor MS, ki je imela več kot celotno kupnino že plačano pri stečajnem upravitelju za njen delež, nista postala lastnika njunih deležev. Celotno premoženje si je prigrabila H&P! Oba izigrana pogodbenika sta poskušala v izven sodnih postopkih priti do njunih deležev, vendar, razen posmeha iz strani vodstva H&P, ni bilo nobenega rezultata. Prisiljena sta bila sodno uveljavljati izpolnitev Pogodbe o nakupu. Indihar je po dobrem letu in sodnem sklepu, postal lastnik njegovega deleža, v posest pa ga je dobil šele mnogo kasneje. Pri deležu družbe MS pa se je zataknilo in zatikalo, ker je H&P z vedno novimi fintami izpodbijala sodbe, ki so priznavale družbi MS, lastninsko pravico. Tudi sodba Vrhovnega sodišča z dne 6. 5. 2005, ki priznava lastninsko pravico na njenem deležu družbi MS, vse od 5. 6. 1997 (dan dražbe) dalje, je bil le strel v prazno. H&P je namreč spremenila parcelne številke nepremičnin, ki so bile navedene v sodbi Vrhovnega sodišča in se postavila na stališče: »Da te parcele ne obstajajo v njihovi lasti in jih zato ne morejo izročiti.«

To je pomenilo zopet več kot 6 let tožarjenja. Šele 28. 12. 2011 je družba MS dobila v posest zadnjo nepremičnino.

7. člen Pogodbe o nakupu pa pravi: »Pogodbene stranke se odpovedujejo pravici razdirati to pogodbo in se sporazumejo ter sklenejo, da je pogodbenik, kateri bi posredno ali neposredno kršil to pogodbo, dolžan plačati pogodbeno kazen, ki se določi v višini en milijon DEM, katere znesek se razdeli med pogodbi zvestima strankama, vsakemu v višini ene polovice.

V kolikor bi kateremu od sopogodbnikov nastala škoda, pogodbenca kazen ne izključuje odškodninskih zahtevkov...

Neresnična je trditev, da je Farmtech imel »že odprt račun pri avstrijski banki Bawag.« Ta račun je Farmtech odprl 16. 01. 2013, da bi se na ta način izognil izvršbi, ki bi 19. 01. postala pravno močna. – Brez komentarja!

Ni potrebno posebej poudarjati, da so vse te tožbe stale mnogo več kot sto tisoč evrov. Zgubljeni čas in nepotrebni stroški pa so mnogokratnik te vsote. S par gramov poštenja iz strani lastnika Farmtecha - Heissenbergerja, njene direktorice Sonje Rajh in direktorja Boruta Kopuna, bi do vsega tega ne prišlo. Istočasno pa je za omeniti, da je ta prisojeni 1,1 milijon šele prvo poglavje odškodninskih tožb. In vsak dan bo dražje...

Marko Slavič, direktor MS

Tešanovci s Panonsko vasjo Matevža Kadiša in Igorja Starca

Vas, ki se je vrnila iz preteklosti

Zasebna turistična naložba v gradnjo apartmajev v tipičnih panonskih hišah

Vse se je začelo pred desetimi leti, ko sta poslovneža Igor Starc (nekdanji lastnik turistične agencije Odisej) in Matevž Kadiš (poslovnež, ki se ukvarja med drugim s toplotnimi črpalkami, bil pa je tudi direktor Vrtnarstva Murska Sobota in pred kratkim postal magister poslovnih ved) kupila parcelo na začetku naselja Tešanovci (z mlajtinske strani). Zamislila sta si, da bi v neposredni bližini največjega prekmurskega kopaljšča s termalno vodo uredila turistično naselje. In to ne kakršno koli, saj je takih, ki imajo v imenu le »prekmursko« ali »tradicionalno«, že dovolj. Zgraditi želita naselje, ki bo vpeto v krajino in vas ter bo zgrajeno iz naravnih materialov ter namenjeno predvsem uživanju v bivanju na podeželju in pogledu na bližnja polja.

Vas, »položena« v krajino

Čeprav je danes tam še gradbišče, jima zelo uspeva: nova vas v vasi Tešanovci je »položena« v krajino z odlično arhitekturo hiš, kritih s trstiko, ribnikom na vzhodu parcele, ohranjenimi velikimi hrasti, zdaj spomladi pa je še posebej opazen velik grm mačič. »Naj-

Panonska vas, d. o. o.

Ustanovitelja in družbenika Panonske vasi sta bila 28. aprila 2004. leta Barbara Starc Verbič (iz družbe je izstopila 27. junija 2011) in Matevž Kadiš, ki je iz družbe izstopil 15. oktobra 2009, ko je v družbo vstopil Igor Starc. 2011. leta je v družbo vstopila Renata Lepoša. Danes je direktor podjetja Panonska vas Igor Starc, prokurist pa je Matevž Kadiš. Zanimivo pa je, da družba v preteklih letih ni imela prihodkov – razen 2010. leta, ko je prejela evropska in državna sredstva. Matevž Kadiš pa je vpisan tudi kot ustanovitelj podjetja Prekomej, center znanja, vizij in uspešnosti Gornji Petrovci, zastopnik je Davorin Rogina, in zavoda za zdravo okolje Zeleni prst v Černelavcih, kot samostojni podjetnik pa se ukvarja še z ekonomskim raziskovanjem in svetovanjem.

prej sva morala urediti dokumente in pridobiti vsa potrebna dovoljenja – to je pri nas res katastrofa. Toda bili smo vztrajni. Najino prvotno zamisel prekmurske vasi sva z majhnimi popravki ohranila, idejno zasnovo je priprav-

Tudi trstika je bila v preteklosti material, s katerim so prekrivali strehe v panonskem svetu. Ljudem je bila pri roki predvsem v nižinskem močvirnatem delu Prekmurja. V Tešanovcih so s trstiko strehe prekrivali madžarski mojstri.

la Barbka Šušek, arhitekt Borut Fartek pa je pripravil dokončne načrte. Posebnost je poleg lepe arhitekture in značilnih notranjih prostorov prav gotovo to, da bomo naredili glinene omete, strehe

dokončno uredili še ribnik in športno-rekreacijska igrišča. Vsaka faza je vredna okrog milijon evrov, skupna predvidena investicijska vrednost pa je 2,6 milijona evrov. Kdaj in kako bodo skle-

skega denarja – vir Supervisor), z lastnimi sredstvi (investitorja sta družba Panonska vas in zasebnik Matevž Kadiš) in sredstvi Gorenjske banke.

Najprej 60, nato 130 postelj

Kadiš je poudaril, da imajo za vsa dela, razen za pokrivanje strehe s trstiko (ker ni domačega ponudnika, ki bi bil sposoben opraviti tako veliko delo v dogovorjenem času), najete domače izvajalce iz Pomurja. Dela so začeli oktobra 2012, končali pa naj bi jih do konca letošnjega junija. »Glede na partnerjevo poznavanje trženja pričakujem, da bomo imeli goste od vsepovsod, predvsem iz tujine, domači gostje pa imajo tako in tako radi Moravske Toplice. Z našimi hišami in apartmaji bo turistična ponudba še pestrejša. Ponujali bomo različno možnost najema. Štiri hiše so predvidene za počitnikovanje družin, in sicer za dve družini z več otroki v eni hiši. Druge hiše so narejene tako, da lahko sprejmejo več različnih gostov, gre za kombinacijo apartmajskih sob s kopalnico in kuhinjo. Najprej bo na voljo 60, po dokončanju celotnega projekta pa 130 postelj. Mi želimo ponuditi predvsem udobno in prijetno bivanje z lepim razgledom, zaradi česar je investicija nekoliko dražja, toda zdravje, mir in udobje so za nas zelo pomembni,« je še poudaril Kadiš.

Bernarda B. Peček

Matevž Kadiš: »Naselje smo poimenovali tako kot družbo Panonska vas, da bi že z imenom vse povedali.« FOTOGRAFIJ BERNARDA B. PEČEK

pa bodo pokrite s trstiko,« je načrtoval naselje opisal prokurist Matevž Kadiš. Projekt je razdeljen v tri faze. V prvi bodo končali prvih sedem hiš, v naslednji fazi bo zgrajenih še osem hiš na vzhodni strani ribnika, v tretji fazi pa bi

nilni projekt, je odvisno od tega, kako jih bodo pri načrtih podpirale banke. Prvo fazo financirajo delno z evropskimi sredstvi za razvoj podeželja (družba Panonska vas je 2010. leta prejela okrog 13.500 evrov državnega in občin-

Za pomurski vodovod sistemov A in C že iščejo izvajalca

Če ne bo zapletov, imajo možnost vsi trije

Priprava dokumentacije za sistem B (Goričko) je v sklepnih fazi in bo javno naročilo objavljeno 18. marca

Projekt z dolgo brado – pomurski vodovod – se premika z mrtve točke. Za sistema A (UE Lendava) in C (UE Gornja Radgona in Ljutomer) sta že objavljeni javni naročili. Priprava dokumentacije za sistem B (Goričko) je v sklepnih fazi in bo javno naročilo objavljeno 18. marca.

Za sistemom C so objavljena tri javna naročila za zbiranje ponudb. Ločeno se išče izvajalca za nadzor izvedbe projekta, za gradnjo transportnih vodov, kanalizacije in objektov za obdelavo vode. Razpis zajema gradnjo transportnih vodov, prečrpališč in vodohranov. Za varovanje vodnih vi-

rov je predvidena gradnja kanalizacije v Apačah, Moti in na Cvenu oziroma Krapju. V sistemu so predvideni štirje vodni viri, kjer bodo zgrajeni objekti za zajem in obdelavo vode, in sicer na Moti, Lukavcih, Segovcih in Podgradu. Gradnja primarnih in sekundarnih vodov v posameznih občinah prav tako predvideva lokalne vodohrane s črpališči. Javno odpiranje ponudb bo desetega aprila v prostorih Občine Ljutomer.

V nasprotju s sistemom C je javno naročilo za izvedbo del za sistem A razdeljeno v tri sklope. Znotraj posameznih sklopov je zajeta gradnja

transportnih primarnih in sekundarnih vodov z gradnjo vodnih virov. Prvi sklop zajema občini Turnišče in Velika Polana, drugi Črenšovce in Odrance in tretji Kobilje, Dobrovnik in Lendavo. V naročilo pa je zajeta tudi medsebojna povezava posameznih sklopov v skupen sistem. Rok za oddajo ponudb je 10. april. Roki za izvedbo pa se gibljejo od 18 do 20 mesecev. Po uspešno končanem postopku

POMURJE.SI
BOLJŠA STRAN SPLETA

izbire izvajalcev in podpisanih pogodb bodo izdane odločbe o izkoriščanju evropskih kohezijskih sredstev. Časovno gledano imajo vsi trije projekti, če se vsa zadeva ne bo zapletla z morebitnimi pritožbami in celo zahtevami po revizijah postopkov, realne možnosti, da bodo financirani iz te finančne perspektive. Razpisana vrednost del na obeh sistemih je okrog 54 milijonov evrov. Če pa bo prišlo do težav pri oddaji del, se zadeva lahko močno zaplete in celoten projekt bo moral v naslednjo finančno perspektivo, ne samo del sistema B.

J. Votek

Lek Veterina

Prestrukturirali način razmišljanja

Poleg številnih krmnih mešanic na trg stopajo s hrano za male živali – Inovativen pristop s kozmetiko za ljudi in živali

Menite, da je barva kože piščanca na vašem krožniku plod domače vzreje ali da je jajce na oko tako lepo rumeno-oranžnega odtenka po naključju? Berite naprej. V bližini glavne ceste v Lipovcih je podjetje Lek Veterina, ki se primarno ukvarja s pripravo krmnih mešanic. Eden njihovih najbolj prodajanih artiklov so danes premiksi za piščance, ki so sestavljeni tudi iz tridesetih komponent, med drugim iz vitaminov in mikro-mineralov ter posebnih dodatkov, kot so encimi za boljše izkoriščanje krme, naravna barvila za barvo kože piščancev, arome za boljše ješčnost, kvasovke za boljše delovanje prebavil ... Naravna barva kože? »Če pogledate barvo piščanca dveh različnih proizvajalcev, vidite razliko. So trgi, ki zahtevajo lepo rumenega piščanca, in trgi, ki zahtevajo svetlega,« pojasni predstavnica družbe Elizabeta Škrget. Naravna barva pride iz rože žametnice (*Tagetes erecta*), katere barvilo se vgradi v maščobe in posledično koža piščanca dobi očesu prijetno barvo. Enako delujejo tudi barvila za jajčni rumenjaki, ki so sicer sintetične narave, brez katerih bi bil svetlejši. Rumeno rumenjaka se meri z Rochevo pahljačo, ki se razteza od vrednosti ena (svetlo rumena) do 15 (temno oranžna). Pri nas imajo po besedah Škrgetove ljudje raje bolj rumeno oz. oranžno obarvana jajca. Manjšim proizvajalcem to uspe doseči tudi z večjo količino koruze v krmi. Omenjeni postopki pa niso nevarni za prehrano. »Imamo izredno kontrolirano proizvodnjo,« pojasnjujejo v Lipovcih in razložijo, da uporabljajo le surovine, dovoljene za prehrano živali, ki so vpisane v evropskem registru dovoljenih krmnih dodatkov.

Na samostojno pot

Začetki podjetja segajo v leto 1980, ko je Lek zgradil obrat za izdelavo premiksov in mineralno-vitaminskih mešanic za območje celotne Jugoslavije. Ko je Novartis konec leta 2002 prevzel Lek, so se švicarski lastniki

odločili, da program s področja veterine, proizvodnje premiksov in mineralnih dodatkov za živali ni kompatibilen z njihovo strategijo, zato so se odločili za izločitev obrata v Lipovcih. Večinski lastnik družbe, ki so jo poimenovali Lek Veterina, je postalo podjetje Lek Storitve, ki je bilo v lasti sindikata Leka, d. d., pri tem so se nekateri zaposleni odločili, da v družbo vložijo tudi svoje odpravnine iz Leka. Julija 2005 je postala Lek Veterina samostojna družba. V letu 2009 je vodenje podjetja prevzel Ptujčan Branko Kamenšek, čigar podjetje BK posredništvo je leta 2012 tudi postalo večinski lastnik Lek Veterine. Z Novartisom sicer ostajajo povezani, saj tržijo njihov program veterinarskih zdravil. »Vodenje sem prevzel v kriznem času za podjetje, saj je izguba nekaj ključnih kupcev, ki so predstavljali več kot 60 odstotkov zasedenosti proizvodnih zmogljivosti, v letu 2008 pomenila velik preobrat v razmišljanju o prihodnosti podjetja. Podjetje smo v tem času prestrukturirali tako z vidika prodajnega programa kot razmišljanja, kaj hočemo in kam gremo,« pravi Kamenšek. Po tem letu so razširili portfelj ponudbe in se večinoma usmerili v govedorejo oz. izdelke za krave molznice. Z letošnjim letom počasi stopajo tudi na področje hrane za male živali, predvsem s pasjo hrano. Med petnajstimi tujimi trgi, na katerih delujejo in na katerih so v lanskem letu realizirali nekaj več kot polovico svoje prodaje, so najbolj prisotni v Bosni in Hercegovini ter drugih balkanskih državah, nekatere izdelke pa prodajajo tudi v Malezijo in Rusijo. Usmerjajo se tudi v Avstrijo, Češko in Slovaško. V lipovskem obratu je osemnajst zaposlenih, od tega pet v proizvodnji, ki je večinoma avtomatizirana, nekatere službe imajo urejene s pomočjo outsourcinga (pogodbenih sodelavcev), prav tako v tujini za njih delujejo številni zastopniki. Proizvedejo lahko več kot deset ton premiksov v izmeni, ki traja osem ur.

Kozmetika za živali

V majhnem segmentu izdelkov so razvili tudi inovativen pristop s kozmetiko za živali in ljudi. Tako izdelujejo mazilo za roke in vime: »Tu obstaja sivo polje, ker doslej ni bilo kozmetike za živali. Mazilo za kravo je iz enakih sestavin kot mazilo za človeške roke. Molzniki imajo npr. roke dolgo časa na vlažnem, zaradi česar je koža razpokana, iz istih razlogov je mazilo primerno za kravo in njeno vime, zato smo se odločili za recepturo, ki so primerne za oba,« pravi Škrgetova, ki dodaja, da se omenjeno mazilo odlično prodaja. Poleg dobave večjim odjemalcem njihove izdelke prodajajo zastopniki na terenu, ki obiskujejo velike proizvajalce in tudi

družinske farme ter zadrage, nekateri manjši kmetje pa pridejo sami iskati potrebno blago. Proizvodnja v celoti poteka v Lipovcih. Kot pravi Kamenšek, je pri večjih domačih kupcih opazen pritisk na cene, saj tuji proizvajalci ponujajo povečini blago slabše kakovosti po dampinških cenah.

Pridobili najvišji certifikat kakovosti v panogi

Smel pristop se kaže tudi v poslovanju, saj so leta 2012 povečali prodajo za 12,5 odstotka v primerjavi z letom prej, v letošnjem letu načrtujejo rast prodaje še za deset odstotkov. V lanskem letu so pridobili certifikat FAMI-QS, ki je najvišji certifikat kakovosti v panogi in ga ima poleg njih le

še eno podjetje v Sloveniji. S pomočjo razpisa kmetijskega ministrstva so v zadnjih letih v proizvodnjo vložili več kot 300 tisoč evrov, s čimer so odpravili kritične točke v proizvodnji, kupili novo pakirno linijo in uredili t. i. »clean room« – prostor, ki je primeren za izdelavo visokokakovostnih izdelkov z visoko dodano vrednostjo, kot so tekoči premiksi. Celotna industrijska proizvodnja krmnih mešanic v državi kaže, po Kamenških besedah, rahlo rast. Kot pravi, naj bi v Sloveniji letno proizvedli pol milijona ton mešanic, pri čemer ni ocenjena količina krmnih mešanic, ki nastanejo na kmečkih dvoriščih. Prepričan je, da lahko Lek Veterina sama zadosti potrebam slovenskega trga.

Timotej Milanov

V Lipovcih lahko proizvedejo več kot deset ton krmnih mešanic v izmeni in bi lahko po mnenju direktorja Branka Kamenška zadovoljili potrebam celotne Slovenije. FOTOGRAFIJA TIMOTEJ MILANOV

Koncesija za toplo vodo

Zdravilišče Radenci bo plačalo 17 tisoč evrov

Je z vladno uredbo konec skrivanja za raziskovalnimi vrtinami?

V začetku leta je Vlada RS izdala uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča Zdravilišča Radenci. Koncesija je izdana za rabo podzemne vode iz vrtin T-4/88 in T-5/03. Ob sprejeti uredbi je konec prejšnjega leta Ministrstvo za kmetijstvo in okolje pripravilo in objavilo osnutek uredbe o koncesiji za rabo termalne vode v Termah Banovci za tri vrtime in Termah 3000 v Moravskih Toplicah za pet vrtin.

Koncesija, ki je bila izdana Zdravilišču Radenci, velja 30 let in zavezuje koncesionarja, da ob spoštovanju natančno določenih okoljevarstvenih in naravovarstvenih pogojev ter spoštovanja režima in načina rabe podzemne vode plačuje koncesijsko dajatev. Višina koncesijske dajatve določila vlada do konca marca za vsako leto posebej na podlagi podatkov, ki jih je koncesionar dolžen posredovati Agenciji RS za okolje do konca februarja. Za letošnje leto bo Zdravilišče Radenci plačalo 16.875 evrov koncesijske dajatve za okrog 30 tisoč kubičnih metrov termalne vode. Ta se deli med državo in občine. Razmerje o delitvi koncesijske dajatve med državo in občinami je odvisno od razvisti občinske infrastrukture in deleža površine posamezne občine na ob-

močju tretjega vodonosnika. Vse vrtime so na območju tretjega vodonosnika, ki poleg vseh pomurskih občin zajema še občine Juršinci, Ormož, Sv. Andraž, Sv. Tomaž, Cerkevnik in Sv. Trojica v Slov. goricah. Razmerja delitve koncesinje med občinami in državo so različna, gibljejo pa se v razmerju 60 : 30 ali 70 : 30 v korist države. Izjema je Občina Hodoš, kjer dobiva država in občina enak delež.

Višina letne koncesijske dajatve, razdeljena med 33 občin, ne predstavlja omembe vrednega prihodka. Količina denarja si lahko obetajo občine na podlagi preostalih dveh uredb (Terme 3000 in Terme Banovci), še ni znano, saj v osnutku uredbe še ni izračunana višina koncesijske dajatve, znana pa je dovoljena količina črpanja vode – v Banovcih nekaj čez 157 tisoč kubičnih metrov na leto, v Termah 3000 pa 1,1 milijona kubičnih metrov termalne vode na leto. Rok za javno obravnavo in dajanje pripomb na osnutek uredbe o koncesiji za rabo termalne vode v Banovcih in Termah 3000 je potekel konec januarja, zato lahko v kratkem pričakujemo še izdajo vladnega sklepa o uredbi, v katerem bo določena višina koncesijske dajatve. S tem je končan en del zgodbe. Vlog za pridobitev koncesije

je nismo našli za Terme Lendava, Vivat in Bioterme. Tem trem družbam verjetno še niso potekla začasna dovoljenja za rabo termalne vode oziroma imajo njihove vrtime še vedno status raziskovalnih vrtin.

Občine, predvsem tiste, v katerih imajo terme domicil, ki so dobile ali pa so v fazi pridobivanja koncesij, si s tem finančno ne bodo opomogle. Občina Radenci in Moravske Toplice po izračunu v uredbi pripada 30 odstotkov koncesinje, veržejski pa 40 odstotkov. Pri tem naj poudarimo, da se celotna koncesinina razdeli med 33 občin po površini občine znotraj tretjega vodonosnika in se potem ta znesek, kot rečeno, deli med občino in državo. Z izdajo uredbe o koncesiji pa so občine dobile vzvod, da od koncesionarja zahtevajo dosledno spoštovanje okoljevarstvenih in naravovarstvenih pogojev. Povedano drugače, zdaj ne bo več naloga države ali občine, da čisti mulj in usedline, ki se nalagajo v potokih, v katere izpuščajo »uporabljeno vodo«. Potok Lipnica v Moravskih Toplicah je eden takih. To je samo ena od obvez, je pa še cela vrsta drugih, ki so bile pred izdajo uredbe o koncesiji zanemarjene, njihovo urejanje pa je bremenilo javne finance. J. V.

Ozaveščanje mladih

E-odpadke ločuj in okolje varuj!

Akcija zbiranja električne in elektronske opreme

Podjetje Saubermacher-Komunala M. Sobota bo od petka, 15. marca, do petka, 11. aprila, izvajalo ozaveščevalno nagradno akcijo zbiranja električne in elektronske opreme ter odpadnih baterij, ki so jo poimenovali E-odpadke ločuj in okolje varuj. Akcija bo potekala v sodelovanju z družbo Zeos in medijskim pokroviteljem Murskim valom, podprlo pa jo je tudi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Namen je ozaveščati mlade in njihove starše ter vse, ki bodo pri tem sodelovali, o pomembnosti zbiranja in recikliranja odpadkov. V akcijo se je vključilo devetnajst osnovnih šol, šolarje. Zbirali bodo odpadne baterije, sijalke, televizorje, monitorje, male gospodinjstvene aparate in drugo, kar bodo tudi sprosti točkovali ter lahko spremljali na spletni strani podjetja Saubermacher-Komunala. Šole, ki bodo na koncu akcije zbrale največ točk, bodo nagradili. Tako bo zmagovalna šola za nagrado dobila koncert znanega slovenskega glasbenika, z žrebanjem pa bodo podelili tudi druge nagrade. J. G.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota, je trenutno razpisanih več kot 110 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v gradbeništvu, gostinstvu ter zdravstvu in socialnem varstvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu: cestnogradbeni delavec – 40, delavec brez poklica – 10, kuhar – 4, mizar – 4, osnovnošolska izobrazba – 4, slikopleskar – 4, doktor medicine – 3, izolater inštalacij – 3, elektrotehnik – 2, ključavničar – 2, natak – 2, vrtnar – 2.

Iščejo se tudi:

dipl. fizioterapevt (vs) – 1, inž. kmetijstva in krajine (vsš) – 1, varilec – 1, vzgojitelj predšolskih otrok – 1, zidar – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

POMURJE.SI
BOLJŠA STRAN SPLETA

pobirki
bšperki

Ob oživiljanju vseh mogočih običajev iz preteklosti naj bi znameniti sinergetiki v kratkem obudili še enega. Organizirali bodo delavnico, kot se temu danes reče, v česanju perja. V načrtu je bilo česanje gosjega perja, ker je reja gosi opuščena, naj bi česali labodje perje. To naj bi bilo približno enako mehko kot gosje. Pa tudi labodi so se ob gregorjevem začeli zbirati v večjih jatah.

Prekmurje naj bi bilo prvi donator novosestavljeni vladi. Cvetlični aranžmaji ob prisegi ministrov in na prvi seji vlade bodo iz orhidej.

Okrog soboške bolnišnice in tudi nasploh znotraj dejavnosti, ki jih plačujejo zdravstvene zavarovalnice, se je razvila posebna dejavnost, ki jo nekateri imenujejo lov na glave. Ti lovijo predvsem bolnike, ki potrebujejo prevoze. Obljubljajo jim maksimalno udobje in celo nekaj provizije od prevoženih kilometrov. Za njihovo delovanje pa je značilno, da takoj, ko se umaknejo od oči javnosti, bolnike prelagajo v vozila z nižjim standardom in jih nagnetejo v vozilo kot sardine v konzervo in potem potujejo z njimi proti Ljubljani in nazaj.

Na znamenitem Otoku ljubezni bo javna dražba. Pristojna državna služba se namreč mora znebiti velikega kupa izkopanega gramoza na plovni poti pretežkega broda. Gramoz se bo ponujal pod trenutno veljavnimi tržnimi cenami. Da se bo prodajalo pod ceno, je nujno, saj je plovno pot treba ponovno poglobiti in material deponirati, to pa trenutno zaradi polne deponije ni mogoče.

Znamenita soboška črna-bela družba, ki jo vodi krizna menedžerka, obljublja 0,05-odstotni donos na odigrano nogometno tekmo vsem pomurskim vlagateljem v ta obetavni projekt.

Po raziskavi materialov goriških plazišč je bilo ugotovljeno, da je pod plazišči izredno kakovosten lapor, zato so lokalne skupnosti zaprosile pristojni oddelek za tuje naložbe na znamenitem regionalnem razvojnem inštitutu, da naj čim prej pripelje ustreznega vlagatelja, ki bo zgradil cementarno. Oddelek je ponudbo sprejel, saj nujno potrebuje projekt, vreden kakšnega evropskega priznanja.

Na moravskem golfskem igrišču se bo po dolgem času mudil eden od najpomembnejših nosilcev nacionalnega interesa iz Gorenjske. Dobro obveščeni vedo povedati, da ne prihaja samo zaradi prijetnega, ampak tudi koristnega. Osebnost bo namreč preverjal, koliko kapitala še lahko postrga v panonskem vrelcu in ga preusmeri v rešitev Abanke, ki jo je prej izčrpaval prek vseh razumnih mej.

Približati spoznanja o možganih

Ko ti nekdo briše misli, vsak dan prestavlja rože ali te opazuje

Psihologinja Barbara Horvat in nevrologinja Sabina Horvat o različnih vidikih bolezni možganov – Bolezni, ki imajo še vedno preveč stigem – Kdaj le pozabljenost in kdaj resno opozorilo

Epilepsija, možganska kap, demenca, depresija, shizofrenija, kronična bolečina so le nekatere bolezni možganov, ki zmanjšajo kakovost življenja ne le bolnika, ampak vse družine. In še huje: mnoge bolezni možganov zaradi simptomov v družbi niso sprejete kot druge bolezni, o njih se ne govori na glas in se jih prizna, če je res potrebno. Zato pa je o njih veliko predsodkov in stigem. Do teh bolezni pa smo še posebno zadržani v Pomurju. Da bi o njih pogumneje spregovorili in zmanjšali stigmatiziranje in da bi razjasnili zmotna prepričanja, so tej temi posvetili letošnji teden možganov. Pripravlja ga slovensko društvo za nevroznanost Sinapsa, v Murski Soboti je koordinatorka dogodka psihologinja Tamara Repič, izvedli pa so ga pod okriljem Centra za vseživljenjsko učenje Ljudske univerze Murska Sobota.

Shizofrenija, bolezen, ki prizadene vso družino

Približno odstotek ljudi zbolijo za shizofrenijo, hudo duševno motnjo, ki nastane zaradi spremenjenega delovanja možganov, je povedala psihologinja Barbara Horvat, Prekmurka, ki o tej temi pripravlja doktorat, z obolenimi za shizofrenijo pa dela na univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Soča v Ljubljani. Oboleni imajo občutek, da jih ves čas nekdo opazuje, jim ukazuje, da o njih poročajo mediji, jim kdo hodi po stanovanju. Je nekaj simptomov oziroma blodenj, halucinacij in paranoje, po katerih bolezen prepoznamo, in ki sčasoma postanejo tako močne in neprijetne, da človek ni več sposoben samostojno živeti. Bolezen je tudi dedna, pojavi pa se med 18. in 25. letom starosti, redkeje pozneje, zaradi delovanja hormonov pa prej zbolijo moški. Bolniki imajo običajno visok inteligenčni kvocient, med njimi pa so umetniki, slikarji, pesniki.

Od leve psihologinja Barbara Horvat, pobudnica srečanja Tamara Repič, nevrologinja Sabina Horvat in Alenka Kučan, direktorica Ljudske univerze Murska Sobota. FOTOGRAFIJA A. NANA RITUPER RODEŽ

Ker je vedenje teh ljudi v času psihotičnega stanja drugačno, mnogi ne verjamejo, da se bolezen da zdraviti in nadzorovati in da človek, ko ni v psihozi, lahko ob ustreznem zdravljenju povsem normalno funkcionira. Gre tudi za bolezen, ki prizadene celo družino, ne le posameznika. Kot nam je povedala Barbara Horvat, je pri svojem delu z bolniki spoznala več negativne družinske klime kot pozitivne in spodbujajoče. »Se posebno v Prekmurju je treba ljudi še bolj spodbujati, da se vsa družina obrne po pomoč. Predsodki in stereotipi o duševnih boleznih so tu še večji in bolj je navzoča miselnost, da smo sami krivi za razvoj te bolezni in da je nismo bili sposobni preprečiti. Tudi zato je treba o tej bolezni več govoriti,« poudarja.

Možganska kap najpogostejše obolenje

Specialistka nevrologije Sabina Horvat, dr. med., iz Splošne bolnišnice

ce Murska Sobota se je osredinila na šest najpogostejših obolenj možganov v Pomurju. Možganska kap je pri nas po statistiki pogostejša od slovenskega povprečja. Lani so na internem oddelku zdravili 339 ljudi, ki so doživeli možgansko kap. Zaradi možganske kapi jih tretjina umre, tretjina ima trajne poškodbe, tretjina pa nima težjih posledic. Zdravnica opozarja, da je zelo pomembno, da se čim prej zaznajo simptomi in da pacienta pravočasno pripeljejo v bolnišnico, ker to poveča možnost uspešnega zdravljenja. Sum na možgansko kap v praksi lahko prepoznamo s pomočjo akcije GROM, govor je otežen, bolnik ne more obdržati iztegnjenih rok pred sabo, ustni koti obraza se povesi in preverimo, ali bolnik lahko žvižga. Če pripeljejo bolnika v bolnišnico v štirih urah in pol od začetka simptomov, lahko krvni strdek, ki je povzročil zastoj krvi v možganih, z zdravili raztopijo. Lani so tako v murskosoboški bolnišnici zdravili šest bolnikov.

Glavoboli

Kar 20 odstotkov prebivalstva v Sloveniji trpi zaradi glavobolov, ki jih je več vrst, prav tako pa je veliko vzrokov zanje. Lani so na nevrološkem oddelku murskosoboške bolnišnice pregledali 696 pacientov, ki so tožili zaradi glavobola. Če je glavobol tako hud, da človek ne more biti pokonci, ne more normalno delati ali se je način glavobola spremenil, je prav, da obišče zdravnika, svetuje Sabina Horvat. Pravi še, da se občasno lahko vzame kakšna tableta, da pa bi jih jedli vsak dan brez nasveta zdravnika, pa ne gre, saj lahko tudi pretirano jemanje tablet proti glavobolu povzroča glavobol. Spregovorila je tudi o demenci, kronični napredujoči bolezni, ki prizadene višje možganske funkcije, kot so spomin, mišljenje, orientacija, razumevanje govora in navodil ter sposobnost izražanja, zanjo pa zbolijo vsaj odstotek ljudi po 65 letu starosti in je četrti najpogostejši vzrok smrtnosti v razvitem svetu. Tudi v Pomurju se število obolenih povečuje, lani pa so to diagnozo postavili 50 bolnikom. Odstotek prebivalstva ima tudi epilepsijo, lani so jih v regijski bolnišnici pregledali 237, v regiji pa je registriranih 200 bolnikov s parkinsonovo boleznijo in 130 z multipla skleroza.

A. Nana Rituper Rodež

Pozabljam?

Dogaja se nam, da pozabimo koga poklicati, kje imamo ključke, kako se nekdo piše. Pojavljajo se nam glavoboli, motnje vida ali se ubadamo z nespečnostjo, potrlostjo ... Lahko je le prehodno stanje zaradi povečanega stresa v službi ali preutrujenosti, lahko pa ti znaki napovedujejo resne težave. Zato moramo biti nanje bolj pozorni in jih ne smemo spregledati.

V Občini Lendava želijo ohraniti optimizem

»Najbolj me skrbi, da smo tako pasivni«

Za investicije bodo namenili 11 milijonov evrov – Kulturni zavodi premalo skrbijo za lastne prihodke

»Občina Lendava je še vedno v dobri kondiciji, glede na negotovost in zniževanje državnih prilivov občinam ne moremo biti optimisti, še huje pa je, če bi se predali pesimizmu,« razmišlja župan Anton Balažek. Zato so že lani napisali proračunski memorandum, ki so si ga zastavili kot razvojni in ne protikrizni dokument, ki bi moral biti temeljno vodilo pri delovanju v občini na vseh področjih v letih 2013 in 2014. »Žal pa je naše okolje preveč pasivno, tudi proračunski porabniki našega proračunskega memoranduma ne upoštevajo,« je še dodal župan, preden so se lotili druge obravnave proračuna za letošnje leto, ki so ga svetniki soglasno sprejeli.

Pričakujejo, da bi letos prejeli 15,1 milijona evrov, z investicijami, ki bi se izvajale v naslednjih dveh letih, pa bi imeli za 18,4 milijona evrov odhodkov. Na saldu pa je ostalo tudi 4,1 milijona evrov neporabljenih sredstev, zato investicij ne bodo zmanjševali. »Imamo 200 tisoč evrov lastnih prihodkov, po

čemer sodimo med tistih 40 občin, ki še imajo lastne prihodke.« V proračunu imajo vsaj za 290 tisoč evrov izpada prihodka, občinska uprava pa ima nalogo, da se izterjave resneje loti. Prav tako bi lahko občina za nepozidana zemljišča dobila okoli sto tisoč evrov.

Največji občinski izdatki gredo za vzgojo in izobraževanje, sledijo sociala in socialni transferji, ki naraščajo, potem je občinska uprava, na četrtem mestu je kultura, na petem prometna infrastruktura in tako dalje. Za investicije je predvidenih 11 milijonov evrov, največ tri milijone za pomurski vodovod, med drugim pa predvidevajo, da bi sredstva za investicije pridobili na mednarodnih razpisih in v okviru čezmejnih projektov.

Večje težave imajo v občini tudi z brezposelnostjo, ampak kaže, da bi lahko v prihodnje zaposlovala podjetja Lek, Avto Krka, Borak, Oletič in še druga v industrijski coni. Župan pa se boji, da se bo katero od podjetij tudi nepričakovano zrušilo. Skrb vzbuja-

Tako kot okolje še kultura, šport ...

Svetnik Stanko Gjerkeš je opozoril na trošenje sredstev v kulturi in dejal, da bi lendavski kulturni zavodi morali poskrbeti tudi za lastne prihodke. S tem se je strinjal tudi župan in predlagal, da se posebna strategija razvoja, kot jo imajo za okolje, pripravi še za kulturo, šport in družbene dejavnosti. Jožef Gerenčer je pohvalil, da se mu zdi proračun zelo ambiciozen, Franc Laj pa je spraševal o smiselnosti investicije in prenove nekaterih stavb in koliko to vlaganje upraviči družbeno koristnost, na primer Osnovne šole Petišovci.

joča je tudi ustreznost okolja za mlade, saj se v občino priseljujejo starejši, upokojeanci, mladi pa ne ostajajo.

»Niso pa najbolj kritične številke,« razmišlja župan, »bolj je problematična angažiranost prebivalstva, vsak posameznik, vsak v skupnosti se mora bolj angažirati.« Še posebno razočaran je nad proračunskimi porabniki. »Kar me najbolj boli, je, da proračunski porabniki niti ne preberejo proračunskega memoranduma. Ko jim zmanjka denarja, pridejo prosit, potem pa pri pregledu porabe vidimo, da so nena-mensko trošili denar.«

Balažek je spregovoril tudi o pesimizmu in optimizmu, ki preveva to območje, in poudaril, da je pesimizem velika nevarnost za razvoj, ki izniči angažiranost. Razvoj, kot poudarja, ima tudi sociološko komponento. Kot opazja, pa ljudem v Lendavi najbolj manjka samoinicijativnosti. Tudi ta bo v prihodnje na preizkušnji, predvsem pri mladih, ki so dobili zavod. In videlo se bo, kakšna je absorpcijska moč gospodarskih struktur, katerim občina ponuja finančne spodbude.

A. Nana Rituper Rodež

Naši predlogi

Izbor Pomurke in Pomurca meseca marca 2013

SMS-sporočila in glasovnice do 13. aprila

Na vrsti je že tretje letošnje mesečno glasovanje. Novost letošnjega glasovanja je možnost, da bralke in bralci aktivno sodelujete pri predlaganju kandidat in kandidatov za mesečne izbore. Na naslov Radia Murski val ali Vestnika, za oba je to Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom »za izbor Pomurke in Pomurca«, pošljite obrazložen predlog. Posredujete ga lahko tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@vestnik.si.

Izidi glasovanja februarkega mesečnega izbora: za Pomurko meseca ste izbrali direktorico hotela Diana Olgo Bellec, Pomurec meseca februarja pa je podjetnik iz G. Radgone Vasja Golar.

Predlogi za Pomurko meseca

Prim. mag. Branislava Belović iz Murske Sobotice je prejela zlate plakete za prizadevno delo v boju proti raku. Priznanje ji je podelila Zveza slovenskih društev za boj proti raku. Že več kot dve desetletji deluje v Pomurskem društvu za boj proti raku in je tudi njegova predsednica. Je avtorica programov, projektov, aktivnosti in publikacij, ki prispevajo k preprečevanju rakavih bolezni v Pomurju in Sloveniji.

Marija Prelog iz Ljutomerja je letošnja dobitnica Miklošičeve nagrade za dolgoletno življenjsko, požrtvovalno in nesebično delo na širšem kulturnem področju. Njen prvi vidnejši prispevek h kulturi je iz obdobja prve zaposlitve, ko so v Logarovicah ob kulturnem prazniku zbirali knjige za vaško knjižnico. Na vseh šolah, kjer je delala, je vodila pevske zборе, zdaj pa prepeva v pevskem zboru Društva upokojencev Ljutomer. Aktivna je tudi v drugih kulturnih dejavnostih društva, pri športu in na humanitarnem področju.

Tjaša Šimonka iz Lendave je kot pobudnica povezala skupino glasbenikov, ki so si nadeli ime Ethnotrip in negujejo ljudsko glasbo različnih geografskih območij. V manj

kot dveh letih druženja in resnega dela so postali prepoznavna etnoskupina v regiji, ki je zbrala dovolj poguma tudi za izdajo svoje prve zgoščenke. Njen izid so odlični glasbeniki nadgradili s koncertom v lendavski kulturni dvorani, projekt pa bodo nadaljevali s koncerti po Sloveniji.

Predlogi za Pomurca meseca

Marko Lenarčič je mlad prostovoljec v Hiši Sadeži družbe v Murski Soboti. Je eden najaktivnejših prostovoljcev, saj vodi tečaje angleščine za starejše, prireja glasbene in ustvarjalne delavnice, pomaga pri koordinaciji mladih prostovoljcev in najde čas še za pomoč pri vzdrževanju hiše in opreme ter je vedno pripravljen priskočiti na pomoč udeležencem programov in obiskovalcem. Zaradi vsega tega je najprostovoljec leta v soboški občini.

Karel Pojbič je dolgoletni direktor soboškega Mlinopeka, ki mu je Sekcija za pekarstvo Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij Gospodarske zbornice Slovenije tudi v letu 2013 podelila visoka priznanja za kakovost pekovskih izdelkov. Za vse tri izdelke, ki so jih dali na ocenjevanje, za rženi kruh, vrtanik in malo žemljo, so dobili zlata odličja, ki je najvišje možno priznanje. Kakovost Mlinopekovih izdelkov ni naključna – v desetih letih so zanje prejeli že več kot 40 zlatih odličij.

Janko Veršič, upokojenec iz Ljutomerja, doma v Postružnikovi ulici, ki je bil prvi reševalec ponesrečenke v stanovanju čez cesto, kjer je zagorelo po eksploziji zaradi uhajanja plina. Ko je žena opazila gorečo sosedo, je takoj pograbil gasilni aparat in stekel čez cesto ter skupaj s policistom ponesrečenki pomagal iz gorečega stanovanja. Sodeloval je tudi pri gašenju, čeprav ni gasilec.

Izpolnjene glasovnice iz Vestnika pošljite najpozneje do sobote, 13. aprila 2013, na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Za Pomurko in Pomurca leta. SMS-sporočila prav tako lahko pošljate do sobote, 13. aprila. Uporabniki Mobitela in Debitela lahko glasujete tako, da pošljete SMS na 2929. Cena povratnega sporočila je 0,417 evra. Za Branislavo Belović glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo RMV P A, za Marijo Prelog RMV P B, za Tjašo Šimonka pa RMV P C. Za Marko Lenarčiča glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo RMV P D, za Karla Pojbiča RMV P E in za Janko Veršiča RMV P F.

Puconski občinski svet o razpisih za kmetijstvo

Iz proračuna tretjina manj pomoči kot prejšnja leta

Računajo, da bo letos manj naložb v kmetijstvu – Skupaj na voljo 66 tisoč evrov

Puconski občinski svet je na zadnji seji odločil predvsem o letnih programih na različnih področjih in javnih razpisih za sofinanciranje teh programov. Med temi po višini vedno izstopajo razpisi za kmetijstvo. Nič nenavadnega, saj je Občina Puconci še vedno ena najbolj kmetijskih občin v Pomurju in zato za razvoj kmetijstva in podeželja namenja precejšnja sredstva. Največ prav v okviru javnega razpisa za razvoj kmetijstva in podeželja, pri čemer bodo za neposredna plačila v kmetijstvu letos namenili 38 tisoč evrov, za varstvo in urejanje kmetijskih zemljišč in gozdov pa pet tisoč evrov.

Upravičenci, to so nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo kmetijska zemljišča na območju puconske občine, lahko uveljavljajo pomoč za ukrepe, izvedene v obdobju od objave razpisa do 15. novembra 2013. V

okviru razpisa za sofinanciranje nakupa apnenih gnojil za apnjenje tal in analize zemlje ter gnojilnih načrtov je letos namenjenih skupaj 14 tisoč evrov, za razpis za sofinanciranje društvene dejavnosti na področju kmetijstva pa devet tisoč evrov. Upravičenci so občinska društva in zveze, ki so povezane z dejavnostjo kmetijstva, ter lovske družine.

Skupaj v vseh treh razpisih bo torej na voljo 66 tisoč evrov, to pa je za tretjino manj kot lani oziroma prejšnja leta, ko je znašala pomoč kmetijstvu okrog 100 tisoč evrov. Kot pravijo na občini, je letos manj sredstev tudi na nekaterih drugih področjih, prav tako pa računajo, da bo tokrat manj nakupov in naložb tako zaradi ekonomske krize kakor tudi zaradi tega, ker so že v prejšnjih letih kmetje veliko vložili predvsem v posodabljanje kmetijskih objektov in mehanizacije. Kot še dodajajo na

Skupaj v vseh treh razpisih bo torej na voljo 66 tisoč evrov, to pa je za tretjino manj kot lani oziroma prejšnja leta, ko je znašala pomoč kmetijstvu okrog 100 tisoč evrov.

občini, so tokrat sprejeli tudi dodatne kriterije, da ne bo prihajalo do poneverb ob različnih nakupih, sofinanciranih z denarjem iz teh razpisov.
C. K.

Hofer sporoča

AKCIJA od 11.03. do 17.03.2013

VIPAVA Barbera merlot kakovostno suho rdeče vino ZGP, poreklo: Slovenija, 1 l
redna cena 2,49 €
za kos samo **1,49 €** (-25%)

PURE FRUITS Jabolčni/hruškov sok direktno stisnjen motni sok, 100% sadni delež, 1 l
redna cena 0,99 €
za kos samo **0,69 €** (-30%)

LE GUSTO Naravna mešanica začimb 250 g
redna cena 0,69 €
za kos samo **0,49 €** (-16%)

LE GUSTO Bistra juha brezmesna, za 24 krožnikov juhe, 12 x 10 g (120 g)
redna cena 0,45 €
za kos samo **0,35 €** (-22%)

Lomée Ketchup 1 kg
redna cena 0,99 €
za kos samo **0,74 €** (-25%)

Hofer

AKCIJA od 11.03. do 17.03.2013

Kivi razred I, 1 kg
redna cena 2,49 €
za zavoj samo **0,89 €** (-31%)

Rumena paprika podolgovata, razred I, 500 g
redna cena 2,49 €
za zavoj samo **0,99 €** (-33%)

Klementine razred I, 1 kg
redna cena 2,49 €
za zavoj samo **1,29 €** (-41%)

Češnjev paradižnik razred I, 500 g
redna cena 2,49 €
za zavoj samo **1,09 €** (-31%)

Od četrta, 14.03. Želite več informacij o izdelku iz naše posebne ponudbe? Uporabite QR-kodo in obiščite www.hofer.si!

SADIKLE VRTNIC
• žilne vrtnice ali
• gredne in pritlikave vrtnice ali
• vrtnice vzpenjavke

REDNO ZALIVATI VELIKO SONČNE SVETLOBE

za kos **1,49 €**

Več kot fer!

Hofer trgovina d.o.o. www.hofer.si

SAVA HOTELS & RESORTS
TERME 3000 - MORAVSKE TOPLICE

Pomurka in Pomurec meseca marca

Pomurka meseca:

Pomurec meseca:

Ime in priimek, naslov:

Ponudba sadja in zelenjave velja od 11.03. do 17.03.2013 (v nedeljo je ponudba sadja in zelenjave na voljo samo v poslovalnicah, ki so ob nedeljah odprte) oz. do razprodaje zalog. Redne cene sadja in zelenjave so Hoferjeve diskontne cene, ki so veljale do aktivne ponudbe. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za seriranje. Stekleni embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse dajatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovorjamo.

Preinšperger in Zlatka Lebar (od leve proti desni). Mentorica prostovoljka, prostovoljka in ravnateljica na šoli Murska Sobota. FOTOGRAFIJA VIDA TOŠ

Simon Vrbanič: »Enako je kot 'resnično življenje', le da nisi plačan. Imaš pa več možnosti, da boš dobro plačan kasneje.«

FOTOGRAFIJA VIDA TOŠ

da je težko dobiti službo, a prek takih stvari gre lažje.«

In kako na vse skupaj gledajo delodajalci? »Dober delodajalec bo iskal 'nekaj več'. Vsi pridejo z diplomami, a pri katerem je 'tisto več', se vprašajo v perspektivnih podjetjih. Dobro, v Sloveniji je vse to še v povojih, a se razvija,« meni Vrbanič. »Poznam podjetje, kjer te na pogovoru vprašajo, kaj si naredil družbeno koristnega v svojem življenju? Ker je filozofija podjetja taka, da so tako imenovane mehke veščine pomembne.«

Sogovornik dodaja, da je najboljšo vodilo za delo, kar ga je kdaj odkril, tisto, da delaj v življenju to, kar te veseli, ker potem ne boš delal niti en dan. »Potem imaš motivacijo, prek tega se učiš, greš naprej, osebnostno rasteš. Ker ravno to delaš prek neformalnih izobraževanj, rasteš. Saj je enako kot 'resnično življenje'. Edina razlika je, da nisi plačan. Imaš pa več možnosti, da boš dobro plačan kasneje.«

Zadovoljstvo vredno več od kavbojk

In pravo prostovoljstvo je prav to – delo iz veselja. Plačilo je neka druga valuta, ne denar. In zelo pogosto je, da je ta valuta celo vredna več. Vsaj tako pravi prostovoljka Anita Preinšperger, dijakinja 3. b Srednje zdravstvene šole Murska Sobota: »V šoli so nam kot izbirne vsebine ponudili prostovoljstvo, in sicer obisk starejših v domu v Beltincih. Izbrala sem to, ker se mi je zdelo, da bi lahko svoj čas, ki ga preživim doma za računalnikom, bolje izkoristila. Enkrat tedensko sem začela obiskovati varovanca v domu starejših in tam ostajala dve ali tri ure. To je bilo nekaj najlepšega. Tudi zato, ker spoznaš čisto drug pristop, ne šolski, ampak se osebnopogovarjaš z nekom. Mentorica me je povabila tudi v božični zborček, ki vsako leto obišče bolnike v bolnišnici in domu za starejše. Tudi to je nepozabno – ti nasmehi, ki jih vidiš, pa ko se ti zahvalijo, tudi kakšna solzica steče ... Letos pa sem kot prostovoljka v domu za starejše učila osnove računalništva. Pri tem smo se pa toliko presmejali, res smo se zabavali. Tako

da je biti prostovoljka nekaj najboljšega. Ko sem začela prostovoljno delati, si nisem predstavljala, kako bo. A moja pričakovanja so presežena. Zdaj komaj čakam, da preživim svoj čas, ki bi ga doma zapravljala, z ljudmi, ki mogoče nimajo toliko stika z drugimi.« Kaj pa denar? Ali dober občutek odtehta recimo nove kavbojke? Anita Preinšperger: »Ne strinjam se s tem, da je denar sveta vladar. Ker ti denar ne odtehta tistega zadovoljstva, ko nekomu nekaj dobrega narediš. To je res sreča, sreče pa ne moreš kupiti. Tako da nikoli nisem razmišljala o tem, da bi bila za tovrstno delo plačana.«

Največ pravega prostovoljstva v zdravstvu

Prostovoljstvo pa ni volontersko pripravništvo, ki je po besedah ravnateljice Srednje zdravstvene šole Murska Sobota Zlatke Lebar nekaj popolnoma drugega: »Na žalost država mlade ljudi ponekod – ker to ni običajno za vse poklice – tako uvaja v delo, saj jim med pripravništvom za opravljeno delo ne da niti centa plačila. Imajo pogodbo o zaposlitvi, vse obveznosti iz delovnega razmerja, plačila pa niti za delo, ne za prevoz, ne za malico. To je ta 'prostovoljni moram', ki pa je tistim, ki se za to odločijo, v interesu, saj se veliko naučijo in bodo verjetno tam dobili tudi službo. Verjetno, ni pa nujno. To pripravništvo je obvezno, a ne na vseh področjih, tudi v zdravstvu ne več. Recimo diplomirana medicinska sestra nima več obveznega pripravništva, a to obstaja še na večini naših strokovnih področij.«

S prostovoljstvom se že več kot 15 let ukvarja Irena Šumak, mentorica prostovoljstva na soboški srednji zdravstveni šoli: »Dijaki in mentorji ogromno prostovoljno delamo, res pa je, da tega ne zapišemo vedno. Ker vseh teh ur prostovoljnega dela ne moreš zapisati, v tem tudi ni bistvo.« Šumakova dodaja, da tudi v primeru prostovoljstva drži tisti znani rek o Janezku: »V mojem razredu pravzaprav ni dijaka, ki ne bi prostovoljno delal. Mentorice pa imamo tudi nekatere razdeljene ustanove, kjer delujemo – tako smo dejavni v vseh pomurskih domovih za starejše, v soboški bolnišnici, vrtcu Lavra, Hiši Sadeži družbe ter v Društvu paraplegikov Prekmurja in Prlekije. Dijaki gredo recimo vsak teden za cel dopoldan v Radence, kjer pomagajo paraplegikom nositi žogo za kegljanje. In pri omenjenem društvu so nam povedali, da zaradi naših prostovoljcev tudi denarno veliko prihranijo.« Dodaja pa, da je nov Zakon o prostovoljstvu ta pojem zelo široko definiral: »Zdaj je skoraj vse že prostovoljstvo, tudi gasilci pa ljubiteljski kulturniki. Prostovoljno delo pa ni le delo zastoj, ampak je tudi družbeno koristno. Poleg tega se mi zdi pomembno, da se na prostovoljno delo dosledno pripraviš, da ga opravljaš odgovorno, da upoštevaš etični kodeks prostovoljstva.« Hkrati pa dodaja, da kot prostovoljci pogosto delujejo mladi, mogoče bi pa lahko starejši tudi večkrat kaj prostovoljno naredili. Recimo pri učni pomoči, ker je lahko starejši prostovoljec in uči dijaka.

Irena Šumak: »Prostovoljstvo ti ogromno da. Spomnim se neke gospe z negovalnega oddelka, ki smo ga obiskali ob novem letu. Ko nas je videla, je rekla: 'Malo postojte pri meni.' To je tisto, neprecenljivo.«

Vida Toš

Člani dramske sekcije telovadnega in kulturnega društva Murski sokol. Med njimi je bil tudi Karel Grossmann, ki je posnel prvi slovenski film. FOTOGRAFIJA VIDA TOŠ

110 let povezane gledališke dejavnosti

Delavno pro

Na kakovostno ustvarjanje ljutomerske

Začetke gledališke igre v Ljutomeru je mogoče najti že pred letom 1848, a se kot uraden začetek organizirane gledališke dejavnosti šteje leto 1903, ko so v okviru telovadnega in kulturnega društva Murski sokol ustanovili dramsko sekcijo. Njeno tradicijo danes nadaljuje gledališka skupina Kul-

Na začetku so ljutomerski postavljali na odru spevoigre, nekaj časa tudi gledališki abonma, za vili večino predstav bilo gostujočih gledalcev. Danes je gledališna družina leta domači gledalci uprizarjajo le komedije.

Komedija Fadila Hadžića Ločitev je že tretja predstava po vrsti s katerimi so doslej zaznamovali visok jubilej delovanja gledališke skupine. V predstavi igra Fani Zorec in Srečko Centrih, ki je predstavil

turno-umetniškega društva (KUD) Ivana Kaučiča Ljutomer, ki tako letos praznuje 110 let povezane gledališke dejavnosti.

Gledališko ustvarjanje v Ljutomeru je v času obeh vojn skoraj zamrlo, a se je hitro ponovno vzpostavilo in so naprej razveseljevali občinstvo na domačih odrih in tudi na gostovanjih.

trih, ki je že več kot 110 let žiser ljutomerske gledališke dejavnosti. Zvrsti ne lotevajo, svojim obiskom želijo dati jih zanima predvsem komedijah.

Ljutomersko ljutomersko gledališko društvo je bilo ves čas delo

anje, da te ni strah kaj, kar vedno prav dobiš zastoj, to nekaj, kar lahko i že v službi.«

ovrednotiti

ne da živeti, je mnenje, da jih tudi vedno most neformalnega enj ali tako imenovani 'čin'. Vedno več se lomla, torej formalno, dodana vrednost formalnem usposabljanju s pomočjo drugih zavodov, čim več mladim kazati – v zavodu od, ki ima sedež v šola ne le promoviranje in si prizadevalo, ampak čjo veljavo, ampak pisovati. V posebnosti svetovni splet si svoja neformalna izobraževanja ali de-

lovanja. Eden od Nefikovih tutorjev, za zdaj edini v Pomurju, Simon Vrbanič iz Gornje Radgone: »Zapisuješ delavnice ali izobraževanja, ki si se jih udeležil in ti jih organizacija potrди. A najpomembnejše je potem, da sam ovrednotiš – aha, tega sem se naučil, to pa mi še manjka, to bi še želel, to bom potreboval. Tako dobivaš potrebne kompetence. Saj vsi vemo – diploma je pomembna, a je premalo. Pomeni vstop na trg, kje pa je tista dodana vrednost, ki jo imaš? Iz vsega, kar narediš, se nekaj naučiš. Tudi če narediš kaj narobe. A če si že v službi, jo lahko zaradi take napake izgubiš, prej pa samo dobiš zelo dobro lekcijo in se nečesa naučiš.« Simon Vrbanič, ki je študiral informatiko, pravi, da je tudi zaradi svojega neformalnega izobraževanja ugotovil, da ne bi rad delal v informatiki: »Vzpostaviš si neko mrežo in stvari vidiš malo drugače. Dobiš izkušnje, kompetence, samozavest. To so pomembne veščine. Apatičnost nič ne pomaga, saj vsi vemo,

usja Uhernik spehe dijakov

letna profesorica Marusja Uhermarjan Kulčar in Alenka Stvarnik zaslug, da dijaki murskosobotimnazije držijo naslov državnih prvov v nemščini že peto leto zapored. Jan Žuntar je postal državni prvir na drugem mestu so si v različnih kategorijah s svojim znanjem priborili zlato medaljo. Marusja Uhermarjan, Žiga Barbarič in Goran Žuntar.

Roman Ferenčak je vstal

Med imeni kandidatov za ministrskega stolčka zaradi zaslug? Na zadnjih volitvah je stranki PS v lendavskem okraju nabral dobrih osemnajst odstotkov glasov. Znanega podjetnika je minister v odhajanju Žerjav decembra odslovil z mesta predsednika NS v Nafti Lendava, je pa kljub zahtevani razrešitvi obsedel na stolu prvega nadzornika v Elektru Maribor, čeprav naj bi si poskal drugega dobavitelja elektrike, starem pa pustil neplačane račune.

barometer

Branislavi Belović priznanje

Predsednica Pomurskega društva za boj proti raku prim. mag. Branislava Belović je prejela zlato plaketo, najvišje priznanje Zveze slovenskih društev za boj proti raku. S svojim delom širi ozaveščenost o zdravem življenjskem slogu v Pomurju, Sloveniji in zunaj meja. Priznanje sta na predlog Pomurskega društva za boj proti raku prejeli tudi novinarka Murskega vala Nataša Brulc Šiftar in dolgoletna članica Pomurskega društva za boj proti raku Mateja Puhan.

Andrej Post

Socialni poslanec, poslanec v državnem zboru, poslanec v kate, od pr, ostaja seneč, razkri, službo

Literarni natečaj za najboljšo pesem

Literarne ustvarjalce in še zlasti anonimne pisce, ki svojo poezijo in pesmi skrivajo v svojih zvezkih v predalih, pod posteljo in drugih mestih, kjer ne stikajo niti otroci, Društvo prijateljev mladine Beltinci vabi, da pošljejo svojo pesem do 22. aprila na razpis. Razpisali so tri kategorije za osnovnošolce do sedmega razreda, od sedmega razreda in dijake ter študente in mlade po srcu. Pesmi bo pregledala strokovna komisija pesnikov in literatov, ki jo sestavljajo Lučka Zorko, Robert Titan - Felix in Denis Škofic.

Kulturni bazar, daleč za naše otroke

V Ljubljani so že peto leto zapored pripravili Kulturni bazar, ki brezplačno ponuja 50 kulturnih dogodkov ter 130 ustvarjalnih delavnic in nastopov za otroke. Kako lepo, da pri tem združijo moči Zavod RS za šolstvo, kulturno, gospodarsko in kmetijsko ministrstvo ter Slovenska komisija za UNESCO. Škoda pa je, da jim ne pride na misel, da bi tak dogodek vsako leto pripravili v drugem kraju Slovenije ali dogajanje enakomerneje raztrosili po Sloveniji. Verjetno so jim predaleč.

EPK 2012

Vsem producentom EPK-ja 2012 iz partnerskega mesta Murska Sobota bodo do konca marca poravnali celoten obljubljen znesek za izvedbo programov, je obljubila Suzana Žilič Fišer, direktorica Zavoda Maribor 2012.

Petra Kavaš in pianistka Tanja Vajdam, glasbena učiteljica na dvojezični osnovni šoli v Lendavi. FOTOGRAFIJA A. NANA RITUPER RODEŽ

Ženske v kraljestvu literature**Vežanje vezalk pri tridesetih**

Poezija in proza literarnih ustvarjalk iz Lendave

Na predvečer dneva žena so v lendavski knjižnici na tretjem tradicionalnem literarnem večeru z naslovom Ženske v kraljestvu literature predstavili izvirno poezijo in prozna dela lendavskih literarnih ustvarjalk. V svojih literarnih delih govorijo o ljubezni, osebnih izkušnjah, občutkih, čustvih, znajo pa uporabiti tudi pristen humor za trenutke iz vsakdanjega življenja.

V poeziji Vere Avguštin je ljubezen neuslišana, nesrečna, tiha, a večna. Lidija Alt nam predstavi, kako ljubezen naredi svet drugačen, čeprav je ta mrčen, ljubezen v poeziji Valerije Vrenko najde lepoto, moč in pogum, o minljivosti in upanju novega dne pa v verzih govori Biserka Sijarič. Predstavili so še prozno delo Kornelije Baša, ki nam zaupa zgodbo o tem, kako so jo povabili na snemanje filma o zgodovini Lendave. Olga Paušič pripoveduje o upokojskem paru, ki s pomočjo križank in solat spet najde ljubezen, Marjeta Ribarič pa razmišlja o tretjem življenjskem polčasu in se ob izzivih, ki jih to obdobje prinese, sprašuje, kdo se pri svojih 30 letih ukvarja z mislijo, kako si bo nekoč

zavezal vezalke. Prebrali so tudi literaturo v madžarščini Gizele Koter, Petre Bobovec Szabo in Vide Törnar.

Besedila so interpretirale recitatorke, ki nastopajo kot gledališke igralke v različnih gledaliških skupinah, izbor pa je pripravila Olga Paušič: »Vsako leto je bila približno polovica madžarskih in polovica slovenskih ustvarjalk, letos pa je na žalost madžarskih avtoric manj.« Lani so ustvarjale na temo zgodovina Lendave, letos pa so se posvetile ljubezni, v prihodnje pa jih bodo povabili, da se posvetijo humorju. Že danes smo lahko slišali, da imajo mnoge smisel za humor, pa tudi pri publikii so bile humorne zgodbe nagrajene z močnim aplavzom. Ker pa si želijo, da bi bile ustvarjalke aktivne vse leto, ne le ob posebnih priložnostih, so pri Zvezi kulturnih društev Lendava ustanovili literarni krožek, kjer se dobivajo enkrat mesečno. Izberejo temo za ustvarjanje, prebirajo svoja dela, se dopolnjujejo, to pa je zelo pomembna spodbuda za nadaljnje delo. Sodelujejo tudi s soboškimi literarnimi ustvarjalkami.

A. Nana Rituper Rodež

Spominska razstava del Lajčija Pandurja**Prvinskost prekmurske pokrajine in ljudi**

Predstavitev ustvarjalne poti akademskega slikarja, zvestega svojim koreninam

V razstavnih prostorih lendavskega gradu je Galerija - Muzej Lendava v petek pripravila odprtje spominske razstave del akademskega slikarja Lajčija Pandurja, rojenega v Lendavi, ob njegovi stoti obletnici rojstva in štirideseti obletnici smrti.

Po pozdravnem nagovoru direktorice Galerije - Muzeja Lendava Beate Lazar je razstavo predstavila muzejska svetnica Meta Gabršek Prosenec, odprl pa jo je veleposlanik v poklju Ferenc Hajos. Kulturni program je pripravila Glasbena šola Lendava. Razstavljenе slike so prispevali Pomurski muzej Murska Sobota, Okrajno sodišče Lendava, Umetnostna galerija Maribor, Marjeta Vasari iz Gradca, Ludvik Pandur iz Maribora in Jurij Pandur iz Lendave. Meta Gabršek Prosenec je v predstavitvi del in slikarja poudarila, da je avtor v svoji likovni ustvarjalnosti predstavljal tudi prekmurski svet z njegovimi ljudmi in običaji ter svet svojih najbližjih. Na razstavi sledimo umetnikovem razvoju od mladostnega navdušenja nad hrvaško slikarsko šolo prek odkrivanja panonskega sveta domače pokrajine do osebne zrelosti v lastni umetniški usmeritvi, pri čemer se ni zgedoval po umetniških smereh svojega časa. Čeprav se je sprva izobraževal pri istih profesorjih kot številni slovenski umetniki njegove generacije, sta ga fascinacija nad prvinskostjo panonske pokrajine in ljudi ter srečanje z umetnostjo madžarskih učiteljev usmerila na povsem samosvoja pota: »Umetniška občutljivost, povezana s slikarskim temperamentom, je v bogato barvitost vpetih žanrskih kompozicijah, krajinah in ekspresivnih človeških likih odkrila prav tisti li-

Razstavo je odprl veleposlanik v poklju Ferenc Hajos, ki je nekoč skozi okno svojega doma opazoval slikarjevo ustvarjanje. FOTOGRAFIJA JOŽE GABOR

kovni kredo, s katerim je slikar vse do smrti izpovedoval svoja videnja in se bolj malo oziral na take in drugačne umetniške smeri svojega časa.«

Spomnila je tudi na misel Andreja Ujčiča, zapisano v katalogu razstave v Murski Soboti leta 1968: »Ob njegovem slikarstvu se pravzaprav prikrat umetnostno polno in v prepričljivi podobi srečujemo s panonskim umetniškim hotenjem, z nekakšnim genijom loci Pannonicae, vsekakor pa vsaj z dramatičnim realizmom pomunkacsyjevse dobe.«

Ferenc Hajos se spominja slikarja in njegove družine, s člani katere se je skozi okno njihove kuhinje prek notranjega dvorišča videval in pogovarjal vsak dan. Pandurja je pogosto

videl, kako je na balkonu pred vhodom v stanovanje slikal v beli halji in z baretko na glavi, bil pa je tudi njegov učitelj risanja na nižji gimnaziji: »V njegovih delih se kaže, da svojega mesta v duši nikoli ni zapustil. Globoko sem prepričan, da si zasluži, da njegovo ustvarjanje ustrezno ovrednotimo in cenimo. Poklon njemu in njegovi umetniški ustvarjalnosti si Lajči Pandur resnično zasluži. Ne samo zaradi visoke umetniške vrednosti njegovih del, temveč tudi zaradi zvestobe svojim koreninam.« Spomnil je, da je bila prva razstava njegovih del v Lendavi leta 1945 v prostorih v Glavni ulici v starem delu mesta, potem so sledile še tri, tokratna pa je peta.

Jože Gabor

Sodelovanje mladinskih zborov**Glasba in petje združujeta mlade**

Koncerta rezultat sodelovanja pri projektu Adiemus

Mladinski pevski zbor Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer, ki ga vodi zborovodkinja Romana Rek, je v petek na koncertu v Viteški dvorani ljubljanskih Križank nastopil skupaj z Mladinskim pevskim zborom Glasbene matice Ljubljana. Mladi pevci so se združili že lani v projektu Adiemus, imenovanem po skladbi britanskega skladatelja Karla Jenkinsa, zbora pa sta se najprej samostojno predstavila s po dvema skladbama, potem pa so skupaj zapeli še ciklično skladbo Adiemus s stavki Adiemus, La la la kora in Dos a dos.

Glasbena matica Ljubljana je lani praznovala 140-letnico delovanja ter je k ustvarjanju kulturnega in umetniškega programa povabila mlade pevce iz različnih zborov. Med drugim tudi ljutomerski mladinski zbor, ki so ga v preteklih letih že gostili v Ljubljani.

Projekt je potekal v dveh fazah, pevci in zborovodkinja so se udeležili skupnih intenzivnih vaj, kjer so se podrobneje seznanili z delom skladatelja Jenkinsa in skladbami, ki so jih izvajali, pripravili pa so tudi dva koncerta, prvi je bil februarja v Ljutomeru.

Mladinski zbor Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer deluje že od leta 1994, nekaj časa kot deklški, zadnja leta pa kot zbor otrok, starih od deset do 15 let. Zbor je pripravil veliko nastopov, sodeluje v pevskih projektih, kot so ATTACCA, mednarodni adventni koncert v Gradcu ter regijska, državna in mednarodna tekmovanja in revije. Prejel je številna zlata in srebrna priznanja. Pevce združuje veliko veselje do lepega petja in glasbe, prav tako se zelo radi družijo in prepevajo skupaj z zbori iz drugih krajev Slovenije.

A. N. R. R.

Glasbena tekmovanja**Državnemu prvaku Vidu Velnarju še lavreat**

Uspešni še Klement, Orgoličeva, Kavaš, Mladenovič in drugi

V teh dneh se približuje vrhunec tekmovanj za mlade glasbenike, saj poteka 42. državno tekmovanje mladih glasbenikov Slovenije Temsig, ki se ga uspešno udeležujejo tudi mladi pomurski glasbeniki. Tako je saksofonist Vid Velnar iz Glasbene šole Gornja Radgona v svoji kategoriji postal državni prvak, prejel je zlato plaketo in zasedel prvo mesto, le nekaj dni prej v Srbiji na mednarodnem tekmovanju Davorina Jenka pa je osvojil laureat, prvo nagrado pa je v isti kategoriji prejel saksofonist Rene Klement. Oba delata pod mentorstvom Roka Volka. Klarinetistka Gloria Orgolič pa je na tem tekmovanju prejela drugo nagrado. Izjemno uspešen je bil tudi Tadej Kavaš, učenec trobente na Glasbeni šoli Murska Sobota, ki je v Beogradu prav tako prejel prvo nagrado in zlato priznanje. Njegov mentor je Boštjan Lašič.

Tadej Kavaš, ki je prvi v zgodovini Glasbene šole Murska Sobota dobil tako visoko priznanje na mednarodnem tekmovanju.

FOTOGRAFIJA ARHIV GLASBENE ŠOLE MURSKA SOBOTA

Saksofonist Niko Mladenovič, Glasbena šola Slavka Osterca Ljutomer, pa je na slovenskem državnem tekmovanju Temsig prejel srebrno plaketo.

Njegov mentor je Mihael Györek. A. N. R. R.

Dušan Lanščak, Pomurske mlekarne

Brez razumevanja med kmetom in mlekarjem ni rešitve

Prodaja izdelkov Pomurskih mlekarin doma se je letos povečala za desetino

Najprej razčistiva zadeve na formalni ravni. Sam sem se prijavil na razpis za člana uprave. Nadzorni svet me je izbral in potrdil kot predsednika uprave. Hkrati je v skladu s pristojnostmi imenoval nekdanjo direktorico za članico uprave. Meni nadzorni svet ni dal pooblastil ne za imenovanje in ne za razrešitev članov uprave, zato z njeno razrešitvijo nimam neposredne in ne posredne povezave. Sam nisem in ne morem biti odgovoren za poslovanje v preteklem letu in je za to odgovarjala nekdanja članica uprave oziroma takrat direktorica. Očitno niso bili doseženi cilji, ki jih je pred upravo postavil nadzorni svet za preteklo leto, in se je odločil, kot se je odločil – brez mojega komentarja. Sam pa sem z imenovanjem prevzel odgovornost in to še enkrat poudarjam, da bom saniral mlekarino in jo spravil na zeleno vejo. Prav tako so brezpredmetne špekulacije in morebitna povezovanja z različnimi prevzemnimi lobiji. Ta zgodba me ne zanima in Pomurske mlekarne vidim kot močno lokalno družbo, ki ima svojo težo na domačem trgu, ne sama, ampak skupaj s kmeti – dobavitelji mleka.

Je lastniška struktura tako stabilna, da v ozadju ne grozijo nevarnosti, ki bi lahko povzročile destabilizacijo mlekarne?

Za zdaj se na tem področju ne dogaja nič pretresljivega, da bi usmerjal svojo energijo v to smer. Če se ozreva nekoliko nazaj, ima ta mlekarina aktivne lastnike, domače zadrage, ki so naredili v zadnjega pol leta, kar so. Prepričan sem, da s temi lastniki in njihovim pristopom lahko pridemo do cilja, najprej sanacije in potem zagona novega razvojnega ciklusa mlekarne.

Kljub aktivni drži zadrughnih lastnikov je bil eden večjih problemov Pomurskih mlekarin v preteklosti izgubljanje zaupanja dobaviteljev mleka, ki so hkrati lastniki mlekarne, posredni ali neposredni. Ti so odhajali iz Pomurskih mlekarin in se zatekli h klasičnim trgovcem z mlekom, včasih na račun zanemarljivih razlik v odkupnih cenah. Koliko je tu izgubila mlekarina in kako se bo izvele brez domačega mleka?

Zadruga je organizator reje krav molznic in kupec mleka za naše potrebe. Gre za tehnični servis, ki po svoji vsebini deluje na različne načine. Drži pa, da jih večina poskuša storiti kaj več, ne nazadnje so poskušale prepričati »prebežnike«, da ostanejo v Pomurskih mlekarinah, pa niso bile uspešne. Mi kot mlekarina smo zdaj ubrali drugačno pot. V teh dveh mesecih sem bil na vseh občnih zbiorih govedorejskih društev, kjer sem kmetom dal zagotovilo, da jih upoštevamo kot partnerje, povedal sem jim, kaj jim trenutno lahko damo in kaj lahko od mlekarne pričakujejo v naslednjih dveh letih. Z zdaj se pogovarjamo na zbiorih mlekarjskih zadrug, kjer jih poskušam prepričati, da s kakovostnim mlekom, ki ga namolzejo, in z našo kakovostjo mlečnih proizvodov še vedno sodimo v najvišji kakovostni razred med slovenskimi mlekarji. Ob tem sem v najbolj kritičnih primerih opravil že individualne pogovore s kmeti in jih poskušal prepričati, naj ostanejo zavezniki mlekarne. Ne gre za neko novo zgodbo, prednosti Pomurskih mlekarin v preteklosti sta bila ravno ta individualni odnos s kmeti in vzpostavljeno zaupanje.

Dušanu Lanščaku s sodelavci je uspelo v prvih dveh mesecih povečati prodajo na domačem trgu za nekaj več kot desetino. To pa je ena od spodbud, ki mu pomaga na pogovorih s kmeti na občnih zbiorih govedorejskih društev in zadrug pa tudi s kmeti individualno, če ti dvomijo o mlekarini. Na ta način si poskuša pridobiti zaupanje med kmeti in mlekarino in jih prepričati, da mlekarina ne more brez kmeta in kmet ne brez mlekarne oziroma njenih zaposlenih, ki so jamstvo za kakovosten in tržno uspešen izdelek. S ponovno vzpostavljenim zaupanjem bo opravljenega pol dela in bodo odprta vrata, da se mlekarne izvele iz trenutnega krča.

FOTOGRAFIJA
NATAŠA JUHNOV

Kako se odzivajo kmetje? Imajo sočutja do trenutnih težav mlekarne?

Posla se ne dela s sočutjem in ga ne pričakujem, se ga pa na zaupanju. Kljub velikim likvidnostnim težavam mi še vedno uspešno servisiramo svoje obveznosti tako do bank kot tudi do dobaviteljev, v tem primeru zadrug. Plačilni rok za mleko je še vedno 45 dni. Pri tem je treba biti pošten in povedati, da gre za vzajemni odnos in organsko povezavo, ki ne prenese medsebojnih izigravanj ali, bolj razumljivo, dobiček enega na hrbtu drugega. Z zagotovljeno oskrbo z mlekom iz domačega okolja v krogu 70 do 80 kilometrov od mlekarne se optimizirajo vhodni stroški in ohranja visoka kakovost mleka za kakovostne izdelke. Od dobrega poslovnega rezultata posledično lahko koristijo vsi kmetje in zaposleni. Nevzdržna bi bila druga logika, da bi zdaj vse postavili na visoke odkupne cene mleka, ob tem pa zanemarili tiste, ki tega mleku dajejo dodano vrednost. To pa so zaposleni v mlekarini. Z razumnim pristopom lahko imajo korist od tega vsi. Če sva že pri dobičku, je tega potrebno toliko, da lahko mlekarina normalno vlaga v tehnološke posodobitve in razvoj. Pri vzpostavljanju zaupanja se mi zdi pomembno še to, da smo kmetom jasno povedali, da nismo prekupčevali

le z mlekom in da odkupljeno mleko predelamo v mlekarini. Če se vrnem na začetek odgovora, poleg našega poravnavanja obveznosti do dobaviteljev imajo kmetje še en vmesni člen, ki pomeni neko varnost znotraj verige. Gre za zadrage, vse zadrage, ki so formalni dobavitelji mleka, so namreč kapital-sko dovolj močne in stabilne, da lahko intervenirajo s plačili. Za kupce, ki so se pojavili kot konkurenčni kupci, tega ne bi mogel ravno trditi. To lahko vsak kmet tudi preveri, saj gre za javen podatek.

Dokup mleka in bistveno višje cene na tujih trgih brez ustreznega pojasnila so povzročili dodaten revolt med kmeti.

Na letni ravni mi predelamo 65 milijonov litrov doma odkupljenega mleka. Za optimalen obseg proizvodnje nam ga manjka od 15 do 20 milijonov litrov. To mleko moramo nadomestiti. Pri dokupu smo naredili že nekatere premike, vendar zgodba poslovno še ni čisto končana, zato je podrobno ne bi razlagal, je pa za mlekarino ugodnejša, to lahko povem. Dobavitelji mleka nas morajo razumeti, da so stroški proizvodnje lahko bistveno višji, če delamo z nepolno zasedenimi zmogljivostmi, kot pa če predelujemo nekoliko dražjo surovino. Sicer pa se razmere v ponudbi tujega mleka zelo spreminjajo in hitro se lahko zgodi, da bo mleko iz

vzhodnih držav EU (predvsem iz Slovaške) začelo nadomeščati naše mleko na tujih trgih. Šele takrat bodo prebežniki, kot jih imenujete vi, videli, kaj pomeni zanesljiva in stabilna domača mlekarina za njihovo preživetje.

Spoznavanje s kmeti je v sklepnih fazi, kaj bo prineslo, se bo videlo čez nekaj mesecev. Če ti, ki so pri mlekarini, ne odidejo, bo že dosežek. Za sanacijo mlekarne pa to ne bo dovolj, kaj je treba spremeniti znotraj mlekarne, da se bo začela pobirati? Z rentabilnostnega vidika je vprašljiv cel kup izdelkov. Povedano drugače, kaj ste storili in kaj boste še, da se negativni trendi ustavijo?

Oba dobro veva, da o rentabilnosti lahko govoriva tako ali drugače. Strogo s finančnega ali stroškovnega vidika

kot za izdelek. Če tega ne bi imeli, gotovo ne bi ohranili tako visoke kakovosti naših izdelkov. Znotraj proizvodnje smo potrebovali analize in povezano zbranih podatkov in na tej podlagi smo že dosegli nekatere pozitivne finančne učinke pa tudi povezano posameznih procesov in vzpostavitev odgovornosti. Z zdaj, ko to imamo, lahko postopoma uvajamo dodatne pozitivne spodbude, kot je recimo nagrajevanje inovativnosti. Vse to po moji oceni ne bo težko, ker imajo mlekarne še nekaj, kar v drugih sistemih že težko najdeš, to pa je visoka stopnja pripadnosti zaposlenih podjetju. Tu pa sva zdaj na začetku najinega pogovora. To morajo razumeti tudi kmetje, ki so večinski lastniki in dobavitelji hkrati, in mislim, da vse bolj razumejo. Kar se naložbe v polnilni stroj tiče, je bila potrebna in ni bila zgrešena, nekaj povsem drugega pa je, na kakšen način se je realizirala. Toda o tem se ne bom opredeljeval. Drži pa, da moramo, kot sem javno že povedal, v stroj še nekaj vložiti, da bo deloval na pričakovani ravni.

V preteklosti je prišlo do čiščenja proizvodnega programa, po drugi strani pa razvoja novih izdelkov ni bilo zaznati.

Ne trdim, da čiščenja ne bo več. Nekaj je bilo vloženo tudi v razvoj. Se pa strinjam, da so mlekarne gradile svojo uspešnost ali neuspešnost na prepoznanih skupinah izdelkov iz preteklosti. V tem času se je ponudba na trgu zaokrožila, to pa ne pomeni, da nimamo možnosti za razvoj novih izdelkov. V svoji ponudbi smo primerljivi z drugimi mlekarinami, zastoj je edino pri fermentiranih izdelkih. Na tem področju se postavlja vprašanje o smiselnosti uveljavljanja novega izdelka, ker gre za skupino, ki zahteva močno marketinško podporo v smislu dragega oglaševanja, in je vprašanje, ali se vložek glede na gospodarnost obsega povrne oziroma prinese minimalen dobiček.

Naslednji korak je trg. Tu so bili storjeni nekateri premiki že prej, saj vas je poleg treh velikih trgovcev mogoče opaziti tudi na policah enega od diskontnih trgovcev. Hkrati pa se postavlja vprašanje, koliko na likvidnost mlekarne vplivajo izredno dolgi plačilni roki, ki se pri nekaterih velikih trgovcih celo podaljšujejo.

Na domačem trgu so še rezerve. Nam je uspelo v prvih dveh mesecih prodajo na domačem trgu povečati za 12 odstotkov. Kažejo se še trendi rasti. V tem času nismo doživeli nobenega šoka na tujih, predvsem trgih nekdanje Jugoslavije. Afera z aflatoksinom se nas ni dotaknila, in to iz preprostega razloga, ker ga v našem mleku ni. To so nam pokazale analize takoj po izbruhu afere, ko smo mleko iz pošiljke, namenjene na te trge, poslali v analizo, podobne so bile ugotovitve analiz, ki so jih naročili kupci. Pri plačilnih rokih smo vsi dobavitelji v približno enakem položaju in s tem je treba živeti, čeprav ni lahko. Za nas je toliko težje, ker smo likvidnostno šibki in nimamo lastnih sredstev za pokrivanje stroškov. To pa ni samo naš problem, v podobnem položaju smo vsi dobavitelji. Je pa tudi res, da brez velikih trgovskih igralcev ne moreš. Časi, ko si posamezne izdelke lahko prodajal samo na lokalnem regionalnem trgu, so mimo.

Kaj pa mlečni prah, v Nemčiji se že srečujejo s pomanjkanjem, saj kitajski kupci v Nemčiji praznijo trgovske police in ga pošiljajo domov kot otroško hrano.

Ta val povpraševanja nas ni dosegel, a ni rečeno, da nas ne bo. Ko sem bil še v Tuzli, se je prvi val povpraševanja Kitajcev po mlečnem prahu čutil tudi tam, saj so cene takrat močno poskočile. No, mlečni prah ni zgodba, na kateri bi lahko gradil vzpon mlekarne, ker gre za izrazito spekulativen borzni artikel, kjer so cenovna nihanja izredna. Nimam pa nič proti, če bi se z našim mlečnim prahom na naših policah dogajalo to, kar se z nemškimi. Po kakovosti je primerljiv z nemškimi, upal bi si trditi, da je celo boljši. Naš mlečni prah je še vedno izredno kakovosten za pripravo otroške hrane in je bil cenjen pri proizvajalcih otroške hrane, recimo zagrebški Plivi. J. Votek

Gozdno in lesno gospodarstvo Murska Sobota

Odnos do gozda določa lastnik gozda

Približno 2600 hektarjev gozdov je bilo denacionaliziranih – Se po letu 2016 obeta nov model gospodarjenja z gozdovi?

O tem, kako se izkoriščajo slovenski gozdovi, se na veliko razpravlja. Gre za politično aktualno temo, ki pa v svojem ozadju nima pravih gospodarskih učinkov. Za primerjavo se postavljajo v ospredje organiziranost in učinkovitost avstrijske lesne verige in njena moč na nacionalni in mednarodni ravni. Pri nas se ponovno s prstom kaže na državo in njen odnos do panoge.

To delno drži pri gospodarjenju z državnimi gozdovi. Pred prehodom na tržno ekonomijo – v socializmu – je bila lesnopredelovalna veriga ena najbolje organiziranih panog – od gospodarjenja z gozdovi, sečnje lesa, njegovim spravilom do končne predelave na žagah in v pohištveni industriji. S takrat uveljavljeno biološko amortizacijo, ki so jo plačevali vsi la-

stniki gozdov od posekanega lesa, so se zagotavljali obnova gozdov, vzdrževanje gozdne infrastrukture in navsezadnje tudi skrbno ravnanje z vsemi gozdovi. Drži pa, da je takratna ureditelj omejevala svobodno razpolaganje z lesom in je bil odkup v domeni takratnih gozdnih gospodarstev. Ta omejitev je bila ključen razlog za spremembo takratnega zakona o gozdovih. Zgodba je bila podobna kot pri velikih kmetijskih posestvih. Vsi gozdovi, ki so jih upravljala gozdna gospodarstva, so prešli v državno last in zdaj z njimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Izkoriščajo in obnavljajo pa jih gozdna gospodarstva na podlagi dodeljenih koncesij. Leta 1996 so bile z Uredbo o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti RS podpisane koncesijske pogodbe pretežno

s takratnimi gozdnimi gospodarstvi, ki so bila organizirana po regionalnem principu. Soboško Gozdno in lesno gospodarstvo (GLG) je leta 1996 dobilo koncesijo za gospodarjenje v 8600 hektarjih pomurskih gozdov. Danes gospodarijo v okrog 6000 hektarjih gozdov. Približno 2600 hektarjev gozdov je bilo denacionaliziranih in so jih vrnili v naravi prvotnim lastnikom. Po besedah direktorja Gozdnolenskega gospodarstva Vlada Bratkoviča, se bo količina gozdov v njihovem upravljanju na račun denacionalizacije verjetno še zmanjšala.

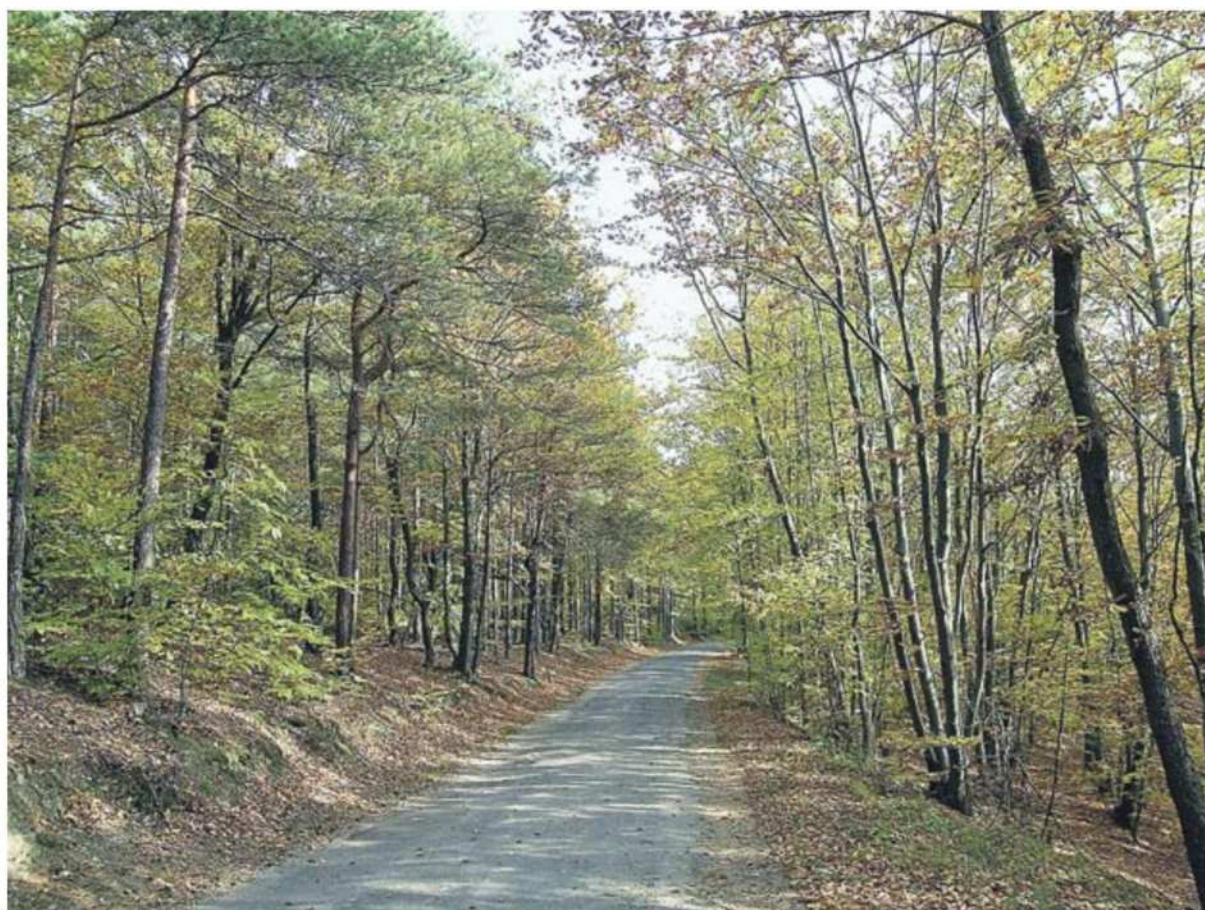
Koncesije nad evropskim povprečjem

Poleg obsega gozdov, za katere ima GLG koncesijo, so za njegovo delova-

nje in uspešnost pomembni tudi koncesijski pogoji, ki jih določa sklad. Izhodišče za obseg dejavnosti sečne in spravila lesa so sečno-spravilni načrti, znotraj katerih so poleg količine lesa opredeljeni število ur za sečnjo in spravilo, ocena strukture sortimentov in vrednost del za gradnjo, pripravo in vzdrževanje gozdnih vlak. Koncesionar lahko mimo sečno-spravilnega načrta, ki mu ga potrdi sklad, opravi tudi sanitarno sečnjo v primeru višje sile (boleznih, naravne ujme). Koncesijska dajatev znaša najmanj 15 odstotkov letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti. To ceno določa sklad in je bila v letošnjem januarju 46,15 evra za kubični meter lesa. Soboški GLG je lansko leto posekal 25.000 kubičnih metrov lesa in od 46,15 evra priznane cene je plačal 15 odstotkov vrednosti koncesijske dajatev. Če se koncesionar ne strinja s predvideno tržno ceno na kamionski cesti, mora ves les prodati na javni dražbi. Posledično to pomeni, da sklad s potrditvijo sečno-spravilnega načrta in določitvijo cene za kubični meter lesa na kamionski cesti določa tudi ceno dela in višino drugih stroškov, ki si jih lahko obračuna koncesionar. Višina koncesijske dajatev in normirani stroški, ki jih določa sklad, se vidijo tudi skozi poslovni izid GLG-ja, ki je v lanskem letu ustvaril 2,2 milijona evrov realizacije in ustvaril komaj 1660 evrov dobička, in to ne iz osnovne dejavnosti, ampak iz dodatne dejavnosti. Razlog je po mnenju Vlada Bratkoviča tudi v tem, ker se koncesijska dajatev ne prilagaja rasti stroškov, predvsem naftnih derivatov, ki so največji strošek pri sečnji in spravilu. Promet z lesom je, kot pove Vlado Bratkovič, evidentiran in poleg koncesijske dajatev je za ves les, prodan končnemu kupcu, obračunan in plačan DDV. Pretežni del spravljenega lesa prodajo domači lesnopredelovalni industriji. Severovzhodni del ta čas še premore Murales kot enega največjih odjemalcev trdih listavcev. Del lesa odkupijo lokalne žage. Vsi omenjeni so kupci hlodovine. V primerjavi s preteklostjo ima Slovenija strukturni problem v predelavi. V preteklosti je bila namreč močna industrija za predelavo manj kakovostnega lesa v polizdelke. Tovarna celuloze je zaprta, proizvodnje ivernih

plošč, ki je bila nekoč ena močnejših, verjetno ne bomo več imeli, razen če se bo tovarna ivernih plošč v Otiškem Vrhu izvlekla. Če bi ohranili to piramido in bi manj kakovosten les predelali, bi še vedno ostalo dovolj lesa za energetsko izkoriščanje (biomasa). Tu se Slovenija razlikuje od sosednje Avstrije.

Poleg strukturnih problemov znotraj naše lesne verige je problem GLG-ja, da sklad pri določanju višine koncesijske dajatev ne upošteva specifičnosti posameznih geografskih delov Slovenije. GLG nima trga za prodajo manj kakovostnega lesa, poleg tega ima večje stroške z vzdrževanjem gozdov. Kot nam je povedal sogovornik, se strošek obžetve podraži v gozdu ob reki Muri, ki je nujna za normalen razvoj gozda, pri določanju višine koncesijske dajatev ne upošteva. Ob rasti drugih stroškov bodo po sečno-spravilnem načrtu letošnje leto v GLG-ju sklenili z izgubo. Velikih rezerv pri iskanju dodatnih virov zaslužka za 34 zaposlenih namreč ni. S krizo in vse slabšim materialnim položajem prebivalstva se zmanjšuje povpraševanje po storitvah za sečnjo in spravilo pri zasebnikih. Ko nanese beseda na uspešnost avstrijske lesne verige, pove, da so avstrijske koncesijske dajatev bistveno nižje od naših. Podobno je tudi v lesnih velesilah, kot je Kanada, kjer koncesija ne presega pet odstotkov vrednosti lesne mase na kamionski progi. V vseh teh okoljih se zavedajo, da je lesna reprodukcijska veriga ena najdaljših, katere člani zagotavljajo veliko delovnih mest, pri nas pa z višino koncesijske dajatev ožamejo že prvi člen v verigi. Naslednji problem, s katerim se srečuje GLG, pa ne samo GLG, je načrtovana sprememba Zakona o gozdovih. Obstaja namreč nevarnost, da po izteku koncesijskih pogodb koncesionari ostanejo brez koncesij in dela. Ena od mogočih rešitev namreč povsem izključuje sedanji način organiziranosti in predvideva ustanovitev javne gospodarske službe, ki bo ob svetovanju v zasebnih gozdnih opravljala tudi gospodarsko dejavnost v državnih gozdovih. Če bo ta prevladala, gre ponovno za neko specifično rešitev, ki je države, po katerih se zgledujemo, ne poznajo. Tovarna celuloze je zaprta, proizvodnje ivernih J. V.

Gozdno in lesno gospodarstvo iz Murske Sobote ima koncesijo za upravljanje in izkoriščanje 6000 hektarjev pomurskih gozdov. Na začetku je bilo teh gozdov 8600 hektarjev. 2600 hektarjev pomurskih gozdov je bilo vrnjenih denacionalizacijskim upravičencem. Poleg oskrbovalcev z lesom domačih žag in domače pohištvene industrije so tudi ponudnik lesne biomase oziroma drv. Pri ceni drv za kurjavo so zdaj že cenovno konkurenčni tujim ponudnikom, in to kljub obračunanemu DDV-ju, ki ga sivi ponudniki ne obračunavajo. FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

Pridelovalci načrtujejo novo tovarno sladkorja

Kmetje napake ne smejo ponoviti

Člani združenja bi šli v naložbo s kontrolnim lastniškim paketom, sicer zalogaja ne bodo zmogli

Združenje pridelovalcev sladkorne pese končuje regijske občne zbornice, ki povezujejo nekdanje pridelovalce te poljščine. Udeležba na zborih dokazuje, kako močno je bila ta poljščina vpeta v poljedelstvo severovzhodne Slovenije, hkrati pa so tudi močna podpora prizadevanjem, da Slovenija ponovno dobi pravico do njene pridelave.

Kmetje, ki so člani združenja, se zavedajo, da ne smejo ponoviti napake, ki so jo storili pri zapiranju stare tovarne in ukinitvi pridelave sladkorne pese pred začetkom sedanje evropske finančne perspektive. Ob pripravljenosti na ponovno pridelavo se kmetje v združenju ukvarjajo s ključnim problemom predelave sladkorne pese, to je z novo tovarno. V študiji izvedljivosti, ki jo je pripravil dr. Črtomir Potočnik s sodelavci z mariborske Fakulte-

te za kmetijstvo in biosistemske vede, je naložba v novo tovarno na lokaciji nekdanje tovarne upravičena in bi jo pridelovalci lahko tudi finančno pokrili. Naložba v tovarno s proizvodno zmogljivostjo sto tisoč ton sladkorja na leto je ocenjena na 136 milijonov evrov, če pa vključijo predelavo melase v bioetanol kot stranski produkt, je naložba ocenjena na 166 milijonov evrov. Člani združenja se zavedajo, da četudi se povežejo v ekonomsko asociacijo zadružnega tipa, celotne investicije ne bodo zmogli sami. Razlog je v težki dostopnosti do bančnih virov, zavedajo pa se, da ob naložbi v tovarno ta potrebuje tudi kapital za sprotno poslovanje. Ti stroški pa znašajo nekaj manj kot 50 milijonov evrov. Ob sedanjih cenah sladkorja na trgu, ki se giblje med 500 in 600 evri za tono, ter razliko med proizvodno ceno pese, ki

se giblje okrog 25 evrov za tono, in odkupno, ki je trenutno okrog 45 evrov za tono, bi bilo mogoče najeta dolgoročna posojila normalno odplačevati in peso pridelovati z dobičkom.

Ob interesu tujih vlagateljev se kmetje nagibajo k rešitvi, da v novi tovarni sodelujejo s 25-odstotnim lastniškim deležem. Pri tem izhajajo iz predpostavke, da se v vrednotenju naložbe poleg investicijske vrednosti tovarne vključijo tudi potreben kapital za obratovanje tovarne. Nekajletno gibanje cen sladkorja kaže, da bi tovarna pozitivno poslovala že na začetku, saj ji zagotavlja najmanj osem odstotni letni donos na kapital. Združenje, ki potencialnih investicijskih partnerjev še ne razkriva, je dalo pobudo sedanjim lastnikom lokacije nekdanje tovarne v Ormožu, da bi začeli pogajanja o odkupu lokacije. Kot pravi tajnik združe-

nja, je zanimanje za pogovore že pokazal nizozemski lastnik Consum.

V študiji je bilo ugotovljeno, da sedanja infrastruktura na stari lokaciji za novo tovarno ni več primerna, tako da se združenju ni treba bati, da bi moralo prevzeti kakšno neizpolnjeno obveznost, ki jo je bila država dolžna uresničiti, ko je prejela nadomestilo za ukinitve pridelave sladkorne pese in zaprtje tovarne. Ob naložbi v tovarno in ponovnem začetku pridelave pese morajo kmetje sami pokriti vlaganja v strojne linije za sajenje in spravilo pese. Leta 1976, ko je začela delovati sedanja tovarna sladkorja v likvidaciji, jim je pri nakupu opreme za sajenje in spravilo veliko pomagala stara država oziroma takratna republika Slovenija z uresničevanjem strategije samooskrbe s hrano. J. V.

izobraževanje kmetovalcev

15. 3. 2013: dvorana Občine Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče, 10.00, ne velja za KOP, Dopolnilne dejavnosti – Osnove predelave mleka.

15. 3. 2013: Vaški dom Čentiba, Glavna ulica 94, 9220 Lendava, 14.00, ne velja za KOP, Vinogradništvo, vinarstvo – Ocenjevanje vin DV Čentiba.

18. 3. 2013: Vaški dom Filovci, Filovci 67, 9222 Bogojina, 14.00, ne velja za KOP, Vinogradništvo, vinarstvo – Ocenjevanje vin VSD Filovci, DV Strehovci.

19. 3. 2013: Hotel Lipa, Tomšičeva ulica 2 A, 9220 Lendava, 14.00, ne velja za KOP, Vinogradništvo, vinarstvo – Ocenjevanje vin VSD Lendava.

21. 3. 2013: predavalnica KGZS, Zavod MS, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, 9.00, predavanje KOP – IVR, Zelenjadarstvo – Predstavitve novosti tehnoloških navodil za integrirano vrtnarstvo v letu 2013, Možnosti predelave v vrtnarstvu.

Slovenska vojska

Na Goričko po izkušnje za Kosovo

V štirinajstih dneh kar dve taktični vaji slovenskih oboroženih sil v Pomurju – 10. motorizirani bataljon se pripravlja na misijo

Deseti motorizirani bataljon Slovenske vojske (SV), ki se pripravlja, da jeseni prevzame naloge v silah KFOR-ja na Kosovu, se od ponedeljka uri v okolici Puconec. Enota preverja usposobljenost za vzpostavitev in delovanje poveljniškega mesta. Na taktični vaji Ešalon sodeluje okoli 100 vojakov s 40 vozili. Po besedah majorja Marjana Slaniča SV urjenje zunaj objektov in rednih vadišč omogoča, da se približa lokalnim prebivalcem v regijah, kjer sicer ni toliko navzoča: »Tako tudi spoznavamo različna okolja v naši domovini in se hkrati čimbolj približamo razmeram, s kakršnimi se bomo srečali na mednarodnih operacijah, kjer stalno delujemo v stiku z lokalnim prebivalstvom.« SV je obenem predstavila vojaški poklic in tehniko osnovnim šolam v Puconcih in Gornjih Petrovcih. Prihodnji teden bo sicer med Ormožem in Gornjo Radgono še ena vaja 10. motoriziranega bataljona. Cilj te vaje bo integracija artilerijske, zračne in druge podpore v ofenzivnem delovanju pehotne čete.

V Prekmurju je torej znova zadišalo po SV, potem ko so se nazadnje maja 2011 v Mursko Soboto preselili minometna četa 74. motoriziranega bataljona iz Maribora in instruktorji vojaške avtošole. Na tukajšnjih prometnicah se tako urijo kandidati za voznike vojaških vozil, v murskosoboški vojašnici pa se urijo tudi vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka. Vojaki na prostovoljnem

V Puconcih in okolici se usposablja vojska 10. bataljona SV, ki jeseni odhaja na misijo na Kosovo. FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

služenju vojaškega roka se sicer v petnajstih tednih naučijo, kako ravnati in preživeti na bojišču, služenje pa je za mnoge odskočna deska za službo v vojski. Na strokovnem usposabljanju v tukajšnji vojašnici pa so že bili pripadniki oziroma vrhunski športniki, zaposleni v SV, ki se morajo usposabljanja udeležiti po pogodbi o zaposlitvi enkrat na leto.

Potem ko je bil februarja 2007 razpuščen 76. protioklepni divizion, katerega matična vojašnica je bila prav murskosoboška, njegovi pripadniki pa so bili prerazporejeni v enote v Mariboru in Celju, je SV odločitev o vrnitvi vojakov v Prekmurje sprejela skladno z načrtom izpopolnjevanja enot in na podlagi namestitvenih zmogljivosti Slovenske vojske ter teritorialne izpopolnjenosti. Ni pa še znano, kdaj in ali sploh bo v Murski Soboti nared nova vojašnica. Junija 2006 sta namreč takratni obrambni minister Karl Erjavec in mestni župan Anton Štihec podpisala pismo o nameni za gradnjo nove vojašnice. Kot je razvidno iz podpisanega pisma, bi morala že lani na obrobju mesta – na Bereku – stati nova vojašnica, vendar je gradnja zaradi zmanjševanja proračunskih možnosti financiranja preložena na naslednje srednjeročno obdobje. Kompleks bi se razprostiral na skoraj 12 hektarjih in pol, na katerih bi bila tudi poligon in odprto strelišče.

Tudi na Pomurje.si.
Andrej Bedek

Katero strešno kritino izbrati?

Za lažjo odločitev vam predstavljamo prednosti različnih vrst strešnih kritin

Pri izbiri primerne strešne kritine je treba upoštevati več dejavnikov. Izbor je odvisen od podnebni razmer, naklona strehe, že izdelanega ostrešja in tudi arhitekturnih značilnosti okolja, v katerem stoji hiša. Ker kritino polagamo za več desetletij, je pomembno, da izberemo kakovostno in trajno, ki bo dobro prenašala vremenske razmere in bo tudi po več letih obdržala svoje tehnične lastnosti in videz.

Na trgu so na voljo kritine iz različnih vrst materialov in različnih proizvajalcev. **Opečna kritina** spada med ekološke kritine in se pri nas pre-

cej uporablja. Izdelana je iz gline, ki zagotavlja odpornost kritine proti ultravijoličnim žarkom, kislinam, mehansko vzdržljivost in negorljivost. Odpornost in neprepustnost za vodo dosežemo z obdelavo površine z engobami ali glazurami.

Betonska kritina je po teži in obliki primerljiva z opečno. Betonu so dodani različni barvni pigmenti, ki kritino obarvajo v celoti, zato se barva ne lušči in ne izpira. Zaželeno je, da je površina strešnika še dodatno zaščiten z boljšo odpornostjo proti UV-žarkom, vremenskimi vplivom, oprijemu umazanije in mahu.

Za sanacije starih streh, še posebej za zamenjavo starih azbestnih kritin, je primerna **vlaknocementna valovita kritina**. Zaradi dimenzije plošč je zelo primerna za pokrivanje

streh z majhnim naklonom, za gospodarska poslopja, industrijske objekte pa tudi za stanovanjske zgradbe. Majhna teža plošč omogoča gospodarno izvedbo nosilne konstrukcije, preprosto ravnanje, obdelavo in montažo.

Bitumenska kritina je zaradi sestave in oblike še posebej primerna za zelo razgibane strehe. Upogljivost omogoča pokrivanje okroglin,

na primer zaobljenih frčad, stolpičev ipd. Odlikujeta jo dobra odpornost proti vremenskimi vplivom in ognju ter dimenzijska stabilnost, dobro prenaša velike mehanske obremenitve in tudi nihanja temperature.

Jeklena kritina je izmed vseh predstavljenih kritin najodpornjša proti vremenskimi razme-

ram, saj ponuja učinkovito zaščito tudi pred najekstremnejšimi vremenskimi pojavi, kot so nevihte, toča in močen veter. Je izjemno lahka, zato jo lahko pri obnovi položimo kar na staro kritino. Ima zelo dolgo življenjsko dobo in tudi po več desetletjih obdrži svoje tehnične lastnosti in videz.

Če potrebujete dodatne informacije in nasvete v zvezi s strešnimi kritinami in izdelavo strehe, vabljani v poslovalnico Slovenijales Trgovine, kjer vam bodo z veseljem svetovali o materialih, priskrbeli pa vam bodo tudi priporočenega krovca.

VSE ZA STREHO NA ENEM MESTU

Preverite AKCIJSKO PONUDBO na www.slovenijales-trgovina.si

Murska Sobota · Markišavska 9. tel.: 02 530 88 40 |
Hoče · Miklavška cesta 55. tel.: 02 618 13 31 |
Celje · Medlog 18. tel.: 03 425 68 70 |
Ljubljana Vižmarje · Plemljeva 86. tel.: 01 513 32 50 |
Ljubljana Črnuče · Brnčičeva 45. tel.: 01 561 35 66 |

DRUŠTVO ANONIMNIH ALKOHOLIKOV SLOVENIJE

Anonimni alkoholiki smo skupnost moških in žensk, ki si delimo izkušnje, moč in upanje, da bi lahko rešili svoj skupni problem in pomagali drugim iz alkoholizma.

Na območju Pomurja se srečujemo v

- Murski Soboti vsak torek ob 19. uri v prostorih veroučnih učilnic pri RK cerkvi sv. Nikolaja (kont. št.: 031 548 875) in
- Gornji Radgoni vsak ponedeljek ob 16. uri v Domu dr. Antona Trstenjaka (kont. št.: 040 627 946).

SLOVENIJALES

• Široka ponudba strešnih kritin:

- Les in gradbene plošče za izdelavo ostrešij
- Folije in izolacije
- Suhomontažni materiali
- Masivne obloge
- Strešna okna
- Podstrešne stopnice

Priskrbimo tudi priporočenega krovca!

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

www.pomurje.si

Ob koncu tedna na boljši sejem

Kar bi nekdo še lahko potreboval

Ponudbo starin dopolnjuje še ponudba izdelkov ljudske obrti, domačih dobrot in ekoloških pridelkov – Orehovci in Murska Sobota

Boljši sejem je družabna in sejemška prireditev, ki popestri dogajanje ob koncu tedna v marsikaterem mestu po Evropi, tako je tudi med drugim v Ljubljani in Mariboru, kjer je postal del turistične ponudbe. V ospredju je ponudba starin, ki jih lastniki ne potrebujemo več, bi jih pa lahko še kdo potreboval. Med njimi so tudi izdelki, ki imajo precej veliko vrednost.

V preteklosti je bilo kar nekaj poskusov, da bi boljši sejem organizirali tudi v Pomurju, vendar so organizatorji po prvem nekoliko slabšem obisku upopali oziroma so ga organizirali le enkrat ali dvakrat letno. Pravo podobo boljšega sejma zdaj dobivata tudi dva pomurska, vsak na eni strani Mure, ki ju organizirajo enkrat mesečno. Eden je v organizaciji Turističnega društva Majolka v Orehovcih, drugi pa v organizaciji Mikka na dvorišču soboškega gradu. Za boljši sejem pravijo, da na njih lahko najdete vse, od igle do slona. Ponudbo starin, med katerimi so tudi rabljene obleke, obutev, knjige, zgoščenke in podobno, pri nas običajno dopolnjujejo še izdelki ljudske obrti. Med ponudniki na sejmih je tudi nekaj takih, ki se udeležujejo obeh, tako v Orehovcih kakor tudi Murski Soboti.

Starine kot okras domov

Slavko Bežan iz Stavešinec je znan kot navdušen zbiralec starin, ki jih rad tudi komu podari, če ve, da bo ta znal ceniti njihovo vrednost. Na njegovi stojnici na boljšem sejmu v Orehovcih je veliko različnih predmetov, od likalnikov do tehtnice, kolovrata in ur.

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Pravi, da je bilo takih starin nekoč na naših podstrešjih zelo veliko in da se še vedno kje kaj najde: »Vse več je ljudi, ki znajo ceniti stare predmete,

Slavko Bežan iz Stavešinec je večkrat poskrbel, da starih predmetov s podstrešij niso vrgli v smeti.

Sonja Mulec in Marija Bukovec sta prodajali tako ročno izdelan nakit kakor tudi rabljene obleke. FOTOGRAFIJI JOŽE GABOR

ki so jih pred desetletji uporabljali ali so krasili naše domove. Veliko teh predmetov je tudi še dobro ohranjenih. Ti so delo naših ljudskih obrtnikov. Tako so lahko še vedno zelo lep okras v naših domovih. Na sejem v Orehovcih hodim že štiri leta, odkar so ga organizirali prvič, in vedno se ga rad udeležim, saj vem, da bom tu srečal prijatelje in znance, da bom v prijetni družbi.«

Sonja Mulec in Marija Bukovec iz Črešnjevca radi pokramljata z obiskovalci sejma, ki si ogledujejo ponudbo na njuni stojnici. Pravita, da sta bili na boljšem sejmu na dvorišču soboškega gradu tokrat tretjič, udeležujeta pa se tudi sejma v Orehovcih. V soboto sta tako šli v Mursko Soboto, v nedeljo pa v Orehovce. Na njuni stojnici so ročno izdelan nakit in stara oblačila.

»Na sejem prihajajo zelo različni ljudje, od takih, ki si ga le ogledajo, do tistih, ki nameravajo kaj konkretnega kupiti. Prišli so že tudi tujci, turisti iz Avstrije. Največ je ročnih del in rabljenih stvari. Pri tem pa je pomembno tudi, da se družimo in pogovorimo. Če je slabo vreme, se s stojnicami umaknemo v prostore organizatorjev. Vedno kaj prodamo. Enkrat več, drugič manj. Ljudje, ki kupujejo in prodajajo, običajno vedo, koliko je vrednost kake starine, in jo tudi prodajo po primerni ceni,« pove Sonja.

Na dvorišču soboškega gradu je Valerija Cer na stojnici ponujala lesene izdelke, ročno narejene, uporabne in tudi okrasne. Ob tem so bili na njeni stojnici še izdelki oljarne in kmetijski pridelki njenih znancev. Povedala je, da je na tem sejmu tretjič: »Izkupiček je precej različen. Včasih se izplača iti na tak sejem, drugič pa prodamo zelo malo. Odvisno je od obiska in vzdušja. Pomembno je tudi, da imaš na stojnici pestro ponudbo izdelkov. Tako ponujamo tudi lesene ptičje hišice, poštno nabiralnike, obeske za ključke, spominke in drugo. Na boljšem sejmu najdeš marsikaj zanimivega, tudi takega, kar so uporabljale že prejšnje generacije.«

Dogodek zanimiv za domačine in turiste

Tomaž Rous, ki vodi organizacijo boljšega sejma v soboškem Mikku, pravi, da so začeli organizirati sejem lani poleti s prodajo šolskih knjig, učbenikov in drugih potrebščin, potem pa so vključili še starine, unikatni nakit, pridelke domačih ekoloških pridelovalcev in drugo. Tako se nenehno širi: »Vedno je na sejmu kaj novega. S tem spodbujamo ljudi, da prodajajo stvari, ki jih imajo doma in jih ne potrebujejo več, saj bi jih lahko nekdo drug potreboval in je vesel, da jih dobi po nižji ceni. Veseli pa smo tudi, če pride kdo, da bi kaj podaril, saj se tako na tem sejmu tudi izraža solidarnost med ljudmi. Dogodek gotovo pomeni tudi popestritev dogajanja v mestu v soboto dopoldne, ko se mnogi nimajo kam dati. Gotovo pa je to zanimivo tudi za turiste in druge obiskovalce mesta.«

V Orehovcih skrbi za organizacijo dogajanja skupaj z drugimi člani TD Majolka Ivan Simonič, ki pravi, da so pred štirimi leti začeli skromno le za nekaj ponudniki na stojnicah, zdaj pa se je njihov boljši sejem razvil v pravi družabni dogodek, ki pritegne tako ljudi iz okoliških kakor tudi iz bolj oddaljenih krajev: »Ponudba na stojnicah je zelo pestra, od starin do različnih izdelkov ljudske obrti. S svojo ponudbo domače kulinarike se predstavljajo tudi turistična in kulturna društva. Obiskovalci so bili tudi iz Ljubljane, Maribora in sosednje Avstrije. Zelo hitro se je razvedelo za naš boljši sejem. Veseli smo vsakega, ki pride in popestri ponudbo. Tako bi med drugimi bili veseli tudi kakega lončarja. Ves čas raste število ponudnikov na stojnicah pa tudi obiskovalcev.« Na sejemskem prostoru pa tudi diši po ajdovih palačinkah, ki jih za obiskovalce pečejo člani društva. V toplejših dneh nameravajo dogajanje popestriti še z nastopi folkloristov, obiskom motoristov starodobnikov in podobnim. **Jože Gabor**

Sto let Franciške Kuran

Večino življenja z možem preživela v Ameriki

Zdravnika ni veliko potrebovala, ker je dobro poznala svoje telo in duha – Kondicijo ohranja s sprehajanjem po svežem zraku

Pred dnevi so v Domu starejših Rakičan pripravili krajšo slovesnost za stanovalce, ki v teh dneh praznujejo rojstne dni. Posebna pozornost je bila namenjena Franciški Kuran, ki je natanko takrat praznovala stoti rojstni dan.

»Krupni« Dalmatincec

Frančiška ima za seboj zanimivo življenjska pot. Rodila se je v Združenih državah Amerike (ZDA) in se kot majhna deklica vrnila v Rakičan, od koder so tudi njeni starši. Pri osemnajstih letih se je vrnila v ZDA in tam spoznala bodočega moža, kot sama pravi »krupnog« Dalmatinca Johnija, s katerim se je tudi poročila. V ZDA sta živela 45 let. Frančiška je delala kot šivilja, mož pa je bil mehanik. Čeprav nista imela otrok, sta si znala življenje polepšati in popestriti. Veliko sta potovala, še posebej v moževo rodno Dalmacijo, ki je pozneje postala njun dom.

Po moževi smrti je Frančiška nekaj let živela v Murski Soboti. V vseh teh letih ni potrebovala zdravnika, saj je dobro poznala svoje telo in duha. Ta-

Stoletna Franciška Kuran s svojimi sorodnicami FOTOGRAFIJA CIRIL KOSEDNAR

koj je vedela, kaj ji prija in kaj ne. S tem si je ohranjala zdravje. Ker pa so njene moči že nekoliko opešale, se je lani 7. marca, prav na svoj 99. rojstni dan, preselila v Dom starejših Rakičan, kjer je dobila potrebno pomoč in spodbudo. Čeprav slabše sliši, je rada v družbi, kjer pojejo. Rada pa se tudi sprehaja na svežem zraku, s čimer si, kot pravi, ohranja kondicijo. Še posebej vesela je obiskov sorodnikov, predvsem nečakinj in nečakov ter njihovih družin. Z njimi govori malo prekmursko, malo hrvaško pa tudi angleško. Pripoveduje jim predvsem zgodbe iz svojega življenja v ZDA, pri čemer najpogosteje opisuje le tiste najlepše dogodke.

Torta v Rakičanu

V domu starejših v Rakičanu so ji ob rojstnem dnevu zaposleni in vodstvo pripravili slovesnost s torto, vsem slavljenecem pa so zapeli malčki iz rakičanskega vrta, Frančiška pa je celo sama zapela v angleškem jeziku. Slovesnosti so se udeležili tudi Frančiškini sorodniki. **C. K.**

Gasilec PGD Cankova Adolf Gumilar

44 let skrbel za blagajno

Če ne bi bil »škrtlave«, danes društvo ne bi imelo toliko gasilske opreme

Velikokrat smo že pisali o prostovoljnih gasilcih, ki s svojim dolgoletnim delom veliko prispevajo k razvoju društva. Med te spada tudi Adolf Gumilar s Cankove, ki je gasilec že 54 let. Posebej pa velja omeniti njegovo delo blagajnika pri domačem gasilskem društvu, ki ga je opravljal kar 44 let, za kar je prejel tudi veliko priznanj in pohval. Ob tem pa je tudi dober poznavalec gasilstva na Cankovi, kjer so lani praznovali 120-letnico.

Kot se spomni 72-letni Adolf, je postal gasilec »pionirček« v povojnih časih, ko so otroci na vajah gasili še z »brentačo«. K temu ga je spodbudil oče, ki je bil prav tako zvest gasilec. PGD Cankova je prvo motorno brizgalno dobil

po vojni. V kraju so jo namreč pustili Nemci. Njegov oče jo je vsako nedeljo pred mašo zagnal, da se je malo utekla. Takrat so se tam zbrali številni krajan, še posebej pa je to zanimalo otroke. Ta motorna brizgalna jim je služila vse do 1971. leta, ko so kupili novo. Začelo se je obdobje, ko se je društvo zelo razvijalo. Eden izmed pomembnejših dogodkov je bila gradnja vaško-gasilskega doma leta 1983. Adolf je kot izkušen tesar veliko sodeloval pri gradnji. »Vzel sem si kar tri tedne dopusta, da sem sodeloval pri gradnji, predvsem ostrejša. Tudi drugi vaščani so vložili veliko prostovoljnega dela.«

Ves ta čas pa je tudi skrbel za društveno blagajno. »Biti blagajnik v dru-

štvu na vasi ni lahko, saj si lahko predmet številnih obrekovanj.« Toda, kot pravi Adolf, te funkcije nikoli ni izkoristil v svoje namene. »Če bi jo, bi mi blagajne ne zaupali kar za 44 let.« Sicer pa je bilo najpomembnejše, da je bilo v njej vedno nekaj denarja. Da je bilo tako, je moral biti zelo strog oziroma »škrtlave«, kot so mu gasilci radi rekli. »Na tekmovanjih ali srečanjih sem za pogostitev dal le za eno malico in pivo. Držal sem se sklepov vodstva društva. Če bi trošili samo za te namene, potem danes mogoče ne bi imeli gasilskega doma ali druge gasilske opreme.«

Kot pravi, je bilo včasih blagajno lažje napolniti. »Nekoč smo imeli več prireditev in veselic. Spomnim se, ko je na Cankovi igrala skupina Hazard. Takrat smo prodali kar 800 litrov vina. Danes je veselic manj zaradi strogih predpisov in zahtev. Zdaj smo odvisni od razpisov, donacij in zbiranja sredstev v vasi ali občini. Kljub krizi pa imajo ljudje še vedno posluš za gasilce.«

Adolf se je od funkcije blagajnika poslovil pred kratkim na letošnjem občnem zboru PGD Cankova. Čeprav je to želel že večkrat storiti, so ga vedno znova prepričali, da je ostal. »Ne gre več. To je odgovorno delo in pri tej starosti se hitro zgodi, da kaj pozabiš.« Za 44-letno opravljanje te funkcije in druga dela v gasilstvu je prejel številna priznanja domačega gasilskega društva, cankovske gasilske zveze, slovenske gasilske zveze in Občine Cankove.

Seveda pa se s tem od gasilstva še ni poslovil. Z enoto starejših gasilcev še vedno sodeluje na tekmovanjih in je pri vseh drugih društvenih aktivnostih. Vse to in še marsikaj, kar počne, ga ohranja v gibanju in v stiku z ljudmi. Poleg gasilstva igra tudi tamburico pri domači tamburaški skupni Od-pisani in poje pri upokojencih.

C. K.

Tradicionalna razstava ob osmem marcu

Že četrto leto zapored so članice Društva upokojencev (DU) Ljutomer, ki se družijo v krožku ročnih del (na fotografiji Stoja Copot), ob osmem marcu pripravile razstavo svojih del. Ob ustvarjalnem druženju v okviru krožka je njihov glavni namen ohranjanje kulturne dediščine, saj pletejo, vezejo, kvačkajo ... na način, kot so se naučile od svojih mam in babic. Ker je članic Sekcije za ohranjanje kulturne dediščine pri DU Ljutomer vedno več, je tudi razstavljenih izdelkov vsako leto več. Pisani paleti ročno narejenih izdelkov ljutomerskih upokojenk so se na letošnji razstavi ob dnevu žena, ki so jo podrlji včeraj, pridružile še stare otroške igrače in slikanice, ki so skupaj z ročnimi deli pripovedovale zgodbo otroštva iz preteklosti. J. D. FOTOGRAFIJA JERNEJA DOMAJNO

Dvoživke se spet selijo

Akcija reševanja žab že deseto leto

V tem obdobju so jih že veliko rešili smrti – Na vrtovih in poljih žabe namesto pesticidov

Okoljevarstveniki in ljubitelji narave v teh dneh spet opozarjajo voznike, da naj v okolici mlak, ribnikov in jezer vozijo počasi in odgovorno, predvsem ob deževnih nočeh in jutrih. Začela se je namreč spomladanska selitev dvoživk, s tem pa tudi akcija Pozor, žabe na cesti, ki pomeni, da bo treba pazi-

Dvoživke bodo reševali tudi na drugih lokacijah v Pomurju, in sicer na Petanjcih pri mlaki Zaton in v Borecih pri Križevcih pri Ljutomeru v dolžini glinokopa, zato vabijo vse prostovoljce, da se jim pridružijo. Posebno akcijo z osnovnošolci načrtujejo ta konec tedna ob Ledavskem jezeru.

Spomladanska selitev dvoživk se je te dni že začela. FOTOGRAFIJA CIRIL KOSEDNAR

Adolf Gumilar pred fotografijo iz leta 1936, na kateri je tudi njegov oče, ki ga je navdušil za gasilstvo. FOTOGRAFIJA CIRIL KOSEDNAR

lipbled®
Pesem gozda v vašem domu!

prodajni salon **lipbled** MURSKA SOBOTA - MEŠIČ center
Noršinska ulica 6
T. 02 521 38 72, M. 041 754 405
E. poslovalnica_ms@lip-bled.si

www.lip-bled.si

LIP BLED ustvarja trende na **sejmu DOM**
12. - 17. marec 2013
Gospodarsko razstavišče, Ljubljana - Dvorana A

LESENA OKNA
lesno okno POKLJUKA
avtorizirani proizvajalci sredstev
EKD uradna

NOTRANJNA VRATA - vosek / l. / lesni okni

PARKETI, LAMINATI, KMEČKE DESKE

VHODNA VRATA
PRENOSNI
A112
A113
A114

POHIŠTVO iz masivnega lesa - TARA

v času sejma DOM izkoristite dodatne SEJEMSKÉ PO PUSTÉ

ti tudi na tiste, ki bodo žabe prenašali čez cesto. Zaposleni v Krajinskem parku Goričko skupaj s prostovoljci in nekaterimi lokalnimi skupnostmi to akcijo izvajajo že deseto leto. Tudi letos so ob cestah na vzhodni in zahodni strani Ledavskega jezera na Goričkem postavili varovalne ograje. Vsako jutro in zvečer bodo oziroma so te dni že začeli prenašati žabe čez cesto do vode, kjer se bodo razmnoževale. Cesto na severni strani Ledavskega jezera v Ropoči pa so z dovoljenjem Občine Rogoševci do končane selitve dvoživk zaprli za ves promet, in sicer med 19. uro zvečer in peto uro zjutraj. Varovalne ograje so postavili tudi v Kančevcih ob ribnikih.

Selitev dvoživk ponavadi traja tri tedne, odvisno od vremenskih razmer in temperatur. Ker so za konec tedna napovedane nižje temperature, se lahko to obdobje letos podaljša. Naj spomnimo, da se število dvoživk zaradi povozov na cesti in izsuševanja mokrišč, kot so mlake in mokrotni travniki, iz leta v leto manjša. Z akcijami, kot je ta, poskušajo to škodo nekoliko zmanjšati.

Dvoživke so namreč pomembne, ker se prehranjujejo z insekti, ki jih ljudje na vrtovih ali poljih preganjamo s pesticidi. Prav tako so pomemben člen v prehranjevalni verigi nekaterih živali.

C. K.

Top 6 na Pomurje.si v preteklem tednu

1. Zapeljal v reko Muro in umrl
2. Zobl žur v Ljutomeru
3. Slovesno ob podelitvi diplom na Ekonomski šoli M. Sobota
4. Zadeva Celec: Odziva občine in SDS
5. Legende zadnjič skupaj
6. Polom Mure v Celju

FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Romanm o protikorupcijski komisiji: »Klemenčič in Praprotnik, Pomurje vaju čaka. In velike metle ne pozabita.«

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Česa se veseli Primož? Eden od prvih mož skupine D'Kwaschen Retashy in polovica radijske ekipe Propelerja Primož Dani, v ožjem krogu najbližjih prijateljev znan tudi kot Svejta keca, se, kot izdaja slinček, s partnerico Vojko veseli rojstva sina. Jok majhnega Marcela bo odslej razveseljeval tudi novopečena dedka Jožeta Danija in atletskega trenerja Radislava Jokanovića, veseli pa sta tudi babici Nada in Đurđica. Mladi družini so srečno pot zaželeli številni povabljeni na proslavi srečnega dogodka v černelavskem zadružnem domu. FOTOGRAFIJA TIMOTEJ MILANOV

Reševalci soboškega zdravstvenega doma so se takole ponosno postavili pred fotoobjektiv. In zakaj? Ne, tokrat ne zaradi tistega, kar jih najbolj odlikuje, namreč reševanja življenj, ampak zato, ker imajo nove kape, da jih v prihodnjih zimah in mrzlih dneh ne bo več zeblo v glavo. Edino ni jasno, ali jih je Korenovo vezenje pozabilo narediti vsem ali pa jih je peterica, ki je brez njih, pozabila naročiti. FOTOGRAFIJA ZD MURSKA SOBOTA

Dnevu žena pa je bil posvečen tudi letošnji deseti pohod po Sladki poti. Kljub deževnemu vremenu se ga je udeležilo okrog 120 pohodnikov in tudi vzdušje je bilo glede na slabo vreme odlično. Jubilejni pohod po poti Ratkovci–Selo–Prosenjakovci–Berkovci–Ratkovci sta organizirala mikroturistični grozd Sladka pot in PGD Ratkovci, udeležil pa se ga je tudi cel avtobus pohodnikov z Jesenic. Če že ne gre hokeju na Gorenjskem, bomo pa pač pešačili po Prekmurju!

FOTOGRAFIJA ANA CELEC

Z velikim uspehom se iz Beograda vračata mlada saksofonista Rene Klement in Vid Velnar iz Glasbene šole Gornja Radgona. Zadnji je na 10. mednarodnem tekmovanju Davorina Jenko v srbski prestolnici prejel najvišji zmagovalni naslov laureata, Klement pa je bil dobitnik prve nagrade. Tukaj sta se nadobudna glasbenika ustavila na kratkem oddihu v beograjski četrti Rakovica v spremstvu Renejevega očeta Marjana, spremljevalca na klavirju Predraga Bjelajca in mentorja Roka Volka. FOTOGRAFIJA JOŽE VELNAR

Radijski potepuhi – poslušalci ponedeljkove večerne oddaje na Murskem valu Ponedeljkov potepuh – so se v soboto že sedmič odpravili odkrivat Prekmurje. Tema izleta so bile rožice, saj je bil pred kratkim dan žena. In tudi na avtobusu so prevladovala potepuhinje, ki so že ob vstopu prejele rdeč nageljček, darilo vrtnarje Kurbus z Melov. FOTOGRAFIJA BOJAN RAJK

Večino ljudi je gospodarska in politična kriza spravila v slabo voljo, drugi so zaradi nje obogatili, tretji pa so jo izkoristili za domiselne dovtipke. Tako tudi voznik limuzine iz Kranja, ki se je ustavil v Pomurju in nam na ogled ponudil svojo duhovito registrsko tablico. FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

Pomurski gasilci

Skupaj bodo zmogli vse izzive

Dušan Utroša je ostal regijski poveljnik, novi predsednik pa je postal Milan Antolin

Gasilce iz pokrajine ob reki Muri bosta naslednja štiri leta vodila Milan Antolin in Dušan Utroša. Antolin je bil rojen leta 1952 in je na položaju predsednika Pomurskega regijskega gasilskega sveta zamenjal Bogdana Šajnoviča. Dobil je dvotretjinsko podporo in na glasovanju porazil donedavnega predsednika Šajnoviča. Utroša, rojen leta 1975, pa je postal novi (stari) regijski gasilski poveljnik za Pomurje. Protikandidata namreč ni imel.

»Prizadeval si bom, da bi se delovanje regije gradilo na naših kadrovskega potencialih in da bi si zadali in opravili naloge, ki bi prispevale k boljšemu materialnemu položaju gasilcev, ne glede na lokalne skupnosti, od koder prihajajo. Naša pomurska gasilska organizacija mora imeti strategijo razvoja in cilje, ki bodo dosegljivi za vsa prostovoljna gasilska društva,« je po izvolitvi povedal Antolin, sicer doma iz Borecev, ki spadajo pod okrilje Gasilske zveze (GZ) Križevci pri Ljutomeru. Utroša, ki prihaja iz Žižkov, GZ Črenšovci, je prvič postal regijski poveljnik leta 2009: »Vse moči bom usmeril v to, da bomo še naprej delovali enotno, strokovno in profesionalno ter po svojih najboljših močeh

Regijski gasilski poveljnik za Pomurje Dušan Utroša in predsednik Pomurskega regijskega gasilskega sveta Milan Antolin bosta naslednja štiri leta vodila pomurske gasilce. FOTOGRAFIJA JURE ZAUNEKER

O različnih pogledih

Novi predsednik Pomurskega regijskega gasilskega sveta Milan Antolin je v svoji kandidaturi zapisal, da bo omogočil izražanje demokratičnosti in uveljavljanje raznolikosti pogledov pri vodenju gasilske organizacije na regijski ravni: »Tudi predstavitev več kandidatov bodo prispevale k jasnejši sliki stanja in tudi različnim vizijam razvoja gasilske organizacije v regiji.« Dušan Utroša, regijski gasilski poveljnik za Pomurje, pa je dejal, da je kljub istim gasilskim vrednotam normalno, da obstajajo različni pogledi na razvoj in vodenje gasilstva: »Brez različnih mnenj in sprejemanjem teh ne bo napredka. Verjamem, da smo pomurski gasilci na pravi poti in da nam bo skupaj uspelo.«

varovali ljudi in njihovo premoženje. Vsekakor ostaja naša naloga pridobivanje finančnih sredstev za redno delovanje, opremljanje po kategorizaciji, stalno pripravljeno operativnih enot za intervencije, nenehno izobraževanje in usposabljanje, sodelovanje na tekmovanjih, sodelovanje na vajah, ohranjanje članstva in pridobivanje novih članov.«

V pokrajini ob reki Muri je 18.518 gasilcev. Pomurski gasilci so organizirani v 21 gasilskih zvez, v katere je vključenih 242 prostovoljnih gasilskih društev. V 27 pomurskih občinah za varnost pred požari, naravnimi in drugimi nesrečami skrbi 6.300 operativcev in štiri enote širšega pomena s 380 gasilskimi vozili in preostalo tehniko, ki je potrebna za intervencije. Po podatkih gre za najštevilčnejšo regijo v Sloveniji. »Regija je stabilna, mirna in pripravljena na izzive prihodnosti. Naša naloga je, da se temu prilagodimo, še naprej strnemo vrste in dokažemo, da pomursko gasilstvo

lahko sledi sodobnemu času v vseh izzivih in problemih,« je povedal poveljnik Utroša, predsednik Antolin pa je dodal, da je treba pozornost še vedno posvečati nadaljnemu reševanju statusa gasilca, operativca, ter prizadevanjem za njegovo usposobljenost in tudi opremljenost.

Posebno skrb bosta tako regijski gasilski poveljnik kot regijski gasilski predsednik namenila mladini, članicam in veteranom. »V Pomurju imamo dovolj nalog, da na svojih dvoriščih s svojim delom in energijo preprečimo odhode iz gasilskih vrst in skrbimo za članstvo s prostovoljnimi aktivnostmi ter se seveda izobražujemo in usposabljammo za izzive prihodnosti,« je poudaril Dušan Utroša. Antolinova prizadevanja bodo usmerjena tudi v skupno dobro vseh članic Pomurskega regijskega gasilskega sveta in tesno sodelovanje s poveljstvom in Utrošem: »Delo v regiji moramo načrtovati tako, da bodo jasne relacije med organizacijskim in ope-

V pokrajini ob reki Muri je 18.518 gasilcev. Pomurski gasilci so organizirani v 21 gasilskih zvez, v katere je vključenih 242 prostovoljnih gasilskih društev.

rativnim delom, da se bo sistem organizacijskega vodenja in operativnega poveljevanja dopolnjeval in da bodo pristojnosti dorečene in transparentne. Za delo si moramo začrtati jasne programe in vizije, ki so uresničljivi in katerim bo lahko sledila vsaka od 21 gasilskih zvez in njihovih članov, prostovoljnih gasilskih društev, ki delujejo v regiji.«
Andrej Bedek

okc poročila

Z avtom v reko in smrt

Enainštiridesetletni Darko K. je tretja letošnja smrtna žrtev prometnih nesreč v Pomurju. Pred tednom dni okoli 19. ure je z avtom prebil zaščitno ograjo na mostu čez reko Muro v Dokležovju in zapeljal v reko. Po-

licisti so med ogledom prizorišča ugotovili, da je voznik peljal proti Veržeju in na mostu zaradi prehitre vožnje tresčil v ograjo ter z avtom vred zgrmel v reko. Voznika in vozilo so kakšnih tristo metrov nižje iz naraslega vodotoka potegnili gasilci, ki so potrebovali kar poltretjo uro, da so vozilo z vlečno napravo spravili iz deroče reke. V reševalni akciji so posredovali gasilci iz GD Murska Sobota, PGD Ljutomer, PGD Gornja Radgona, PGD Ižakovci ter enota podvodno reševalne službe GAPO-RA iz Gornje Radgone, ki je enoprostorca in v njem ukleščena voznika našla v kalni vodi. Policistu, ki je bil tudi predsednik Društva diabetikov Murska Sobota, pomoči več ni bilo. Tudi na Pomurje.si

Na policiste je naščuval psa

Policisti so dva moška pred dnevi zalotili pri tatvini v gospodarskem splotju v Lipi. Ob prihodu policistov sta sicer pobegnili, vendar so ju policisti kmalu osebni avtomobil, ki je bil pred tem opažen na kraju kaznivega dejanja. Ko sta policista poskušala ugotoviti identiteto osumljenca in lastništvo vozila, je osumljenec proti policistoma naščuval psa pame rotvajler in ga poskušal spustiti z verige, kar pa mu ni uspelo, saj se je kovinska zaponka zapela za verigo. Medtem so na kraj dogodka prispele tudi druge policijske patrulje. Policisti so osumljenca obvladali in ga vklenili. Zaradi preprečitve uradnega dejanja ga bodo kazensko ovadili Okrožnemu državnemu tožilstvu v Murski Soboti.

Izbris točk že po dveh letih

Novela zakona o prekrških prinaša dve novosti: čas, po katerem se kršiteljem brišejo kazenske točke, se krajša s treh na dve leti, uvedena je tudi možnost plačila kazni za prekrške na obroke. Prekrškovni organi bodo morali v primerih, ko so prekrški ugotovljeni s tehničnimi sredstvi, recimo z radarji, ki merijo hitrosti na cesti, postopek zoper kršitelja začeti v 30 dneh, medtem ko se je do zdaj dogajalo, da so bili izdani plačilni nalogi za prekrške, ki so bili storjeni pred enim ali več leti. Nova prekrškovna zakonodaja uvaja nov prekršek, in sicer prekršek neznanega pomena, ki pa ne bo imel velikih posledic. Policisti ga bodo po novem izrekli namesto opozoril oziroma namesto represivnih ukrepov. Novela obenem olajšuje čezmejno izmenjavo podatkov o prekrških s preostalimi državami EU.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

Vozniška dovoljenja

Po naših cestah z nemškim dovoljenjem

Že od januarja velja za države EU enotno vozniško dovoljenje v obliki kartice

Varuh človekovih pravic je uspel v enem od primerov voznikov, ki je imel tuje vozniško dovoljenje in dobil kazni 500 evrov, ker po prepričanju policije ni vozil s pravi dovoljenjem za Slovenijo, spremeniti odločbo prekrškovnega organa, ki je oglobil voznika, ki se je po delu v tujini in upokojitvi vrnil v domovino. Kot je ugotovilo sodišče v predlogu za spremembo odločbe, je policija napačno interpretirala določbe zakona, saj glede imetnikov veljavnega vozniškega dovoljenja druge države Evropske unije ne velja obvezna zamenjava vozniškega dovoljenja. V drugem odstavku 60. člena zakona o voznikih je namreč zapisano, da državljani Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebiva ali je prebival v tujini in pride začasno ali stalno v Republiko Slovenijo, sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal

pristojni organ tuje države, voziti tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer dve leti od dneva prijave prebivališča v Republiko Slovenijo.

Iz 61. člena Zakona o voznikih pa sledi, da državljani Republike Slovenije, ki se vrne iz tujine v Republiko Slovenijo zaradi stalnega prebivanja ali ima prijavljeno začasno prebivališče v Republiko Slovenijo več kot šest mesecev, lahko zahteva, če izpolnjuje druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, zamenjavo veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje. Slovensko vozniško dovoljenje se izda, če imetnik veljavnega tujega vozniškega dovoljenja opravi praktični del vozniškega izpita za tiste kategorije vozil, ki jih ima pravico voziti s tujim vozniškim dovoljenjem.

Praktičnega dela vozniškega izpita ni treba opraviti imetnikom tujih vozniških dovoljenj tistih tujih držav, ki jih določi minister, pristojen za promet, na podlagi ocene kakovosti izobraževanja, teoretičnega znanja in znanja vožnje motornih vozil voznikov, ter prometnovarnostnih razmer v posamezni tuji državi. Te države so države članice EU, Islandija, Liechtenstein, Norveška, Švica in Hrvaška. Države EU so sicer z 19. januarjem uvedle enotno vozniško dovoljenje. Tudi v Sloveniji jih izdajajo na novem obrazcu, cena pa ostaja nespremenjena, 21,36 evra.

Slovenija je bila ena prvih držav članic, ki je lokalna vozniška dovoljenja nadomestila z enotno polikarbonatsko kartico. Stara vozniška dovoljenja bo treba za enotno vozniško dovoljenje v obliki kartice zamenjati do tridesetega aprila 2018. Po no-

vem se bodo vozniška dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorij AM, A1, A2, A, B1, B in BE izdala z veljavnostjo največ deset let, vozniška dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E pa z veljavnostjo največ pet let. Države članice EU pa bodo z izmenjavo podatkov o avtomobilskih registracijah lahko preganjale storilce najnevarnejših prometnih prekrškov tudi prek svojih meja. Prekrški, ki se bodo preganjali čezmejno, so: prekoračitve najvišje dovoljene hitrosti, vožnja pod vplivom alkohola in drog, neuporaba varnostnega pasu, telefoniranje ali uporaba drugih komunikacijskih naprav med vožnjo, uporaba vozniških pasov za avtobuse ali drugih rezerviranih vozniških pasov, neuporaba motoristične čelade in vožnja skozi rdečo luč.
Andrej Bedek

Mladi in zaposlovanje v regiji

Pet mesecev za uresničitev ideje

250 mladih iz vse države se bo poskušalo s pomočjo projekta vključiti v svet podjetništva

Deset mladih visoko izobraženih Pomurcev že od začetka februarja v prostorih Regionalne razvojne agencije Mura v Murski Soboti razvija vsak svojo podjetniško idejo. Tam bodo pet mesecev in za to prejema minimalno plačo, ki trenutno znaša okoli 780 evrov bruto. Med njimi sta tudi Franc Budija in Maja Hočevar. Franc je doktor lesarskih znanosti iz Petišovca, ki želi na trgu uspeli z lesenim gospodinjstvom mlinom za žito. Že od nekdaj je želel izdelati omenjeno napravo, saj meni, da na tem področju ni prave konkurence in da gre za pravo poslovno priložnost. »Takšno napravo bi lahko uporabljala vsaka gospodinja in tako doma pripravila moko. Če imate recimo pšenico, ki je pridelana na biološki način, bi jo lahko zmleli in pripravili jedi brez škodljivih vsebnosti.« Prototip, ki deluje, je že izdelal, potrebuje le še finančna sredstva za zagon proizvodnje. Profesorica sociologije in pedagogike Maja Hočevar se že dvajset let ukvarja s šahom, zdaj hoče znanje prenesti na druge v svoji šahovski šoli za vse generacije. »Zanimanje za šah narašča, saj se ugotavlja pozitivni učinki igranja, tudi na ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport so ugotovili, da se mladim ob igranju in treniranju šaha razvijajo miselne funkcije, tako imamo v šolah izbirni predmet. Nedavno mladinsko svetovno prvenstvo v Mariboru in poročanja v medijih dvigajo stopnjo zanimanja za šah tudi pri starejši generaciji, recimo ne-

Mojstrska kandidatka in nekdanja mladinska državna prvakinja v šahu, danes profesorica sociologije in pedagogike Maja Hočevar, poudarja pozitivne lastnosti za razvoj miselnih sposobnosti, ki jih prinaša trening šaha, in želi uspeli s šahovsko šolo za vse generacije.

Franc Budija vidi poslovno priložnost v izdelavi gospodinjstvom mlinčkov iz lesa: »Takšno napravo bi lahko uporabljala vsaka gospodinja in tako doma pripravljala moko.« Prototip izdelka je že naredil, potrebuje le še finančna sredstva za uresničitev ideje. FOTOGRAFIJE TIMOTEJ MILANOV

kateri starši mojih učencev so že začeli igrati.« Še osem mladih diplomantov različnih področij, od socialnega dela do strojništva in gradbeništva, si z njima deli prostore RRA Mure, kjer poslušajo tudi predavanja iz nekaterih uporabnih znanj, pomagajo pa jim tudi pri navezovanju poslovnih stikov s podjetji v njihovi panogi.

Gre za projekt Podjetno v svet podjetništva, ki je namenjen spodbujanju podjetništva med mlajšimi brezposelnimi z višjo ali visoko stopnjo izobraz-

be in odpiranju novih delovnih mest. Vanj se lahko vključijo mlajši od 35 let, ki imajo šesto ali sedmo stopnjo izobrazbe in so bili na zavodu za zaposlovanje prijavljeni kot iskalci zaposlitve. Projekt, ki se je začel izvajati v Zasavju, bo do konca leta potekal na ravni celotne države, financirata ga Evropski socialni sklad in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Vrednost operacije na državni ravni je okoli 3,9 milijona evrov, RRA Mura pa je za izvajanje prejela 294 tisoč evrov.

Po preteku petih mesecev se bo v projekt vključila naslednja skupina desetih mladih izobražencev, udeleženci prve skupine pa naj bi v enem letu ustanovili lastno podjetje, se samozaposlili ali zaposlili pri drugem delodajalcu. Po besedah direktorja RRA Mura Danila Krapca pričakujejo, da bo tako storilo vsaj 35 odstotkov udeležencev projekta. Za prvi del projekta so prejeli 58 prijav in tudi za drugega bo verjetno veliko povpraševanje. **Timotej Milanov**

Gimnazija MS

Jan Žuntar najboljši »nemeček«

Že peto leto zapovrstjo državni prvaki v znanju nemškega jezika

Na letošnjem državnem tekmovanju v nemščini so soboški gimnazijci ponovno dosegli visoke uvrstitve. Tekmovanje v nemščini za srednješolce je namenjeno dijakom drugih in tretjih letnikov, poteka pa v šestih različnih kategorijah, štiri od teh so namenjene gimnazijcem. V letošnjem šolskem letu se je enajst dijakov Gimnazije Murska Sobota uvrstilo na državno tekmovanje v treh kategorijah. Novi državni prvak je postal Jan Žuntar (2. letniki, 2. tuji jezik), na 2. mesto pa so se uvrstili Nina Belec (2. letniki, 1. tuji jezik), Žiga Barbarič in Goran Rocner (3. letnik, 1. tuji jezik). Mentorji letošnjih nagajencev so bili profesorji Marjan Kulčar, Alenka Stvarnik in Marusja Uhernik. Soboški gimnazijci so tako že petič zapovrstjo državni prvaki v nemščini. **B. B. P.**

Mednarodno tekmovanje na Gimnaziji Ljutomer

Matematika, potem šport

Dvaintrideset dijakov iz štirih držav se je pomerilo v znanju naravoslovja

Luka Cigler

Živa Moravec

Tomaž Vöröš FOTOGRAFIJE BERNARDA B. PEČEK

Minulo sredo je potekalo na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer mednarodno tekmovanje iz naravoslovja. Dijaki in profesorji so prišli iz štirih držav, Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije oziroma Gimnazije Čakovec, Bundes-Oberstufenrealgymnasium Bad Radkersburg, Gimnazije Ferenc Kollőcseya Zalaegerszeg in Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. Z vsake šole je prišlo po osem tekmovalcev, ki so tekmovali v mešanih skupinah, torej so bili v vsaki skupini Madžar, Hrvat, Avstrijec in Slovenec.

Tekmovanje v taki obliki je bilo tretje po vrsti, a prvič v Ljutomeru, prejšnji pa sta bili na Madžarskem in Hrvaškem. Cilj tega je srečevanje dijakov in profesorjev iz sosednjih držav in izmenjava informacij glede znanja dijakov iz posameznih predmetov. Koordinatorica tekmovanja prof. Natalija Horvat je povedala: »Kolegica Mira Babič je bila pobudnica takih mednarodnih tekmovanj, vendar so bila to le matematična. Po nekaj letih se je pojavila ideja, da bi tekmovanja razširili tudi

na druge predmete, tako da bi bila tekmovanja iz naravoslovja. Tako imamo zdaj že tretjič takšno razširjeno tekmovanje, vendar prvič na ljutomerski šoli. Osnovni namen je, da se družijo tako dijaki kot tudi profesorji in da dobimo informacijo, kakšno je znanje pri posameznih predmetih v teh državah. Torej, da se primerjamo, koliko znanja imajo dijaki iz različnih držav. Samo tekmovanje pa nam ni edini cilj, bolj nam je pomembno, da se dijaki družijo.« Ker nas je vseeno zanimalo, kakšna je raven znanja slovenskih dijakov v primerjavi z avstrijskimi, madžarskimi in hrvaškimi, je Horvatova odgovorila: »Naši niso tako slabi, pa vendar so v naravoslovnih predmetih najvišje Hrvači.« V popoldanskih urah so se dijaki pomerili še v športnih igrah.

Hrvaški dijak Luka Cigler se je najprej pohvalil, da veliko razume in tudi govori slovensko, saj redno spremlja smučarska tekmovanja po slovenskih medijih. Povedal je še: »Na čakovski gimnaziji imamo tri smeri, ena od teh

je tudi naravoslovna, ki jo obiskujem kot dijak četrtega letnika. Priznam, da sem na tekmovanju pričakoval nekoliko lažje matematične naloge, res pa je tudi, da smo imeli razmeroma malo časa za reševanje nalog.«

Dijaki so se pomerili tudi v pripravi in izvedbi kemijskega poskusa v odlično opremljeni kemijski učilnici. Opisala nam ga je dijakinja ljutomerske gimnazije Živa Moravec in poudarila, da je bilo ugotavljanje različnih kovin uspešnejše prav zaradi sodelovanja več dijakov.

Dijak tretjega letnika na avstrijski gimnaziji v Bad Radkersburgu (Radgoni) Tomaž Vöröš je doma iz Tropovec pri Tišini. Na hodniku je srečal bivše sošolke iz osnovne šole, ki so se čudile, kaj počne na njihovi gimnaziji. Pojasnil jim je, da tekmuje za radgonsko gimnazijo, nam pa povedal: »Tekmovanje mi je bilo zelo zanimivo, vsebovalo je širok razpon vprašanj, tako da si lahko pokazal, kaj znaš. Upam seveda na čim boljše dosežke.« **Bernarda B. Peček**

filmogled

Hitchcock

(ZDA, 2012)

Režija: Sacha Gervasi.
Igrajo: Anthony Hopkins, Helen Mirren, Scarlett Johansson, Toni Collette, Jessica Biel.
Žanr: Biografska drama.

Ameriški film Hitchcock z Britancema v glavnih vlogah je v tamkajšnje kinematografe prišel malce pred koncem prejšnjega leta. Čeprav gre glede na žanr za biografsko dramo o mojstru filmskih grozljivk in napetosti Alfredu Hitchcocku (1899–1980), se film ne osredinja na njegovo celotno kariero, ampak samo na obdobje v letih 1959/1960, ko je ustvarjal svojo največjo mojstrovino, srhljivko Psiho, in ko ga je v njegovem zakonu razžiralo ljubosumje v odnosu do žene Alme Reville. Ta je bila večkrat tudi njegova svetovalka, pomočnica, scenaristka in montažerka, skratka najbolj pomembna točka uspehov njegovih filmov. Čeprav ima večina filmskih kritikov danes Psiho za enega najboljših filmov vseh časov, je bilo njegovo ustvarjanje – kot kaže biografska drama Hitchcock – vse prej kot enostavno. Zgodba filma se začne leta 1959, ko prinese

Hitchcocku (Anthony Hopkins) njegova agentska kriminalna srhljivka Sever severozahod (North By Northwest) velik kinematografski uspeh. A kljub temu si Hitchcock želi posneti, čeprav bi lahko nekaj časa počival v senci slave, še en film, po možnosti grozljivko. Temo zanjo dobi v resničnem dogodku v Wisconsinu, kjer duševno zmeden zločinec Ed Gein (Michael Wincott) pobije svoje ožje sorodstvo in dalj časa živi s svojo mrtvo materjo. Ko Hitchcock dobi v roke še knjigo Psycho, se v podzavesti nekako poveže z Geinom in ve, da mora biti ta zgodba v njegovem naslednjem filmu. A v njegovi distribucijski hiši Paramount Pictures nad idejo o snemanju grozljivke sploh niso navdušeni, še bolj pa jih moti prizor pod prho, kjer naj bi Anthony Perkins (James D'Arcy) z nožem ubil Janet Leigh (Scarlett Johansson). Vodilni možje Paramounta in strogi cenzorji se bojijo, da bo v sceni preveč golote in da bo takšno nasilje preveč za ameriško občinstvo. Hitchcock, ki ima tudi težave v odnosu s svojo soprogo Almo (Helen Mirren), se tako odloči za radikalno potezo ... Film Hitchcock je dobil po prvih predvajanjih v ameriških kinematografih mešane in pozitivne ocene. Prisluzil si je celo nominacijo za oskarja, in sicer v kategoriji za najboljšo kozmetične in frizerske dosežke. Na filmskih festivalih v letu 2013 sicer največ nominacij in nagrad pobira Helen Mirren, mnogo manj pa Anthony Hopkins, ki se sicer trudi podati čimbolj realno podobo velikega režiserja, a nekako vendarle ostaja v zavesti gledalca, da je to vseeno samo – Hopkins. Tisti, ki bo v filmu o mojstru suspenza pričakoval veliko suspenza, bo razočaran, saj se izdelek Hitchcock bolj odlikuje s svojimi komičnimi dramskimi in romantičnimi elementi. Nastal je po knjižnem delu Stephena Rebella Alfred Hitchcock And Making Of Psycho, režiral pa ga je relativno mlad britanski ustvarjalec Sacha Gervasi, ki je bil doslej najbolj znan po svojem večkrat nagrajenem rokovskem dokumentarcu o kanadski heavy metal skupini Anvil! The Story Of Anvil in po tem, da je bil nekoč celo originalni član angleške rokovske zasedbe Bush. Film Hitchcock prihaja v pomurske kinematografe 21. marca. **T. K.**

Ko je hudo, me poklič!
telefon
Samaritan
080 1113
Neprofitna udeležba in dan!
Klic je brezplačen, množila ga
Telekom

Kaj Pomurci največkrat puščamo v lokalih?

V iskanju pozabljenih predmetov – kdor se vrne, ta najde

Najpogostejši so dežniki in šali – Avstrijski gostje so bolj pozabljivi kot naši

»Presneto, saj sem imel ves čas občutek, da mi nekaj manjka,« tako sem spodaj podpisani pred kratkim zagodrnjal na Dravskem mostu, ko me je prešinilo, da sem v eni od mariborskih restavracij pozabil svojo nakupovalno vrečko s kupljenimi stvarmi. A ta moj izpad spomina se je dobro končal. Ko sem šel nazaj v restavracijo, me je nakupovalna vrečka čakala za točilnim pultom, natakara pa se je pošalil, da je že razmišljal o tem, da bi moje stvari razdelil med goste. Medtem ko sem mu prav tako v šali odvrnil, da bi jih morda lahko pomešal med kakšne jedi, me je spreletela misel: »Kdo ve, kakšni pozabljivci smo v lokalih Pomurci? Pozabljamo veliko stvari ali malo? In katere sploh?« In kako bi to lahko drugače izvedeli kot tako, da se Vestnikova ekipa tudi sama odpravi na teren. In to na »lokalni« teren v obeh smislih. Namreč na pomurski in na teren naših lokalov.

Za začetek nam ni bilo treba daleč. In na prvi odgovor nam ni bilo treba dolgo čakati. Nataša Klement, solastnica okrepčevalnice Klement v pritličju Žute kuče, naše medijske stavbe v Murski Soboti, je pritekla za nami, ko smo že šli proti dvigalu, in v roki držala kapo: »Hej, kdo od vas jo je pozabil?« No, pa smo že imeli prvi predmet, ki ga Pomurci pozabljamo v lokalih. Poleg kape še največkrat rokavice, kaj drugega pa več ne, nam je povedala Nataša. »V glavnem gostje pridejo nazaj po njih.« Kaj pa, če bi gost, ki je kaj pozabil, bil že pri cerkvi sv. Nikolaja? Bi tekla za njim? »Ne, tako daleč ne. Saj bi tako prišel prej ali slej nazaj.« Hmm. Ali podobno razmišljajo tudi drugod po Pomurju? Pa pogledimo. Najprej v Lendavo.

Bolj imenu primerne dela pred barom Drvarnica natakara ne bi mogel opravljati, kot ga je ob našem obisku: namreč sekal je drva. 39-letni Aleš Sijarič iz Lendave je natakara že petnajst let, v Drvarnici pa zdaj dela že peto leto: »Naši gostje niso veliki pozabljivci. Predmeti, ki jih pozabijo, so največkrat puloverji, kape, rokavice in plašči. A pridejo hitro nazaj po njih. Še najmanj iskan pozabljen predmet je dežnik. Mi skoraj ničesar ne zavržemo, le majhen odstotek predmetov pa je takšnih, po katere nihče ne pride.« Kaj pa račun? Ga je že kdo pozabil poravnati ali pa ga je mogoče tudi »pozabil« plačati? »Nekajkrat se je že zgodilo, da je kdo pozabil plačati račun, ni pa to ravno pogosto. Včasih ima kdo kakšno 'fešto' ob veliki gneči v lokalni, in če takoj ne 'skasiraš', se lahko zgodi, da kdo ob odhodu pozabi, da sploh še ni plačal. Ampak to je čisto naključno, tega, da bi kdo namerno 'pozabil' plačati, še nisem doživel.« Bi sam stekel za gostom, ki je kaj pozabil? »Če imam čas in če vidim, da ga lahko še ujame, potem grem za gostom, ki je kaj pozabil. Če pa odide in imam njegovo telefonsko številko, ga pokličem. Rekel bi, da naši gostje le občasno kaj pozabljajo, in še to bolj pozimi. Poleti več ali manj nimajo kaj dosti pozabiti. Mogoče je že ostala kakšna torbica ali kakšen majhen nahrbtnik. Potem smo to shranili in so gostje kasneje prišli iskat. Tudi mobilni telefon so že pozabili, zgodilo pa se je že tudi, da je komu padla denarnica iz žepa. Ampak ga je potem lepo pričakala pri nas. Glede tega ni bilo doslej nobenih težav ali obtože-

Aleš Sijarič:
»Če imam čas in če vidim, da ga lahko še ujame, stečem za pozabljenim gostom.«

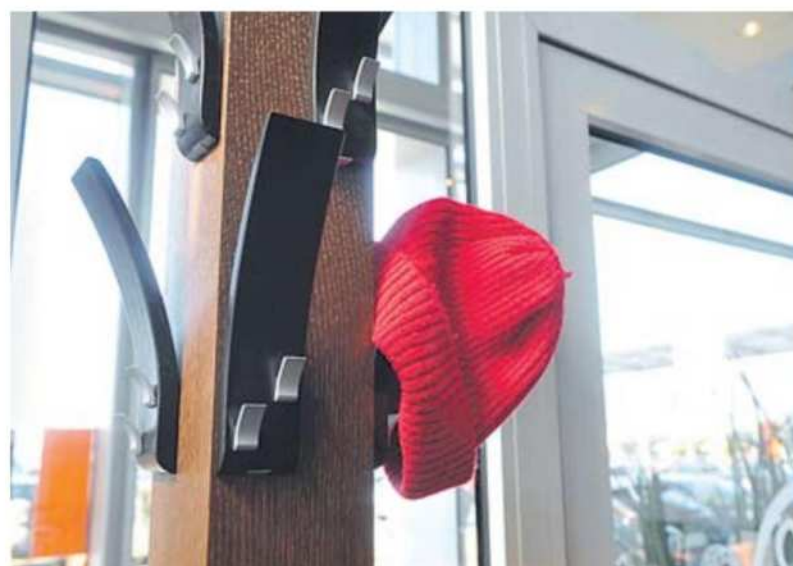
Manfred Lapoša:
»Ta mobilni telefon je že dva meseca pri nas. Mogoče pa le kdo pride ponj.«

Simona Hirci:
»Avstrijci pozabljajo več kot Pomurci.«

»Če dalj časa nihče ne bi prišel po pozabljeno denarnico, bi poklicali policijo,« pravi Aleksander Vinter.

vanj, saj nimamo nobenih problematičnih gostov.«

Kaj pa pozabljajo gostje v Ljutomeru? »Vse mogoče,« kot iz topa izstrelil Aleksander Vinter, 40-letni lastnik lokala Bar Caffè Perla. Lastnik lokala na Glavnem trgu je že dvajset let, prej je bila lastnica njegova mama. »Pozabljajo denarnice, šale, rokavice, kape, dežnike. Predmete hranimo kakšen mesec dni, in če jih še takrat nihče ne pride iskat, jih odstranimo.« Glede pozabljenih denarnic tudi tu ni bilo doslej nobenih problemov: »Če pa kdo dalj časa ne pride po pozabljeno denarnico, pokličemo policijo.«

Podobne stvari kot v Ljutomeru pozabljajo tudi v kavarni Pub Weekend v Radencih: kape, šale, rokavice, dežnike. »In mobilne telefone,« dodaja

tem veliko izkušenj: »Šale, kape, jopiče, majice, mobilne telefone, v redkih primerih torbe, precej pogosto pa tudi sončna očala.« Tudi ona se spomni samo enega primera pozabljene denarnice, vendar je gost ob naslednjem obisku prišel ponjo. »Hranimo vse. Ker takoj za odhajajočim gostom pospravljamo mizo, se večkrat zgodi, da stečem na dvorišče za tistim, ki je kaj pozabil.« Glede na to, da so ob meji, nas je zanimalo, ali tudi gostje z druge strani kaj pozabljajo. Odgovor je morda za marsikoga presenetljiv: »Avstrijski gostje veliko bolj pozabljajo stvari kot naši. A ko drugič pridejo, vprašajo za pozabljen predmet, ta pa jih pri nas čaka na varnem.« Simona meni, da ženske več pozabljajo kot moški: »In to predvsem šale.«

Ženske so bolj pozabljive kot moški,« meni Sandra Cipot.
FOTOGRAFIJE
NATAŠA JUHNOV

Gostje le občasno kaj pozabljajo, in še to bolj pozimi. Poleti več ali manj nimajo kaj dosti pozabiti. Mogoče je že ostala kakšna torbica ali majhen nahrbtnik.

39-letni Manfred Lapoša iz Gederovec. Kot natakara dela že dvanajst let. »Pozabljene stvari hranimo od dveh do treh mesecev. Ravno zdaj je že dva meseca pri nas izgubljen mobilni telefon. Kdo ve, mogoče pa še kdo pride ponj.« Bolj poredko pa gostje tukaj izgubljajo denarnice: »V vseh teh letih, kar sem tukaj, se spomnim samo enega takšnega primera. Pa še takrat je prišel gost hitro ponjo.« Pogosteje pa kdo pozabi plačati račun: »Ah, to pa se zgodi tedensko enkrat ali dvakrat. Če se to zgodi v moji izmeni in gost ni nazaj, moram pač sam poravnati račun.« Pa še eno bolj kočljivo vprašanje smo postavili Manfredu: kdo bolj pozablja stvari, moški ali ženske? Odgovoril je bolj v šali kot zares: »Fantje bolj pozabljajo, ker se bolj napijejo.« (Smeh.)

Tudi za 34-letno Simono Hirci iz Moščanec ni dileme pri odgovoru na vprašanje, koliko stvari pozabljajo gostje v gostilni Vereš pri mejnem prehodu Gederovci: »Polno.« Kot natakara dela že devet let, zato ima s

Ti so med najbolj pozabljenimi stvarmi tudi v baru Pomaranča v Murski Soboti, kjer jim delajo družbo mobilni telefoni, rokavice in dežniki. »Pa cigarete. Teh imamo že ogromno zbirko,« se smeje 27-letna Sandra Cipot iz Rankovec, ki v lokalni dela od oktobra lani. Bolj poredko ostane tudi kakšna denarnica, ki jo potem spravijo v predal, kjer počaka na vrnitev gosta. Tudi Sandri se je že zgodilo, da je stekla za kakšnim pozabljenim gostom, a večinomoma ti hitro pridejo nazaj: »Največkrat se vrnejo po petnajstih do dvajsetih minutah.« Tudi pri njih je že kdo nehote pozabil plačati račun, tega, da bi kdo to namerno »pozabil«, pa se Sandra ne spomni. A tako kot njena poklicna kolegica iz Gederovec je tudi sama mnenja, da ženske bolj pozabljajo stvari kot moški: »V različnih letnih obdobjih se pozabljajo različni predmeti.«

Tako. Dobili smo precej odgovorov na to, kaj Pomurci najbolj pozabljajo v gostinskih lokalih. V celoti so to tisti klasični predmeti, ki jih imamo skoraj vedno s sabo, nobeden od omenjenih natakarjev ali lastnikov pa se ne spomni, da bi kdo v lokalni pozabil kakšno bolj nenavadno stvar. In čeprav sta nas med našim poizvedovanjem dva gosta opozorila, da sta v preteklosti v drugih lokalih že izgubila denarnico in usnjene rokavice, pa potem nikoli več našla, v večini primerov izgubljena »roba« vseeno najde svojega pravega lastnika. Mogoče pa bo kaj drugače v našem naslednjem lokalni. In sicer bo to... Samo trenutek, da pogledam v svojo beležko... Hej, kje pa je moja beležnica?! Joj ne, pozabil sem jo v...
Tomo Kóleš

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Mišica

Mišice so organ, ki omogočajo premikanje in gibanje telesa, lahko se krčijo, raztezajo in napnejo. V telesu imamo okoli 600 mišic različnih oblik, vrst in delovanja. Srce pa je ena najpomembnejših mišic. Nekatere mišice se krčijo po človekovi volji, spet druge, kot so mišice notranjih organov, pa neodvisno od človekove volje. Mišice krepimo in razvijamo s telovadbo in delom, nekateri pa v telovadnicah prav posebno skrb namenjajo razvoju vsake mišice posebej in postanejo bodibilderji. Po velikih fizičnih naporih nas lahko mišice naslednji dan zelo bolijo. Pomembno pa je, da znamo svoje telesne mišice tudi sproščati. Najmočnejši gumpič pa je gumpič Mišica.

Angleški jezik: a muscle (masl)

Italijanski jezik: il muscolo (muskolo)

Nemški jezik: der Muskel (der muskel)

Francoski jezik: le muscle (müskele)

Madžarski jezik: izom (izom)

Esperanto: muskolo (muskolo)

Španski jezik: músculo (muskolo)

Prevode besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič.

Balet ni le zabaven ples, je trdo delo in moje veselje

Moje ime je Ivana. Obiskujem 7. a-radez Osnovne šole Gornja Radgona. Obiskujem pa tudi glasbeno šolo v Gornji Radgoni, kjer igram klavir in plešem balet. Takoj ko se je pojavila možnost za učenje baleta v našem kraju, sem se vpisala. Hitro sem ugotovila, da balet ni le zabaven ples, temveč trdo delo. Dalj časa ga treniram, tem večja je moja želja po plesu in uspehu. Tam sem spoznala nekaj prijetnih deklet enake starosti, s katerimi se družim.

K baletu se lahko prijavijo dekleta in fantje od šestega leta naprej. Čim prej začneš, tem boljše je. V vsakem razredu je na koncu izpit, ki je oce-

njen z oceno. Veseli smo, da se lahko učimo v novi dvorani glasbene šole. Sem hodim štirikrat na teden po uro in pol. Po napornih vajah vedno pride nagrada. Nagrada je nastop. Vsako leto imamo več nastopov. Lani smo izvajali predstavo Hrestač, letos pa Pepelka. Pred vsako premiero smo pošteno vznemirjeni. Nekateri me sprašujejo, zakaj treniram balet, če pa je potrebno toliko truda za eno predstavo. Vedno odgovorim, da plešem, ker mi je to v veselje, ker se sprostim in pozabim na vse okoli sebe. Pri baletu sem lahko to, kar sem.

Ivana Pintarič, 7. a, OŠ G. Radgona

To sem jaz

Ime mi je David. Pišem se Svetec. Star sem šest let. Doma sem v Radencih. Obiskujem 1. a-razred. Treniram atletiko in gimnastiko. Učim se igrati na klavinovo.

David Svete, 1. a, OŠ Radenci

Človek je kevolč

Človek je lesev!
Človek je nečuo!
Človek je vardž!
Človek je nejšimaz!
Človek je ejtib oviž!
Človek je ahahahahah!
Človek je eheheheheh!
Človek je ihihihihih!
Človek je nezebulj!
Človek je laviž!
Človek je rats!
Človek je dalm!
Človek je kinsep!

Niko Čeh, 6. b

Moja mama

Moja mama me rada ima,
se z mano igra,
me venomer boža
in se rada smehlja.

Moja mama me rada ima,
ko sem žalostna, poljubček mi da.
Me spremlja in me bodri,
da lahko sladko zaspim.

Moja mama me rada ima,
to je najlepše, kar človek ima.
Na svetu je mnogo stvari,
ali mamice boljše kot moja je ni.

Metoda Fras, 3. a, OŠ Bogojina

nana.rr@vestnik.si
Vestnik, za Barve otroštva,
Ulica arhitekta Novaka 13,
9000 Murska Sobota.

Nadarjeni učenci so obiskali šolo s prilagojenim programom

Dobro in koristno je, da mladi dobijo različne izkušnje, ki jim lahko pri delu, izobraževanju in šolanju pridejo še kako prav. Tako je skupina nadarjenih učencev iz Osnovne šole Mala Nedelja obiskala Osnovno šolo Stanka Vraza Ormož, ki jo obiskujejo učenci z lažjo, zmerno, težjo in težko motnjo

v duševnem razvoju, nekaj učencev je tudi gibalno oviranih. Gostje so si šolo ogledali, aktivno sodelovali pri ustvarjanju in delu, posebno pozornost pa so namenili športu in športnim igram. Na pobudo učiteljev športne vzgoje iz obeh šol so učenci od Male Nedelje izdelali dva plakata

z opisom športnih iger, ki so ju med krajšim kulturnim programom podarili gostiteljem. Nina Škraban, koordinatorica dela z nadarjenimi učenci, pa je poudarila, da so tovrstne izkušnje z vidika osebnostnega razvoja za te učence zelo pomembne.

A. N. R. R.

Delo v naravi, Anej Horvat, OŠ Turnišče

Ali imate kaj slastnega?

Jaz: Dobro jutro, trgovec! Kako se kaj počutite?

Trgovec: Dobro jutro! Kar dobro se počutim.

Jaz: Ali imate v trgovini kaj slastnega?

Trgovec: Ja, veliko slastnega imamo. Kaj želite?

Jaz: Mi boste pokazali, prosim.

Trgovec: Ja, seveda. Pridi! Poglej, na

teh dveh policah so čokolada in čokoladni izdelki. Druge police pa so polne najrazličnejših bombonov.

Jaz: Hvala, da ste mi pokazali!

Trgovec: Prosim. Vzemite, kar hočete.

Jaz: Hvala še enkrat in na svidenje!

Trgovec: Ni za kaj. Na svidenje!

Staš Heric, 4. a,

OŠ Križevci pri Ljutomeru

Invalidi z nami in med nami

Življenje invalidov je precej drugačno od naših življenj. Pogosto so priklenjeni na invalidski voziček ali imajo kakšne druge težave. Invalid postane zaradi svoje bolezni ali poškodbe.

Z leti se na invalidnost privadijo, lahko pa jih njihova invalidnost, ko postanejo starejši, še bolj ovira. Srečujejo se z različnimi ovirami in so odvisni od druge osebe. V ta namen imajo trgovine in druge ustanove za njih prilagojen dostop.

Nekateri invalidi, teh pa je vedno več, živijo kakovostno in dolgo življenje tudi zato, ker sami sebi ne dovoli-

jo, da bi jih njihova invalidnost ovirala in prizadela. Če se počutijo osamljene, pa je to po mojem mnenju po lastni krivdi, ker se zaprejo vase in mislijo le na svoje probleme. Mnogim se takšni ljudje smilijo, ker mislimo, da ne morejo početi vsega, kar lahko počnemo mi. Vendar pa je veliko invalidov, ki živijo kakovostnejše življenje. Ukvarjajo se z različnimi športnimi aktivnostmi, najboljši gredo recimo na paraolimpijske igre ali se vključujejo v razna društva in krožke. Tudi tam so lahko zelo uspešni.

Patrik Farkaš, 4. a, OŠ Bakovci

FOTOGRAFIA VERA GRANFOL

FOTOGRAFIA IZ ARHIVA OSNOVNE ŠOLE STANKA VRAZA ORMOŽ

Priznanji Olimpijskega komiteja Slovenije

Zlati znak Ivanuši, plaketa Zečeviću

Plesna šola Zeko se vse bolj uveljavlja v državnem in mednarodnem merilu

V Šentjurju je potekala podelitev priznanj Olimpijskega komiteja Slovenije za vrhunske dosežke v letu 2012 za območje vzhodne Slovenije. Lanjskoletni evropski prvak v breakdancu Aleš Ivanuša, zelo uspešen tekmovalac plesnega kluba Zeko, ki se je izkazal na številnih domačih in tujih prizoriščih, je dobil še eno visoko priznanje. Prejel je namreč zlati znak OKS za vrhunske dosežke v minulem letu, njegov trener Dejan Zečević pa bronasto plaketo OKS.

V Ljubljani pa je bil pokalni turnir v modernih tekmovalnih plesih. Tokrat so se tekmovalci iz PK Zeko udeležili le plesalci hiphopa. Najbolje se je odrezal Jaka Slekovec, ki je med dečki zasedel prvo mesto, Blažka Majer in Dejan Zečević pa sta bila osma. »Bila je težka tekma, Jaka je suvereno zmagal in dokazal, da je letos nepremagljiv, midva z Blažko pa morava še malo dodelati koreografijo, da bova lahko bolj konkurenčna. Bilo je še nekaj solidnih rezultatov, kjer se vidi napredek. Nekaj plesalcev je bilo prvič na tekmi, tako da smo dobili vtis, kako naprej,« je povedal Dejan Zečević.

Hkrati so na Fakulteti za šport v Ljubljani pripravili že 17. Nike aerobic konvencijo. To je največji dogodek v regiji v skupinskih vadbah. Udeležilo se ga je več kot 600 ljudi, med katerimi so večinoma vaditelji in instruktorji najrazličnejših skupinskih vadb. Na njem predavajo in učijo najelitnejši instruktorji iz Slovenije, Evrope in sveta. Letos je ta čas, da svoje znanje deli z drugimi, doletela tudi Tadejo Markoja iz plesne šole Zeko. V nabito polni dvorani je navdušila množico vadečih in tudi druge instruktorje, ki so se udeležili Zumba fitness vadbe. »Že vrsto let hodim na ta dogo-

Nagrajenca Dejan Zečević in Aleš Ivanuša FOTOGRAFIJA IZ ARHIVA PS ZEKO

dek kot udeleženka in vedno sem sanjala, kako bi bilo, če bi sama stala na tem velikem odru. Ko sem prejela klic organizatorjev, sem bila šokirana, ko sem odložila telefon, sem potrebovala nekaj trenutkov, da ugotovim ali sanjam. To je rezultat trdega dela, ki sem ga vložila v zumbo. Vesela sem, da so drugi, ki niso iz teh vod, opazili moje delo. To sta zame velika nagrada in čast. Treme ni bilo velike, le malce me je skrbelo, da ne bo veliko ljudi, ker sem imela nastop prvo uro zjutraj po znanem Nike žuru, ki je bil v Cirkusu. Vendar je bila dvorana nabito polna in sem lahko v popolnosti doživela občutke, kako je, če si ti na velikem odru. Fantastično!

Izvolili pa so tudi predstavnika aktivnih tekmovalcev v izvršni odbor

sekcije za moderne tekmovalne plesne zveze Slovenije. Za položaj so se potegovali trije kandidati in ena kandidatka. Med kandidati je bil tudi Dejan Zečević iz PK Zeko, ki je tako postal član izvršnega odbora. »Vesel sem, da sem dobil tolikšno podporo, kajti iz našega kluba sva lahko glasovala samo dva, tako da sem dobil od drugih klubov skoraj vse glasove. Večkrat sem bil vodja reprezentance, plesalci na mednarodnih tekmah pa najbolje vidijo, kako delaš, ker če kaj potrebujejo ali je kaj narobe, se obrnejo nate. Tako mi očitno zaupajo, da bom kar se da najbolje predstavljal plesalce v odboru. To je velika čast in obveza, tako da upam na uspešno delovanje.«

Milan Jerše

Odbojka

Sobočani premočni za Mariborčane

Ravno Štajerci bodo njihov nasprotnik v četrtfinalu državnega prvenstva, ki se je začelo sinoči s tekmo v športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota

Odbojkarji Panvite Pomgrada so v zadnji tekmi drugega dela prvenstva 1. DOL Radenska Classic v gosteh premagali Maribor s 3 : 0 (24, 22, 22).

Športna dvorana na Taboru, 120 gledalcev, sodnika: Melavc (Šempeter), Valentar (Prevalje).

Maribor: Šmitran 6, Vovk 2, Mlakar 5, Žitnik 2, Srpak, Mikl, Plesec 9, M. Škundič, P. Škundič, Donik 3, Škorc, Mihajlovič 10, Ploj, Detela 5.

Panvita Pomgrad: Ajlec 8, Vogrinčič, Pavlovič 2, Mijalkovič 11, Čolović 2, Vrabl, Flisar 11, Topovšek, Koncilija 5, Tot 18, Grabar, Drvarič 1.

Sobočani so zaslužno zasedli četrto mesto v modri skupini, tako da se bodo v četrtfinalu pomerili prav z Mariborom. Če bo izid v zmagah 1 : 1, bodo imeli v tretji tekmi prednost domačega igrišča. Odbojkarji Panvite Pomgrada so tokrat v štajerski prestolnici prikazali boljše igranje, zlasti pri sprejemu žoge. V uvodnem nizu so Mariborčani igrali za spoznanje zanesljiveje, saj so vodili z 10 : 6 in še nekajkrat za tri točke razlike, pri 22 : 22 pa so jih gostje ujeli. Čeprav so v končni gostitelji povedli z 24 : 23, so zapravili priložnost za vodstvo v nizih, nato pa so odločilne tri točke zopred dosegli Sobočani. Tudi drugi niz je potekal v izenačeni igri, saj si nobeno moštvo do izida 18 : 18 ni pripralo večje prednosti. Toda v ključnih trenutkih so bili Prekmurci bolj zbrani in osvojili še drugi niz. Za zbrano in odločno igro so bili Sobočani nagrajeni s tremi točkami.

Druga izida: Šoštanj Topolšica - Salonit Anhovo 0 : 3, ACH Volley - Calcit Volleyball 3 : 0.

Končni vrstni red po drugem delu prvenstva: 1. ACH Volley, 35, 2. Salonit Anhovo, 27, 3. Calcit Volleyball, 22, 4. Panvita Pomgrad, 15, 5. Maribor, 9, 6. Šoštanj Topolšica, 6.

Pari sinočnjega četrtfinala: Panvita Pomgrad - Maribor, ACH Volley - GO Volley, Salonit Anhovo - Astec Triglav, Calcit Volleyball - Šoštanj Topolšica.

Bleda predstava Pucončank

10. krog modre skupine 1. DOL Radenska Naturelle (Ž): Kema Puconci - Nova KBM Branik 0 : 3 (-13, -8, -15).

Športna dvorana Ekonomske šole Murska Sobota, 100 gledalcev, sodnika: Gril (Pekre), Seifried (Maribor).

Kema Puconci: Koler, Praprotnik 2, Vidonja 4, Franko, Škraban 5, Banfi, Donša, Borko 2, Frumen 5, Topolovec 7.

Nova KBM Branik: Mlakar 3, Blagne, Kučič 5, Kaučič 3, Andreyko 13, Igličar, Đurđević 16, Emro, Najdič 1, S. Planinšek 4, M. Planinšek 8, Prokovič, Hutinski 7.

Mariborčanke so na gostovanju lahko prišle do točk. V prvih dveh nizih so gostje povsem nadigrle Pucončanke, ki so tekme očitno preveč spoštovale. V prvem nizu je bil izid izenačen le do 3 : 3, do 8 : 11 je Kema še nekako držala korak, nato pa je do konca niza osvojila vsega še pet točk. Še bolj katastrofalen za gostiteljice je bil drugi niz, v katerem so Mariborčanke prednost nenehno povečevale. Tudi v tretjem nizu so gostje že ob prvem tehničnem odmoru povedle z 8 : 3, v nadaljevanju pa prednost štirih točk obdržale do 18 : 14. Končnica je spet povsem pripadla gostjam.

Druga izida: Luka Koper - Aliansa 3 : 1, Zgornja Gorenjska - Calcit Volleyball 0 : 3. Vrstni red po drugem delu prvenstva: 1. Calcit Volleyball 34, 2. Nova KBM Branik 31, 3. Aliansa 19, 4. Luka Koper 14, 5. Zgornja Gorenjska 12, 6. Kema Puconci 4. Pari sinočnjega četrtfinala: Aliansa - Kema Puconci, Calcit Volleyball - Formis, Nova KBM Branik - Hit Gorica, Luka Koper - Zgornja Gorenjska.

17. krog 2. DOL vzhod (Ž): Kostmann Sl. Gradec - M. Sobota 3 : 0 (23, 20, 15). Vodijo Braslovce (51), 8. M. Sobota (17). 22. krog 3. DOL vzhod (Ž): Kajuh Šoštanj - ZM Ljutomer 3 : 1 (13, 22, -22, 18). Vodi Kajuh Šoštanj (57), 10. ZM Ljutomer (29).

Milan Jerše

teden v številkah

Strelstvo

VN Kuvajta v streljanju na glinaste golobe (89 tekmovalcev iz 14 držav): 1. Saud Almeqlad (Kuvajt), 3. Boštjan Maček (Slovenija), 116 zadetkov. Mednarodno tekmovalstvo s standardno zračno puško, Kuvajt: 10. Robert Markoja (Slovenija), 616,1 kroga.

5. krog 2. državne lige z zračno pištolo, Dobrovnik: 1. Ptuj, 1086, 5. Jezero Dobrovnik, 1070; posamično: 1. Zlatko Kostanjevec (Ptuj), 375, 2. Avgust Horvat (Dobrovnik), 370.

Zadnji krog 3. državne lige vzhod z zračno puško, Ormož: 1. Turnišče II, 2. Ormož, 3. Tišina; posamično: 1. Aljoša Draškovič (Turnišče II), 376. Skupno: 1. Tišina; posamično: 1. Kaja Raščan (Pomurka).

Tenis

1. kolo mednarodnega turnirja, Umag: Tomislav Ternar (Slovenija) - Kevin Krawietz (Nemčija) 6 : 7, 6 : 3, 6 : 1; osmina finala: Tomislav Ternar - Niko Razgoršek (Litija) 3 : 6, 4 : 6. Dvojice: Tomislav Ternar-Sašo Bende (ŽTK Maribor) - Dragonja-Kekez (Hrvaška) 6 : 7, 4 : 6.

Namizni tenis

2. kolo srednjeevropske lige: Kema Puconci - Stockerau 6 : 1 (Mitja Horvat 2, Dominik Škraban 2, Bojan Ropoša, dvojica Patrik Sukič-Bojan Ropoša). V konkurenci za uvrstitev od petega do sedmega mesta je to druga Pucončanov.

Turnir veteranov za slovensko jakostno lestvico, N. Gorica - od 50 do 59 let: 1. Igor Vinčec (M. Sobota); moške dvo-

jice: 1. Igor Vinčec-Erik Günter (Ravne na Koroškem).

Zaostala tekma 14. kroga rekreativne lige ŠZ Puconci: Jelenov hram - News caffe Beltinci 7 : 3. Končni vrstni red: Jelenov hram 23, Sobota veterani 20, Kema veterani 19, Polana 17, News caffe Beltinci 15, Spin Mala Nedelja in Alf M. Sobota po 8, Animus Markišavci 0.

Kolesarstvo

Mednarodna kolesarska zveza je objavila drugo letošnjo lestvico točkovanja dirk svetovnega koledarja. Prvi je Richie Porte (Avstralija, Sky), 113 točk, 12. pa je Simon Špilak (Slovenija, Katjuša), 40. Ekipno: 1. Sky (Velika Britanija), 193, 11. Katjuša (Rusija), 44. Države: 1. Španija, 182, 9. Slovenija, 41.

Simon Špilak (Slovenija, Katjuša) se je izkazal na 71. kolesarski dirki Pariz-Nica, kjer je zasedel visoko šesto mesto le z zaostankom 1:48 za zmagovalcem Portejem iz Avstralije.

Kikboks

Prvi turnir za DP, Zagorje ob Savi (272 tekmovalcev iz 21 klubov) - člani do 89 kg: 1. David Žibrat; do 57 kg: 2. Žan Granov, oba Kickboxing klub M. Sobota; light contact, mladinke do 70 kg: 1. Aleša Bagari; člani do 84 kg: 2. Gašper Osenjak; point fighting, kadeti do 42 kg: 5. do 8. Tim Gerič, vsi Power kick M. Sobota.

Karate

Mednarodni turnir, Fürstenfeld v Avstriji (260 tekmovalcev iz štirih držav) - borbe: 1. st. dečko Vid Veren Hochstetter (do 50 kg); 2. st. dečko Niko Kocet

(do 50 kg) in mladinec Sebastijan Koltaji (do 61 kg), 3. st. deklica Ines Ranko (nad 50 kg), kadet Erik Feher (do 70 kg), kadetinja Fiona Zečiri (do 47 kg) in mladinka Silvija Rajnar (do 53 kg), vsi KK M. Sobota. Kate, ekipno: 1. KK M. Sobota (An Šiplič, Nejc Časar, Igor Kuzmič).

Rokoborba

Mednarodni turnir, Gradec (110 tekmovalcev iz sedmih držav) - do 55 kg: 1. Daniel Kočar (RD Sobota).

Kegljanje

16. krog državnih lig - 1. B: Škofja Loka - Radenska 6 : 2 (3412 : 3331). 1. B (Ž): Lanteks II - Radenska 7 : 1 (3234 : 3053). 2. liga vzhod: Nafta - Impol 4 : 4 (3151 : 3164). 2. liga vzhod (Ž): Nafta - Ruše 6 : 2 (3052 : 2880). 3. liga vzhod: Ceršak - Radenska II 5 : 3 (3205 : 3152).

Rokomet

16. krog 1. B-lige (Ž): Škofja Loka - Millennium 30 : 26 (14 : 15). Vodi Koper (24), 8. Millennium (8).

19. krog 2. DRL: Col - Arcont Radgona 35 : 26 (21 : 14); Matevž Žunič 9, Jure Kocbek 7, Aljaž Žunič 6, N. Gorica - Pomurje 32 : 26 (13 : 12; Vasja Kozelj 5). Vodi Loka 2012 (33), 8. Arcont Radgona (13), 13. Pomurje (6).

Košarka

5. krog 2. SKL vzhod, mladinci: Radenska Creativ Sobota - Ptuj 64 : 63 (Blaž Lebar 21, Simeon Kotnik 19).

Košarkarice OŠ I M. Sobota, ki jih vodi Peter Juteršnik, so na polfinalnem re-

gijskem turnirju DP premagale OŠ Slava Klavora Maribor s 56 : 18 in OŠ Pohorski bataljon Oplotnica z 58 : 9, s čimer so se uvrstile v državni polfinale. Največ točk so dosegle: Tina Cvijanovič 45, Ajda Pejčič 35 in Teja Cvijanovič 25.

13. krog Pomurske lige: Lindau - Picerija Nona Lenart 97 : 64, Sobota - Paloma-Alfa Sladki Vrh 51 : 61, PŠK II Ljutomer - PŠK III Ljutomer 89 : 59, Radenci - GMT Beltinci 81 : 72. Vrstni red: Lindau in Paloma-Alfa Sladki Vrh po 21, Radenci 20.

Pikado

3. državni rangturnir, Stročja vas - moški A: 1. Mitja Habjan, 2. Jože Vavtar (oba Vavtar team Ptuj), 3. Damijan Pilingar (Mlinček); moški B-C: 1. Zoran Ogrinc (Jack bar), 2. David Verdinek (Koroška), 3. Matej Železnikar. Ženske: 1. Branka Špec, 2. Nika Progar (obe Poljčane), 3. Viktorija Klaneček (Vavtar team Ptuj); moške dvojice: 1. Mitja Habjan-Branko Kostrevc (Kobra Pišece); ženske dvojice: 1. Branka Špec-Nika Progar.

18. kolo regijske lige Goričko: Friend's team Sv. Jurij - R-club G. Slaveči 7 : 9, Rajsar Grad - Trnjar G. Slaveči 9 : 8. Vrstni red: Friend's team Sv. Jurij, 21, R-club G. Slaveči, 17, Trnjar G. Slaveči, 8.

Zaključek lige Križevci (47 tekmovalcev): 1. Leon Mertük (Boosters Borreci), 2. Boštjan Heric, 3. Bojan Vidnar, oba Naš ovinek Logarovci. Dvojice: 1.

Primož Kolbl-Robi Raščan (Gabrijelov barček Vučja vas, Bar Baza Logarovci), 2. Andrej Weis-Bogdan Vaupotič (Kasač Veržej), 3. Bojan Vidnar-Milan Majcen (Naš ovinek Logarovci).

Atletika

Odrpno dvoransko prvenstvo Madžarske za veterane, Budimpešta (300 atletov iz sedmih držav) - slovensko DP v krožnih tekih, 800 m: 1. Zdravko Mauko (ŠD Radenci) z novim osebnim rekordom, ki je bil prvi še na 60 m ovire in drugi na 60 m.

Izidi 16. zimske lige v gorskem teku (nastopalo 86 moških in 15 žensk), TK Varaždin - veterani, kategorijsko: 1. Štefan Buzeti (skupno deveti, Bakovci), 3. Roman Klančar (skupno 22.), oba TS Radenska, 5. Oto Gumilar (skupno 67., G. Petrovci).

Badminton

Mednarodni turnir, Kungota - dvojice U-11: 3. Anej Hac Gyurkacs-Tameron Hranilović; dvojice U-17: 3. Vito Hozjan (vsi Mladost Lendava)-Borut Vračko (Kungota).

Kasaštvo

Na 17. kujskem plesu v Biotermah M. Nedelja so nagradili najboljše kasaške voznike KK Ljutomer v minuli tekmovalni sezoni. Po klubskem točkovanju je prvi Jože Sagaj ml., ki je zmagal 34-krat, drugi je Marko Slavič z devetimi, tretji pa Rene Hanžekovič s petimi zmagami. Priznanja za prvi zmagi sta prejela Jasmina Slana in Miha Ivanuša. Pripravil Milan Jerše

Črno-beli začeli s porazom

Popolna nemoč v celjski Areni

Edine priložnosti ni izkoristil Bohar – Cipot za letos najbrž končal – Zmaga proti Aluminiju je nujna

Arena Petrol, 450 gledalcev, sodnik: Dragoslav Perić (Kranj). Strelci: 1 : 0 Verbič (18), 2 : 0 Verbič (42), 3 : 0 Žurej (80), 4 : 0 Gobec (90). Rumeni kartoni: Vrhovc, Zajc, Mörec.

Celje: Kotnik, Gobec, Korošec, Krajcer, Centrih, Žurej, Vrhovc, Bajde (Plessec, 75), Zajc, Srđić (Cebara, 46), Verbič (Medved, 84).

Mura: Draković, Travner, Mörec, Majer, Cipot (Kurbus, 47), Vaš (Sačer, 60), Maruško, Rep, Ploj, Vinko, Bohar.

Spomladanski prvotligaški nogometni ples se je minuli konec tedna začel tudi za soboško Muro. Varovanci Anteja Šimundže so gostovali v Celju, kjer pa so doživeli pravo malo katastrofo. Domačini so jih namreč ugnali z visokim izidom 4 : 0 in jasno opozorili na to, da bo za obstanek v ligi treba še zelo garati. Celjani so do vodstva prišli v 18. minuti, ko je Verbič prodril v kazenski prostor črno-belih in skorajda iz mrtvega kota premagal Drakovića. Mladi devetnajstletnik v vrstah Celja je do svojega drugega zadetka prišel v 42. minuti, potem ko je Žurej na sredini igrišča ukradel žogo Cipotu, jo popeljal v kazenski prostor in nesebično podal do Verbiča, ki mu ni bilo težko zadeti prazne mreže. Mura je edino priložnost zamudila v 69. minuti, ko Bohar ni uspel matirati Kotnika, domači igralci pa so na drugi strani zadeli še dvakrat. Najprej je v 80. minuti hiter protinapad končal Žurej, piko na i pa je v sodnikovem podaljškju postavil veteran Gobec, ki je dosegel pravi evrogol.

Črno-beli uvodne preizkušnje torej niso opravili najbolje, kar bode v oči, pa je to, da si v prvih 60 minutah

Kapetan Fabijan Cipot se je na tekmi v Celju poškodoval. FOTOGRAFIJA ALEŠ CIPOT

igre niso pripravili niti ene same priložnosti. Igralci Mure so bili v napadalnih akcijah povsem brez ideje, velikokrat pa so se tudi tiste osnovne podaje končale v avtu ali pri nasprotnih igralcih. Toda rezultat sam po sebi je vseeno varljiv. Črno-beli niso bili nadigrani, prva dva zadetka so si namreč dali

tako rekoč sami, Celjani pa so si v prvem delu, poleg obeh srečnih zadetkov, priigrali samo eno priložnost. Fizična pripravljenost Šimundževih varovancev ni bila vprašljiva, saj so nasprotnike v zadnjih tridesetih minutah potisnili na njihovo polovico, toda na koncu so bile akcije premalo natančne. Novo težavo

za Muro pa predstavlja tudi poškodba kapetana Fabijana Cipota, ki je najbrž izgubljen do konca letošnje sezone. Njegovi soigralci so imeli priložnost za nove točke že včeraj, ko je v Murski Soboti gostovala Olimpija, pomembnejše pa bo srečanje to nedeljo, ko v Fazanerijo prihaja devetouvrščen Aluminij.

Neodločen derbi

23. krog: Celje – Mura 05 4 : 0 (2 : 0), Luka Koper – Rudar 2 : 2 (1 : 1), Triglav – Domžale preloženo, Aluminij – Gorica 1 : 3 (0 : 1), Olimpija – Maribor 1 : 1 (0 : 1). Pari 24. kroga: Mura 05 – Aluminij (nedelja ob 15. uri), Gorica – Luka Koper, Maribor – Domžale, Rudar – Triglav, Olimpija – Celje.

M. J.

Maribor	16	4	2	50	16	52
Olimpija	12	4	6	42	23	40
Domžale	11	3	8	27	22	36
Koper	9	8	6	29	26	35
Celje	8	9	6	24	20	33
Gorica	7	6	10	31	42	27
Rudar	6	7	9	23	34	25
Triglav	6	6	10	22	29	24
Aluminij	6	3	14	21	42	21
Mura 05	5	2	15	28	43	17

Gre za neposrednega tekmeča v boju za obstanek, ki je pred Muro pred srečanjem z Olimpijo bežal za štiri točke. Morebitna zmaga bi vtila zelo potrebno samozavest, prav tako pa bi se v moštvo lahko naselilo nekaj mirnosti.

Miloš Rus, trener Celja: »Zelo sem zadovoljen z rezultatom, ki smo ga uspešno dosegli, prav tako sem zadovoljen z nekaterimi akcijami, ki so jih pokazali moji varovanci. Seveda nisem zadovoljen z vsem, toda glede na končno sliko je moje igralce treba pohvaliti.«

Ante Šimundža, trener Mure 05: »Proti Celju nismo bili na nivoju, ki sem ga pričakoval od svojih igralcev. Pokazali smo premalo karakterja, kar bo treba čim prej spremeniti. Kot sem že povedal, za nas bo vsaka tekma kvalifikacijska in po tem porazu je treba strniti glave ter se čim prej mobilizirati, da pridemo v stanje, v katerem želimo biti.«

Smiljan Kuhar

Izbor najboljših športnikov Občine Moravske Toplice v Martjancih

Najvišje Tjaša Vrečič, Iztok Kerčmar in NK Čarda

Razglasili tudi najperspektivnejše športnike in športne delavce – Priznanja tudi predstavnikom osnovnih šol in vrtcev

Občinska športna zveza Moravske Toplice je skupaj z moravskotopliško občino v prostorih vaško-gasilskega doma v Martjancih organizirala tradicionalni izbor najšportnice, športnika in športnega kolektiva v letu 2012. V nagovoru je župan Alojz Glavač dejal, da so najuspešnejši med njimi s svojim pristopom in uspehi na domačih in tujih tekmovanjih lahko vzor vsem drugim športnikom.

Prva sta hokejstka in nogometaš

V ženski konkurenci je laskavi naslov pripadel igralci hokeja na travi Tjaši Vrečič iz Noršinec, članici HK Moravske Toplice, eni od najperspektivnejših slovenskih hokejistk. Pri šele dopoljenih 14 letih, kot je zapisano v obrazložitvi, prehiteva vrstnice, zato se že vključuje v treninge višjih selekcij. Bila je pomemben člen na mednarodnem turnirju v Budimpešti, kjer je med osmimi klubi iz petih držav s svojo ekipo zasedla zavidljivo drugo mesto. »Ta naslov mi pomeni zelo veliko, saj sem ponosna, da sem lahko članica HK Moravske Toplice. Seveda se bom še naprej trudila za čim boljši uspeh. Želim si napredovati v tem športu, v katerem resnično uživam,« je povedala takoj po podelitvi plakete.

Med moškimi je zmagal nogometaš Iztok Kerčmar iz Sebebovec, ki je v letu 2012 zelo uspešno igral za NK Čarda Martjanci v tretji slovenski nogometni ligi vzvod. Jesenski del prvenstva so končali na odličnem drugem mestu. Iztok pa je v 20 nastopih dosegel tri zadetke, kar je za obrambnega igralca lepa številka. Kot dolgoletni kapetan ter duša in srce moštva je s svojo voljo in pristopom pritegnil tudi druge igralce

Izbrani športnice in športniki Občine Moravske Toplice FOTOGRAFIJA MILAN JERŠE

v klubu k še bolj zavzetemu delu. »Zagotovo je lepo prejeti priznanje v enem kolektivnem športu, kjer lahko posameznik veliko prispeva k uspehu celotne ekipe. To je hkrati tudi priznanje za moje dolgoletno delo v NK Čarda, ki se ponaša z izjemnimi dosežki. Vsakemu igralcu na igrišču povem tisto, kar mu gre, to pa očitno znajo ceniti. Tako se lahko dogovorimo za tisto, kar je najboljšje za naš klub, na igrišču pa z našo

igro dokazujemo, da smo na pravi poti,« je pripomnil Iztok Kerčmar.

Največji uspeh NK Čarda

Za njim sta se uvrstila še dva nogometaša, in sicer Marko Legenič (KMN Ivanci), najboljši strellec občinske lige malega nogometa, in Leon Horvat iz Martjanec, ki se je zlasti uveljavil v dresu ND Mura 05, svoje bogato znanje pa

je začel prenašati na mlade rodove.

Med športnimi klubi je na vrhu NK Čarda, ki je leta 2012 dosegel najboljši rezultat v svoji 40-letni zgodovini. Kot najboljšo pomursko moštvo zaseda po jesenskem delu prvenstva v 3. SNL vzvod visoko drugo mesto. Je največje športno društvo v občini, saj se v okviru 11 selekcij igralcev z nogometom ukvarja več kot 150 igralcev, starih od 5 do 55 let, nastopajo pa v različnih ligah in tekmo-

vanjih NZS. Izkazale so se tudi nekatere mlajše selekcije, zlasti U-6, U-8 in U-10, ki so v vrhu pomurskih ligaških tekmovanj, odlične rezultate pa dosegajo tudi na državni ravni. Priznanji sta prejela še ŠD Filovci, prvak občinskega pokalnega tekmovanja in zimske lige dvoranskega nogometa, in KMN Tešanovci.

V nadaljevanju prireditve, ki so jo popestrili s priložnostnim kulturnim programom, je Ivo Cifer, dolgoletni predsednik NK Čarda, razglašen za športnega delavca leta. Najprej je deloval kot igralec in kapetan moštva, nato pa kot blagajnik, tehnični vodja in predsednik. Kot najodgovornejša oseba kluba je veliko prispeval k dobri organizaciji, urejeni športni infrastrukturi in odličnim tekmovalnim dosežkom. Za upokojenega športnega delavca leta pa je izbran Franc Gomboc, podpredsednik Društva modelarjev Pomurja, ki dosegla vidne uspehe v državnem in svetovnem merilu. Znan je tudi kot gonilna sila modelarskega tabora Štrk, ki poteka že sedem let zapored.

Ne manjka perspektivnih športnikov in športnic

Za najperspektivnejši športnici sta izbrani nogometašinja Kaja Horvat iz Martjanec, članica ŽNK Teleing Pomurje Beltinci, in šahistka Hana Nemeč, učenka 8. razreda OŠ Bogojina, članica ŠD Radenska Pomgrad. Najperspektivnejši športniki pa so: rokojkač Daniel in Denis Kočar iz Fokovec, odlična tekmovalca RD Sobota, igralec namiznega tenisa Luka Norčič (NTK Kema Pucenci), ki spada med najboljše mlajše igralce v državi, in karateist Sebastijan Koltaji, član KK Murska Sobota, stalni član državne mladinske reprezentance v športnih borbah.

Milan Jerše

Prvenstvo severovzhodne regije v streljanju z zračno puško in pištolo

Pomurski strelci na vrhu

Pri članih slavil Rajko Robnik, pri ženskah Saša Marija Ratnik – Nuša Špindler trikrat prva

Strelsko društvo Mesto Ljutomer je na montažnem strelišču v športni dvorani ŠIC Ljutomer v skladu s koledarjem Strelske zveze Slovenije pripravilo prvenstvo severovzhodne regije v streljanju z zračnim orožjem v posamični in ekipni konkurenci. Pomerili so se člani in članice s standardno zračno puško in pištolo ter serijsko zračno puško, mladinci in mladinke, kadeti in kadetinke, pionirji in pionirke, mlajši pionirji in pionirke ter cicibani in cicibanke. Skupno je nastopilo 200 strelcev in strelk iz 17 društev Pomurja in Ormoža, ki so se pomerili v kar 21 različnih kategorijah in disciplinah. Na voljo so imeli 26 montažnih strelskih mest, dve nadstropji višje pa še sedem strelišč SD Mesto Ljutomer.

»Na rezultate naših strelcev in strelk smo lahko upravičeno ponosni, to pa velja zlasti za pionirke, ki so v tej konkurenci zmagale in so favoritinke za naslov državnih prvakinj. V ekipi so Nuša Špindler, ki je s 186 krogi prepričljivo premagala tudi svoje vrstnike med pionirji, Sandra Kaučič je dodala 181, Tina Ozmeč pa 173 krogov,« ni skrival zadovoljstva vodja tekmovanja, domačin Alojz Vogrinčič, sicer predsednik SZ Ljutomer.

Izidi – standardna zračna puška, člani: 1. Rajko Robnik (Ljutomer), 585, 2. Gregor Maučec (Turnišče), 3. Mitja Čerani (Gančani), oba po 579; ekipno: 1. TS Ormož, 1719, 2. Ljutomer, 1700, 3. Turnišče, 1696. Članice: 1. Saša Marija Ratnik (Tišina), 394, 2. Petra Vernik (Kovinar Ormož), 383, 3. Barbara Muihč (TS Ormož), 381; ekipno: 1. Kovinar Ormož, 1123, 2. TS Ormož, 1103. Mladinci: 1. Tadej Žalik, 579, 2. Aljoša Draškovič, 567, 3. Primož Seršen (vsi Turnišče), 565; ekipno: 1. Turnišče, 1704. Mladinke: 1. Kaja Raščan (Pomurka), 369, 2. Betina Partl (Tišina), 365. Kadeti: 1. Jan Nagy, 387, 2. Žan Kelenc (oba Črenšovci), 381, 3. Sandi Režonja (Turnišče), 372; ekipno: 1.

Strelci so imeli na voljo kar 26 montažnih mest. FOTOGRAFIJA JURE ZAUNEKER

Črenšovci, 1137, 2. Turnišče, 1043. Kadetinke: 1. Tamara Čerani (Gančani), 370, 2. Nastja Ozvatič, 367, 3. Lea Mihelič (obe Tišina), 366.

Serijska puška, člani: 1. Stiven Vočanec (Kovinar Ormož), 371, 2. Branko Car (Graničar Domajinci), 368, 3. Robi Kous (Gederovci), 366; ekipno: 1. Gančani (Denis Verbančič, Jernej in Mitja Čerani), 1084, 2. Bakovci, 1079, 3. Graničar Domajinci, 1067. Članice: 1. Nuša Špindler (Ljutomer), 376, 2. Vesna Mele, 357, 3. Suzana Petek (obe TS Ormož), 351; ekipno: 1. TS Ormož, 1059. Pionirji: 1. Žan Irgolič (Radgona), 177, 2. Aljaž Čuč-

ko (TS Ormož), 176, 3. Mario Klemenčič (Radgona), 173; ekipno: 1. Radgona, 506, 2. Turnišče, 501, 3. Tišina, 479. Pionirke: 1. Nuša Špindler, 186, 2. Sandra Kaučič (obe Ljutomer), 181, 3. Melisa Žalik (Tišina), 176; ekipno: 1. Ljutomer, 540, 2. Tišina, 522, 3. Črenšovci, 501. Ml. pionirji: 1. Rob Gal (Kovinar Ormož), 177, 2. Stan-ko Horvat (Črenšovci), 176, 3. Jan Benko (Pomurka), 174; ekipno: 1. Črenšovci, 491, 2. Miklavž, 463, 3. Radgona, 459. Ml. pionirke: 1. Doris Legenič (Varstroj Lendava), 163, 2. Nika Bukovec (Črenšovci), 153, 3. Kristina Žižek (Ljutomer), 146. Cicibani: 1. Jure Sočič (Pomurka), 183, 2.

Max Pozdrec, 167, 3. Jan Maučec (oba Gančani), 163; ekipno: 1. Gančani, 477, 2. Pomurka, 476, 3. Ljutomer, 434. Cicibanke: 1. Katja Zver (Varstroj Lendava), 155, 2. Nina Bogša (Miklavž), 154, 3. Sara Žerdin (Črenšovci), 139; ekipno: 1. Črenšovci, 243.

Pištola, člani: 1. Aleksander Cigliarič, 571, 2. Simon Simonič (oba Miklavž), 570, 3. Kevin Venta (Kovinar Ormož), 567; ekipno: 1. Miklavž, 1704, 2. Turnišče, 1646. Članice: 1. Mateja Levanič (Kovinar Ormož), 357, 2. Vesna Mele (TS Ormož), 344, 3. Stanka Miholič (Miklavž), 317. Milan Jerše

Namizni tenis

Senzacionalna zmaga Keme II

V gosteh ugnali favorizirano novomeško Krko

V 14. kolu 1. SNTL za člane so vse tri pomurske ekipe gostovale. Izjemno prijetno so presenetili mladi igralci Keme, ki so še drugič na tem tekmovanju premagali tretjo ekipo prvenstva novomeško Krko, ki je nastopila v popolni postavi, s 5 : 4. Kljub tej zmagi jih čaka v nadaljevanju težek boj za obstanek v prvi ligi. Ta pa se vse bolj izmika zadnjevrščeni Soboti, ki je na gostovanju pri ljubljanski Iliriji doživela visok poraz. Znova je zanesljivo igrala vodilna ekipa Keme I, ki ni imela večjih težav v Mengšu. Edini in šele svoj prvi poraz v prvenstvu je doživel Mitja Horvat, ki ga je tesno s 3 : 2 premagal Klemen Jazbič.

Krka – Kema II Puconci 4 : 5 (Karković – Pelcar 3 : 0, U. Slatinšek – G. Horvat 3 : 0, Novak – Sukič 0 : 3, U. Slatinšek – Pelcar 3 : 0, Karković – Sukič 1 : 3, Novak – G. Horvat 2 : 3, U.

Slatinšek – Sukič 3 : 1, Novak – Pelcar 1 : 3, Karković – G. Horvat 1 : 3), Ilirija – Soboti 5 : 0 (Roudi – Poročnik 3 : 0, Tvrtkovič – Kolbl 3 : 2, Stojanović – Kocuvan 3 : 1, Tvrtkovič – Poročnik 3 : 1, Roudi – Kocuvan 3 : 1), Mengeš – Kema I Puconci 1 : 5 (Avbelj – Škraban 1 : 3, Jazbič – M. Horvat 3 : 2, Orešnik – Ropoša 0 : 3, Jazbič – Škraban 0 : 3, Avbelj – Ropoša 0 : 3, Orešnik – M. Horvat 0 : 3). Še zaostala tekma 13. kola 1. SNTL: Kema II Puconci – Letrika 2 : 5 (Patrik Sukič 1, Tomaž Pelcar 1).

Druga izida: Tempo – Zavarovalnica Maribor 4 : 5, Letrika – Ptuj 5 : 3. Vrtni red: Kema I Puconci 28, Zavarovalnica Maribor 26, Krka 18, Ilirija 14, Letrika 12, Ptuj in Mengeš po 10, Kema II Puconci in Tempo po 8, Soboti 6.

Sukič prvi med mladinci

V Cirkovcah je potekal odprti državni turnir za mladince in mladinke, na katerem je sodelovalo 90 igralcev in igralk. Pri moških je prvo mesto zasedel Patrik Sukič (Kema Puconci), ki je v finalu premagal prvega slovenskega mladince Ludvika Peršolja iz Nove Gorice. Čeprav je zaostajal že z 0 : 2, je na koncu spreobrnil izid in z zmago v petem nizu z 11 : 9 slavil s 3 : 2. Od drugih pomurskih igralcev se je med osmerico uvrstil še Mario Kolbl (Soboti), tekmovanje pa so v prvem krogu glavnega turnirja končali Tadej Bertalančič, Luka Norčič, Damjan Zelko (vsi Kema) in Iztok Dolamitič (Soboti).

Milan Jerše

Državno prvenstvo osnovnih šol

Prvaka Heric in Altova

Velik uspeh mladih badmintonistov SZ Ljutomer

V sredini tekmovalca Ana Šterman in Rene Heric, ob strani trenerja Tone Šterman in Miloš Bavec FOTOGRAFIJA SAŠO HLADEN

V Medvodah je bilo državno osnovnošolsko prvenstvo v badmintonu, na katerem so se trije mladi športniki Športne zveze Ljutomer uvrstili med prve tri v državi. Z Osnovne šole Veržej sta se v državni finale v kategoriji nekategoriziranih tekmovalcev uvrstila Ana Šterman in Rene Heric. Slednji se je po petih zmagah uvrstil v finale, kjer je zmagal z izidom 22 : 20 in postal državni prvak. Ana Šterman, aktu-

alna državna prvakinja, pa je zmagovala vse do polfinala, kjer je izgubila in na koncu zasedla tretje mesto. Ti dve visoki uvrstitvi sta odlični dosežek za veržejsko osnovno šolo, kjer je badminton zelo razširjen. Izkazala pa se je tudi učenka OŠ Stročja vas Arabela Alt, ki je med učenkami zasedla prvo mesto in si tako priborila državni naslov.

M. J.

kdaj, kaj, kje

Četrtek

Drevi ob 19.30 bo v športni dvorani OŠ I Murska Sobota tekma 21. kroga 2. SKL: Radenska Creativ Soboti – Branik Maribor.

Petek

Ob 20. uri bo v športni dvorani v Radencih rokometna tekma 20. kroga 2. DRL: Arcont Radgona – Nova Gorica.

Sobota

Ob 10. uri bo v športni dvorani OŠ I Murska Sobota 47. mednarodni judo pokal Murska Sobota in 2. memorial Antona Tončka Kosa. Tekmovali bodo mladinci ter dečki in deklice v kategorijah U-14 in U-12.

Ob 11. uri bo na stadionu Čistina Veržej tekma 18. kroga lige U-14 vzhod: Farmtech Veržej – Železničar Maribor, istočasno bo v Ljutomeru tekma: Avto Rajh Ljutomer – Rudar Velenje.

Ob 13. uri bo na umetni travi soboške Fazanerije tekma 18. kroga 1. SKL: Mura 05 – Jadran Dekani, ob 15. uri pa tekma 18. kroga 1. SML: Mura 05 – Jadran Dekani.

Ob 15. uri bo v Veržaju tekma 14. kroga 3. SNL vzhod: Farmtech Veržej – Kovinar Štore.

Ob 19. uri bo v športni dvorani Ekonomske šole Murska Sobota povratna tekma četrtfinala odbojarskega državnega prvenstva za ženske: Kema Puconci – Aliansa.

Istočasno bo v telovadnici OŠ II Murska Sobota tekma 18. kroga 2. DOL za ženske: Murska Sobota – Nova KBM Branik II, v športni dvorani OŠ Ljutomer pa tekma 23. kroga 3. DOL za ženske: ZM Ljutomer – Braslovče II.

Nedelja

Ob 9. uri bo v gostilni Špirič v Černejah 5. konektedenski šahovski turnir ŠD Radenska Pomgrad. Igrali bodo devet kol po švicarskem sistemu.

Od 10. do 15. ure bo v športni dvorani OŠ I Murska Sobota odbojarski turnir U-16, ki ga pripravlja OK Panvita Pomgrad.

Ob 15. uri bo na mestnem stadionu Fazanerija v Murski Soboti prvenstvena tekma 24. kroga 1. slovenske nogometne lige: Mura 05 – Aluminij. Istočasno bosta tekmi 14. kroga 3. SNL vzhod: Agroservis Beltinci – Malečnik in Grad – Čarda Martjanci.

teden v številkah

Nogomet

Mednarodni ženski turnir, hrvaška Istra: Hrvaška – Slovenija 0 : 2 (Zver, Ti-baut), Slovenija – Češka 1 : 5 (Zver), za tretje mesto: Slovenija – BiH 6 : 5 (0 : 0) po enajstmetrovkah.

17. krog 1. SML: Rudar – Mura 05 7 : 1, 17. krog 1. SKL: Rudar – Mura 05 3 : 0.

S polfinalnega turnirja Rad igram nogometa U-8 v Turnišču sta napredovala zmagovalca skupin Mura 05 I in Mura 05 IV. Perspektivni igralci: Tim Huber in Renato Gabor (Mura 05), Rok Horvat (Turnišče) in Domen Donko (Srednja Bistrica).

Šah

Ekipno srednješolsko DP, Domžale: 6. Gimnazija M. Soboti, 15.

Ekipno DP gluhih in naglušnih, M. Soboti: 3. M. Soboti, 2; posamično: 1. Anton Pelko (LJ), 8,5, 4. Vlasto Petrovič, 6, 10. Bojan Gjerek (oba M. Soboti), 4.

Tekmovanje pomurskih upokojencev, M. Soboti (17 tekmovalcev): 1. Matija Gabor, 2. Janko Brunčič, oba po 5,5, 3. Bogdan Hari, 5, 4. Štefan Režonja, 5. Franc Kuhar, oba po 4,5.

4. konektedenski turnir ŠD Radenska Pomgrad, Srednja Bistrica (52 igralcev iz štirih držav): 1. Boris Markoča, 7,5, 2. Matej Titan, 3. Denis Gjurjan, 4. Roland Tomašič (Hrvaška), vsi po 7.

Mladinski turnir ŠD Radenska Pomgrad (14 igralcev): 1. Andrej Lapoš, 2. Nino Cmor, oba po 5,5, 3. Fabijan Marič Vild, 5.

Pripravil Milan Jerše

Sobota, 16. marca 2013, ob 9.30 pred VGD Cankova: 11. Jožefov pohod. Trasa: Cankova-Korovci-Gerlinci-Krašči-Domajinci-Topolovci-Cankova (13 km). Organizator: ŠD Studenec Cankova. Informacije: 031 493 009, Barbara Habot, 040 298 484, Drago Habot, e-mail: habot.barbara@gmail.com.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznami.si, kjer lahko tudi vpišete svojo prireditve ali vadbo.

besede mode

Pomladni atributi

V modi se spreminjajo samo velikosti in oblike cvetlic

Cvetlični atributi spomladi sporočajo več in prej, kot bi pričakovali. Tudi v dežju nas lahko spravijo v boljše voljo. Šal, ki plahuta, rokavice za na vrt ali dežnik; vsak element, ki nas »ocvetliča«, nam daje romantičen pridih. Kaj šele celotna obleka iz cvetlic!

Zakaj cvetlice?

V modi se spreminjajo samo velikosti in oblike cvetlic. Enkrat so bolj umetniške oblike in so videti, kot da so se usule s platna. Spet drugič dajejo eleganten videz gotike, realistični videz renesanse ali so s črno obdane iz časa art decoja. Moramo priznati, da so zmeraj med nami, če si to želimo ali ne. So znanilke pomladi, obilja, ljubezni, zvestobe, nevošljivosti in še mnogo več ter v vsaki kulturi popolnoma različne. Ne moremo zameriti njihove direktne sporočilnosti, saj jih v naravi opazimo takoj. So kot biseri, ki privlačijo naše poglede.

Modni dodatki

Vsak modni dodatek dodaja k našemu celotnemu videzu. Tisti, ki so zares opazni, so običajno v kakovostnih materialih, ki govorijo sami zase, v močnih barvah ali popolnoma vpadljivih vzorcih. Cvetlice so eden izmed njih, sploh kadar so v različnih barvah. Čevlji in torbice so tisti elementi, ki lahko popolnoma brezbarvna oblačila postavijo v okvir z domiselno zgodbo. Ljudje, ki znajo kombinirati kontraste, lahko uporabljajo cenene in drage elemente.

Moda stane, stil naj ne bi. Resnično se lahko oblečemo tako, kot nam dobro dene. Malo več časa ali temeljito pospravljanje omare nam lahko polepša dan z na novo odkritimi kombinacijami.

Tatjana Kalamar Morales

kot(l)iček za smeh

Zabava za deževne dni

Potegavščine, ki jih lahko izpeljemo v notranjosti

Še danes, ko je minilo že več let od potegavščine, se pogosto od srca nasmejimo, ko se spomnimo na zgrožen pogled sestanovalk. Po tednu dni, ko ni bila nobena od nas v stanovanju, sva dve v shrambo z živili nastavili eno posebno rjavozeleno sluz, ki je celo vsebovala bele plastične ličinke. Še medve, ki sva vedeli, kaj je to, sva pogled raje odvrčali. A se nisva ustavili pri tem. Ko sva zagnali cel halo, kdo in kaj je pustil v shrambi, in posledično, kdo bo nesnago počistil, je ena od naju pred očmi nič hudega slutečih sestanovalk kar z roko prijala sluz, da jo odstrani. Zgrožena pogleda najinih žrtev sta se po nekaj minutah, ko sta si opomogli od šoka, pridružili najinemu glasnemu smejanju.

Za takšno potegavščino je sicer treba kupiti sluz. A obstajajo potegavščine, za katere ni potrebno veliko priprav in jih hkrati lahko izpeljemo v notranjosti, saj nam nestanovitno (pred)spomladansko vreme pogosto ne omogoča, da bi si ljudi s podobnim smislom za humor privoščili zunaj. O idejah za uporabo prozornega lepilnega traka na vse mogoče načine smo v tej rubriki pred časom že pisali. Tako je ena od možnosti, da zalepimo kontakte pri baterijah na pripomočkih, ki jih naše »žrtve« dnevno oziroma pogosto uporabljajo. Tudi prozorna folija za živila nam lahko pomaga, da se iz koga pošaljemo. Zalepimo jo na okvir vrat v višini glave in poskrbimo, da je v sobi, kamor bo naša žrtev šla, svetleje kot tam, od koder prihaja, da se v foliji ne vidi odseva svetlobe. Idealno je, če to potegavščino izpeljemo v temi, v vsakem primeru pa se je treba zavedati, da je takšna šala lahko potencialno zelo nevarna.

Na podboj vrat lahko obesimo tudi pajka, ki lahko pošteno prestraši tistega, ki bo odprl vrata. Še posebej, če je pajek velik in realističen. Pravo majhno predstavo pa lahko uprizorimo, če kje dobimo posnetek živalskih glasov, kot je na primer miš, in umetno žival, ki deluje kot prava. Lov naj se, razumljivo, konča tako, da žival vržemo proti nič hudega slutečemu opazovalcu. V enostavnejši inačici potegavščine, ki pa zahteva nekoliko več igralskih sposobnosti, lahko proti »žrtvi« vržemo zmečkan papir ali robec iz blaga.

J. D.

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Hrbtenica – steber življenja

Večletna nepravilna telesna drža lahko vodi v nepravilnosti, kot so okrogla ramena in ukrivljena hrbtenica

»Stari ste toliko, kolikor je stara vaša hrbtenica,« pravi starodavna modrost. Bi se s tem strinjali?

Hrbtenica je steber našega telesa, saj je skupaj s hrbtenjačo najpopolnejši del človeškega skeleta. Njeni sestavni deli delujejo uigrano in v medsebojnem sodelovanju: dajejo telesu oporo in podporo (nosijo glavo, trup in roke), omogočajo pokončno držo, gibanje, čutenje, prav tako skrbijo za prenos sporočil iz telesa v naše možgane.

Kako je zgrajena hrbtenica?

Hrbtenico lahko preprosto opišemo kot prožno sklepno palico, ki jo sestavlja veriga 24 vretenc: sedem vratnih, dvanajst prsnih, pet ledvenih, temu sledita križnica in trtica, ki sta med seboj zrasli vretenci. A vendar se moramo zavedati, da ta prožna palica ni samo palica nanizanih sklepov, ampak je veliko več – je »srčika« človeškega telesa.

Po zgradbi in gledano od strani ima hrbtenica obliko velike črke S, ki se oblikuje v prvem letu otrokovega življenja. Na vratu je vbočena, na prsnem delu izbočena in v ledvenem delu ponovno vbočena. Ravno ta ukrivljenost hrbtenici omogoča, da deluje kot vzmet, saj večkrat ukrivljen steber potrebuje manj napora za enako vzmetenje kot steber z eno samo krivino. S tega vidika je S-oblika hrbtenice naša pozitivna točka – evolucija človeka nam je »podarila« možnost, da smo s tako obliko manj dovzetni za okvare. Se tega daru narave morda premalokrat zavedamo? Raztegotvanje, telovadba, pravilna drža in pravilno sedenje ... So to zgolj (ne)navade ali človeška lenobnost?

Med posameznimi vretenci imamo medvretenčne ploščice, ki blažijo pritiske in obremenitve na hrbtenico ter omogočajo njeno gibljivost. Hrbtenici dajejo oporo obhrbtenične mišice in vezi. Trebušne mišice omogočajo upogibanje in obračanje hrbtenice. Pri pripogibanju sodelujejo tudi kolčne, stegenske in hrbtenične mišice.

Opis hrbtenice seveda ne bi bil popoln brez omembe živcev, ki predstavljajo ključen sistem prenašanja sporočil v telesu. Živci se pravzaprav začnejo v možganih in so razvejeni skozi hrbtenjačo, ki poteka skozi kosti hrbtenice. Če so živci poškodovani, se komunikacija pretrga in pri organih, ki potrebujejo navodila ali morajo poročati o svojih občutkih, se lahko pojavi več težav. To pomeni, da je lahko izvor za težave z določenimi organi tudi hrbtenica.

Vzroki in vrste bolečin v hrbtenici

Hrbtenica je močna, a hkrati zelo krhka in zato občutljiva za obremenitve, natege in obrabo. Bolečine niso nujno povezane z neko revmatsko boleznijo ali spremembami na hrbtenici. Bolečine lahko hrbtenici napolnimo že z nepravilno držo (zelo pogost pojav bolečin med lopaticami in v križu). Večletna nepravilna telesna drža lahko vodi v nepravilnosti, kot so okrogla ramena in ukrivljena hrbtenica. Prav taka drža onemogoča tudi pravilno dihanje, ker se zaradi ukrivljene hrbtenice prsni koš in pljuča ne morejo dovolj raztežati. Ker posledice slabe države nastanejo čez noč, sta tudi za njihovo odpravljanje potrebna čas in potrpežljiva ter vztrajna vadba.

Dejavniki tveganja za bolečine v hrbtenici so lahko: prirojene napake, poškodbe pri športu, pretirana športna dejavnost, premalo razgibanje pred športom in po njem, prometne nesreče, prevelika obremenjenost in nepravilen položaj na delovnem mestu, nepravilni gibi, slaba telesna drža, telesna nedejavnost, ki je kriva za oslabilost obhrbteničnih in trebušnih mišic, debelost, ponavljajoči se stres.

Vsi ti dejavniki povzročajo bolečine, ki jih razdelimo v tri vrste:

1. Akutna bolečina

Akutne bolečine v hrbtu so danes zelo razširjen problem. Pojavijo se nenadoma ali se počasi stopnjujejo. Tra-

jajo lahko več dni ali nekaj tednov. Večinoma nastanejo zaradi preobremenjenosti gibalnega sistema, posebej pri tistih, ki niso navajeni raznih fizičnih del, pri poklicih, pri katerih je potrebno dvigovanje, sklanjanje, zvižanje telesa, in pri »vikendaških« športnikih. Vzrok so lahko tudi manjše poškodbe (nategi) obhrbteničnih mišic, kit in medvretenčnih sklepov. Po daljšem mirovanju in sedenju se težave še povečajo.

2. Kronična bolečina

Te so kompleksnejše narave. Bolečine trajajo nekaj mesecev. Pogosto natančnega vzroka ni mogoče najti, lahko pa jih pripisujemo nepravilni obliki hrbtenice, okvari medvretenčnih ploščic ali znamenjem obrabe. Pogosto se bolečine pojavijo pri boleznih, kot so artritis, osteoartritis, ukrivljenost hrbta ali pri pomanjkanju ključnih kostnih mineralov kalcija in fosfatov – osteoporoza (bolezen krhkosti). Dodatno jih lahko poslabšamo s stresom ali psihičnimi obremenitvami.

3. Ponavljajoča se bolečina

Bolečine se ponavljajo vedno znova redno ali neredno. Vzrokov je več. Najpogostejši so slaba drža, ki je posledica opravljanja dela v kombinaciji s prevelikimi obremenitvami, psihične obremenitve ali pomanjkanje treninga mišic.

O tem, kako preprečiti bolečine v hrbtenici, kdaj je treba na pregled k zdravniku in kako zdravimo bolečine, pa boste lahko prebrali v naslednji številki Vestnika. Že z današnjim dnevom pa začnimo gledati nase kot na dragocen dar in ne čakajmo, da se bodo težave kopičile in izbruhnile v prihodnosti. Pa še nekaj: »Kar se ne giblje, umira.« Tudi vaša hrbtenica.

Barbara Mlinarič, mag. farm.

z našega štedilnika

Jagnječja nabodala z žafranovim rižem

600 g jagnječjega stegna, sol, grobo mleti poper, 20 g česna, 10 cl belega vina, ščepec karija, 150 g čebule, olje za pečenje.

Za žafranov riž potrebujemo: 20 g masla, 60 g čebule, 20 g česna, 200 g kuhane riža, 160 g vloženi rakovih repkov, 0,5 g žafrana, sol, peteršilj.

Meso narežemo na enako velike kose, začinjimo s soljo, grobo mletim poprom, sesekljanim česnom in karijem. Vse skupaj damo v posodo in prelijemo z vinom ter pustimo, da se čez noč marinira. Čebulo narežemo na ne prevelike kose. Nato marinirano meso izmenično nabadamo na lesene špile. Olje v ponvi segrejemo in na njem počasi zapečemo nabodala, tako da sredina ostane roza barve.

Priprava žafranovega riža. Maslo v kozici segrejemo, na njem posteklenimo na drobne kocke narezano čebulo, dodamo sesekljan česen in žafran ter premešamo, da zadiši. Dodamo rakove repke z vodo, riž in sesekljan peteršilj. Vse skupaj prevremo in po potrebi začinjemo.

Morski list v karijevi omaki z ananasom in arašidi

600 g fileja morskega lista (4 kosi), sol, poper, limona, moka, olivno olje, 40 g masla, 400 g ananasa iz konzerve, 10 g škrobne moke (Gustin), 20 cl ananasovega soka, 20 cl sladke smetane, sol, kari, arašidi.

File morskega lista solimo, popramo in pokapljamo z limoninim sokom. Povaljamo v moki in na vročem olivnem olju z obeh strani zlato rumenno spečemo. Pečeno preložimo v drugo posodo in shranimo na toplem. K preostanku maščobe dodamo maslo, ki ga raztopimo, dodamo na koščke narezan ananas, prepražimo, pomokamo s škrobno moko, premešamo ter zalijemo s sokom in sladko smetano. Vse skupaj dobro prevremo, če je omaka pregosta, jo po potrebi zalijemo. Omako solimo in začinjemo s karijem. Prevremo. Če je omaka presladka, dodamo nekaj kapljic limoninega soka. Prihranjene fileje zložimo na krožnik in prelijemo z omako, okus pa popestrimo s sesekljanimi praženimi arašidi, ki jih potrosimo po vrhu.

Branko Časar, gostilna Lovenjak

Dule Med in Valerija z Račkega Vrha

»Treba je živeti zdravo, dokler si zdrav«

Dule je bil od nekdanj alternativec, tetovirano telo je spomin na »preteklo« življenje, ko je bil v rokerskih in motorističnih krogih, a danes živi povsem drugače

V zadnjem letu se mi je ničkolikokrat pripetilo, da me je kdo vprašal: »Ali si že slišala za Duleta Meda?« Niti sanjalo se mi ni, kdo je to. Sem pa slišala govoriti o Duletu, ki da živi nekoliko odmaknjeno, v skladu z naravo, na Račkem Vrhu. Da zna ogromno o čebelarstvu, izdeluje božanski med, pozna vsa zelišča, ki rastejo tam okrog, in za katero tegobo so ustvarjena. Tako sem imela nekega dne dovolj pripovedovanja o njem in sklenila sem, da je skrajni čas, da vzamem pot pod noge in se odpravim na njegovo domovanje, kjer zadnja leta živi s sopotnico Valerijo, da ju tudi sama spoznam.

Dule me pričaka zunaj na cesti, saj sem – ravninsko dekle – po ovinkastih cestah komaj našla pot do stare panonske domačije. Povabi me naprej; v predsobi me pozdravi Valerija, za njo pa police, ki se šibijo pod medenimi dobrotami in raznimi zelišči. Takoj me

zloži: »Meso, sladkor in mleko niso dobri. Nič, kar je iz belega testa, ni dobro. Človek ni mesojedec. Prvi človek je bil vegan. Zato se tudi sama tega drživa.« Medtem Valerija že prinese na mizo gobovo juho z ajdovo kašo. Med jedjo pripovedujeta: »Kar naprej imava obiske. Poleti zna biti prava gneča, tudi do sto ljudi pride.« Juho jemo z lesenimi žlicami – pravita, da je okus drugačen, če ješ z leseno žlico. Kar priklimam.

Dule mi da nasvet za zdravje: »Jej dosti čebule, če boš po njej smrdela, pa pojej še malo česna.« Seveda nas vse popade smeh.

Valerija dodaja: »Iz trgovine nimava skorajda nič. Česa sama ne pridelava, kupiva pri ekoloških kmetih, pa še tam večkrat preveriva, da je res vse neoporečno, saj se marsikateri ekokmet ne drži pravil. Dobro je jesti čili – kajenski poper, ki je zaščita pred mnogimi boleznimi.« Dule je z vsemi žavbami

zase in za prijatelje. Valerija potoži, da je bila letos slaba letina, saj je vse zmrznilo. Dule še pristavi, da mu je zgorelo petdeset čebeljih družin zaradi udara strele, tako da se je precej poznal upad pridelka. Dule zanju z Valerijo ali pa ob obiskih igra tudi na gonge in tibetanske skledle. Sama sem bila deležna krajše zvočne kopeli z gongom, za skledle pa je žal zmanjkalo časa. Pravita pa, da se pripravljata na tečaj iz bioenergije po Domančičevi metodi: »Veliko terapij izvajava s tibetanskimi skledami. Vse bazira na prostovoljnih prispevkih, če kdo kaj da, je dobro, če ne, pa tudi prav. Pomembno je, da se dogaja, da ljudje prihajajo, da se energije izmenjavajo, da se združimo ljudje med sabo, če ne bomo enotnejši, se to ne bo dobro končalo. Slabo je, ko vsak gleda le nase.«

O svoji prehrani še povesta: »Drživa se zdrave prehrane, zjutraj pijeja sa-

Valerija in Dule sta na Račkem Vrhu že nekaj let. A Dule pravi: »Maja grem živeti v divjino, vstran od ljudi. Zdaj zbiram majhne modre steklenice sadnih sokov, ki jih bom uporabil pri gradnji hiše, ki bo sicer iz lesa, ilovice in slame. Sprejemal bom samo obiske tistih, ki bodo prišli brez prenosnih telefonov in druge elektronike. Tam bom izvajal tudi terapije, saj vem, da za vsako bolezen obstaja rešitev. Vendar ljudem pravim, da si je najprej treba urediti stvari v glavi.« FOTOGRAFIJA TATJANA BALIGAČ

posedeta za mizo, ponudita čaj, Valerija odbrzi v kuhinjo, Dule pa pripoveduje: »Nič, kar so nas učili v šoli, ni resnično. Letos bo napeto, saj je prelomno leto. Prihajajo nove energije. Lani sem dobil vase gama energijo – to je svetlomodri žarek.« Previdno me začne spraševati, kaj jem, nato mi ra-

namazan, tako me še pouči: »Jej dosti čebule, to je tudi zdravilno, če boš pa po njej smrdela, pa pojej še česen.« Sicer prodajata med – od tu tudi njegov vzdevek Dule Med, ki se je tako prijel, da ga pozna malodane že vsa Slovenija –, saj sama čebelarita. Drugo, gobe, zelišča, čaje, sadje, zelenjavo, pa imata

dno-zelenjavne sokove. Vsak dan uporabljava tudi aloe vero. Zdravo je treba živeti, dokler si zdrav. Ko si bolan, je prepozno.« Dule pravi, da se je vedno zanimal za alternativno življenje, vendar je vmes plaval tudi po rokerskih vodah, tako mi pokaže svoje roke, polne tetovaž, in šaljivo pripomni: »To so posledice mojega prejšnjega življenja. Danes je to zgodovina. Šel sem naprej in za sabo vse očistil.«

Medtem Valerija prinese na mizo riž z ajdovo kašo, začinjeno s kurkumo in zelenjavo. Zraven ponudi rdečo peso in zmlat sezam za posuti. »Sezam in vso moko je treba mleti sproti, saj le tako ohrani vsa hranila.« V prostoru, kjer jemo, prasketa ogenj v peči, Valerija vmes vstane in naloži drva, sicer pravita, da kurita le s pečjo. Na postelji leži mačka, po prostoru pa se lenobno sprehaja psička Nika. Komaj smo pojedli prvo jed, že sta mi ponudila domača jabolčni zavitek in čaj. Hrana je bila res okusna in bilo je je ogromno, a Valerija pove: »Mogoče še kdo pride. Vedno narediva več, saj so obiski pri naju res pogosti.« O njeni trditvi sploh ne dvomim, saj sta moja sogovornika zares prijetna, topla in gostoljubna človeka in vzor tistim, ki razmišljajo o skromnem bivanju v naravi. Čas je za moje slovo, a z obljubo, da se še vrnem.

Tatjana Baligač

»Voda iz tibetanskih skled je boljše kot iz javnega vodovoda, saj v njih postane živa, čista in informirana,« pravi Dule.

Tukaj in zdaj

KDO KOGA »KORISTI«?

Bernarda B. Peček

V tej vsesplošni zmedbi, ko se več ne ve, kdo je zaradi koga in kdo bi moral komu služiti ali mu koristiti, se zgodijo tudi banalne, skoraj smešne stvari. Kot na primer se je zgodila nedavno meni, ko naj bi prevzela nenaročeno pošiljko. Kdor me pozna, ve, da imam strogo ločeno zasebno in službeno življenje, resda se včasih kaj preplete, tudi kakšen pozdrav pošljem po elektronski pošti s službenega maila, toda načeloma ne uporabljam službenih pripomočkov – outlook, mobitel ali službeni naslov – za zasebne potrebe. Zato me je nemalo začudilo, ko sem neko jutro prejela obvestilo na službeni elektronski naslov, da naj prevzamem paket, ki ga bom prejela. Družba DPD me je torej obvestila, da bom po nalogu mojega poslovnega partnerja prejela pošiljko, za katero so navedli samo njeno številko. Pojma nisem imela, za kaj gre, niti nisem mogla ugotoviti, kdo ali kaj mi pošilja, le da bi prišlo z neke ljubljanske pošte. Seveda me je takšen nekorekten odnos razburil. Pošiljko prejmeš, če kaj naročiš, če pa bi mi kdo od znancev kaj pošiljal, bi me prej poklical. V vsakem primeru pa bi morala vedeti, kdo je pošiljatelj. In če imaš pred sabo takšno neznanico, kot je paket od »nikogar«, lahko pomisliš tudi na to, da ti hoče kdo kaj podtakniti. Pa ne mislim tu le na »eksploziv« ali »bel prah«, čeprav so se tudi take stvari pred desetletjem že dogajale. A res nisem preveč panična in nimam preganjavice, prav tako ne vidim povsod zarote. Enostavno nisem tako zelo »javno pomembna«, da bi me hotel kdo odstraniti, zastrašiti ali mi kaj podtakniti.

Paketa seveda nisem sprejela, to sem tudi povedala dostavljavcu, ki je prinesel paketek pol ure po tistem, ko sem prejela elektronsko obvestilo. Tako pač nisem mogla izvedeti, kaj je bilo v njem. Po vsej verjetnosti je šlo za nov trženjski prijem in reklamno akcijo. To pa ne pomeni, da sem kaj manj ogorčena, saj me nasploh vse vsiljevanje in izkoriščanje dosegljivih naslovov in številka za propagiranje močno moti. Še posebej, če si nekdo dovoli in za svoje oglaševanje izkorišča službene naslove, šolo, vrtce in otroke. V tem primeru je šlo za to, da je nekdo izkoristil moj mail in službeni naslov za to, da je hotel predati neko reklamno sporočilo. S kakšno pravico oziroma kako si nekdo to dovoli? Kakor da je pokvarjenec v družbi, ki jim je pomemben le dobiček, dovoljeno prav vse! Na domačem poštnem nabiralniku imamo nalepko, da ne želimo prejemati reklamnih sporočil, pa vseeno zaidejo k nam tudi take, na katerih je napisano ime in priimek – ki ga ima trgovina, kjer sem pred davnimi časi nekaj kupila ali vzela njihovo kartico. Zdaj bodo torej izkoriščali še službene naslove, ki so seveda dostopni tudi na spletni strani. Vsi računajo tudi na to, da je človek po naravi vseeno radoveden, kaj je prejel, in bo prevzel paketek, pismo, sporočilo. Toda to je nadlegovanje. Pa ne le to: nekateri za pošiljanje svojih ponudb za izdelke in storitve uporabljajo tudi mobilne telefone. Torej nekomu daš službeno številko mobitela in čez čas dobivaš po telefonu reklamna obvestila. Prav tako prihaja veliko reklamnih obvestil na elektronski naslov – tu se jih nekaj da rešiti s tem, da jih daš med »neželena pošta«. Pa vseeno me vedno znova preseneti, kako spretni so v iskanju vedno novih poti. Strokovnjaki ugotavljajo, da smo pravzaprav vsi, ki uporabljamo kakršne koli elektronske medije, pod nenehnim nadzorom »velikega brata«, ki si zapisuje vse naše interese, klice, povpraševanja. Če so bili torej ljudje v prejšnjem stoletju pod »nadzorom« zaradi politike, so danes pod »nadzorom« zaradi trgovine. Da vedo, kako vas lahko čim boljše izkoristijo.

In nikar ne mislite, da vi »koristite« sodobne pripomočke, kajti oni »koristijo« vas.

namig

Nasvet Duleta in Valerije

»Ne razmišljajmo toliko o materializmu, ampak zmanjšajmo ego, se med seboj povežimo, si pomagajmo, pozabimo zamere. Prekinimo uživanje mesa, kave, alkohola, cigaret – vse to je hrana za ego, s tem se zadržujemo v negativnih vibracijah. Čim bolj se povežimo z naravo, izogibajmo se trgovin, obdelujmo svojo njivo, bodimo neodvisni. Nekdaj so tudi tako živeli in jim je bilo lepo.«

Turistično društvo Gradišče

Uredili društvene prostore v turistično-rekreacijskem središču

Vsako leto se udeležujejo srečanj krajev z imenom Gradišče iz vse Slovenije – Organizirajo pohode ob Muri

Člani Turističnega društva Gradišče bodo maja s prireditvijo zaznamovali deset let delovanja. V tem obdobju so s svojimi aktivnostmi prispevali k poživiti dogajanja v kraju in občini, sodelovali pa so tudi na prireditvah v različnih krajih Slovenije na srečanjih krajev z imenom Gradišče.

Od lani ima društvo prostore v večnamenski stavbi ob nogometnem igrišču, kjer nastaja turistično-rekreativni center. Prostore so, kot je povedala predsednica društva Vesna Rebrica, uredili v okviru mednarodnega projekta, ki je bil sofinanciran v vrednosti deset tisoč evrov tudi iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja – program Leader. Pa tudi člani društva in drugi občani so pri tem popripleli za delo, da so s skupnimi močmi uredili prostore tako, da so res primerni za različne aktivnosti: »Pred tem smo organizirali naše dejavnosti v prostorih vaško-gasilskega doma, z ureditvijo društvenih prostorov pa so se razmere za naše delo bistveno izboljšale. V društvu je 55 aktivnih članov, v naše dejavnosti pa se vključujejo tudi drugi krajanji. Posebno pozornost namenjamo mladim in ženskam ter ohranjanju tradicije in kulturne dediščine, ob srečanju Gradišče po različnih območjih Slovenije pa tudi promoviramo kraj, občino in Pomurje.«

Že leto dni po ustanovitvi društva, leta 2004, so organizirali srečanje Gradišče iz vse Slovenije, načrtujejo pa tudi organizacijo srečanja v njihovem kraju leta 2015. V Sloveniji je 25 krajev z imenom Gradišče, srečanja pa se udeležijo vsako leto. Običajno se jih odpravi med druge Gradiščane poln avtobus. Marca in aprila ter novembra in decembra organizirajo delavnice ročnih del, rezultate delavnic

Delavnice vse leto organizirajo tako za starejše kakor tudi za najmlajše.

FOTOGRAFIJA
VESNA REBRICA

Vesna Rebrica: »V društvu je 55 aktivnih članov, v naše dejavnosti pa se vključujejo tudi drugi krajanji. Posebno pozornost namenjamo mladim in ženskam ter ohranjanju tradicije in kulturne dediščine.«

pa potem predstavijo na razstavah. Ob pustu organizirajo pustno parado po vasi, marca prireditev ob dnevu žena in mater, spomladi pa čistilno akcijo v kraju in okolici: »Med prvo-majskimi prazniki se vsako leto odpravimo v slovenske planine in tako smo bili med drugim že na Triglavu, Veliki Planini, Golteh in Nanosu. Radi se podamo tudi na pohode po okolici svojega kraja, še posebej po obmurskem območju med krajem in Muro, kamor radi popeljejo tudi pohodnike od drugod. Organiziramo tudi delavnice za otroke, ki se jih radi udeležujejo. Pozimi so te v prostorih društva,

poleti pa tudi zunaj s športnimi igrami. Za mlade pa organiziramo tudi obisk Miklavža na njihovih domovih in jim prinesemo darila. Januarja smo skupaj z otroki delali snežen grad. Zelo pomembno se nam zdi, da jih uspemo animirati za sodelovanje in jih tako potegnemo stran od televizorjev in računalnikov.«

Obiskovalcem kraja radi predstavijo obmursko pokrajino ob vasi in ribnike, udeležujejo pa se tudi prireditev drugih društev po Pomurju in se predstavljajo s svojimi izdelki na sejmskih predstavitvah.

Jože Gabor

Turistični Info Magazin Moravskih Toplic in okolice

TIC Moravske Toplice je izdal prvo številko turističnega Info Magazina: zima-pomlad 2013. Izšel je v dveh inačicah, slovensko-madžarski in angleško-nemški. V njem so obiskovalcem in domačinom poleg predstavitev turistične ponudbe in prireditev v Moravskih Toplicah in okoliških krajih namenili še različne predloge in namige za popestritev oddiha. Izšel bo trikrat letno, naslednja številka v začetku junija. Tiskovnica je na voljo v turistični pisarni TIC-a, elektronska različica pa na spletni strani www.moravske-toplice.com. J. G.

turistične prireditve

Sveti Jurij ob Ščavnici – V četrtek, 14. marca, ob 19. uri bo v Zeleni dvorani Kulturnega in upravnega središča predavanje Stojana Habjaniča Varovanje narave in kulturne krajine s poudarkom na razvoju turizma. Organizator je Kulturno društvo za zaščito naravne in kulturne dediščine Sveti Jurij ob Ščavnici.

Radenci – V petek, 15. marca, ob 18. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin Zdravilišča Radenci koncert glasbene etnoskupine Gorički klantoš.

Gornja Radgona – V petek, 15. marca, med 8. in 12. uro bo na ploščadi pred ljudsko univerzo Kmečka tržnica s ponudbo pridelkov domačih kmetov in izdelkov ljudske obrti.

Cankova – V soboto, 16. marca, ob 9.30 se bo začel pri vaško-gasilskem domu Jožefov pohod v organizaciji Športnega društva Studenec Cankova. Pohodniki se bodo podali na krožno pot do Korovec, Gerlinec, Krašč, Domajinec in Topolovec, od koder se bodo vrnili na Cankovo.

Radenci – V soboto, 16. marca, ob 19. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin Zdravilišča Radenci koncert Folklornege ansambla Hrvaškega kulturnega društva Pomurje. Nastopili bodo folkloristi, tamburaši, zbor, recitatorji in vokalni solist HKD Pomurje ter tamburaška skupina KD Petra Dajnka Črešnjevci

Dobrovnik – V soboto in nedeljo, 16. in 17. marca, med 9. in 18. uro bo v kulturnem domu razstava pirhov, ki jo organizirajo KD Petčofija Sandorja Dobrovnik in MNSS Občine Dobrovnik.

Ljutomer – V soboto, 16. marca, ob 9. uri bo na Glavnem trgu Turistična tržnica v organizaciji Lokalne turistične organizacije Prlekija Ljutomer s ponudbo izdelkov ljudske obrti.

Prosenjakovci – V nedeljo, 17. marca, med 10. in 16. uro bo v starem gasilskem domu Velikonočna razstava prtičkov in pirhov, ki jo pripravlja rokodelsko društvo Vrtnica.

Beltinci – V nedeljo, 17. marca, bo dopoldan pred cerkvijo sv. Ladislava tradicionalno srečanje Jožic in Jožefov Jožefovanje v Beltincih, ki ga pripravlja TD Beltinci.

Puconci – V Spominskem domu Števana Kuzmiča bo do 5. aprila na ogled fotografska razstava Portret malega prekmurskega človeka, katere avtorica je Tadeja Horvat.

Martjanci – Vsak ponedeljek med 18. in 20. uro do konca junija organizira Turistično društvo Martin Martjanci v dvorani vaškega doma rokodelske ustvarjalne delavnice z uporabo različnih rokodelskih tehnik.

Najbolje ocenjena salama Milana Kolarja

Salama velikanka je bila dolga 1,4 metra

Med najboljšimi še Andrej Kardinar, Matjaž Dervarič in Tadej Zelko, ki gredo na državno tekmovanje

Na sedemnajsti pomurski salamijadi v organizaciji Turističnega društva Radenci v gasilskem domu v Radencih je sodelovalo 44 izdelovalcev domačih sušenih salam z 51 vzorci. Najbolje ocenjen je bil vzorec, ki ga je na ocenjevanje prinesel Milan Kolar iz Beltince, ki je bil tudi tretji s svojim drugim vzorcem domače salame.

Na drugem mestu je bil vzorec Damijana Halca iz Ihove pri Benediktu, četrti je bil salamar Andrej Kardinar iz Lutverec, peti Matjaž Dervarič iz Murske Sobote, šesti pa Tadej Zelko iz Murske Sobote. Teh šest prvakov pomurske salamijade bo sodelovalo na slovenskem finalu salamijad, ki bo 11. maja v Sevnici.

Izdelke je ocenjevala šestčlanska strokovna komisija, v kateri so bili Vladka Hradil Barbarič, mag. Lidija Matavž, Ljubo Fekonja, Mirko Lebarič, Igor Kustec in Andreja Banko. Ocenjevali so okus, prerez in videz, barvo, teksturo, vonj in zunanji videz. Letos se je tekmovanja udeležilo enajst salamarijev, ki so bili na tekmovanju prvič, med njimi je bil tudi salamar iz sosednje avstrijske Radgone. Drugi so sodelovali že na prejšnjih pomurskih salamijadah. Vseh sedemnajstih sta se udeležila dva salamarija: Jože Hamler iz Gornjih Ivanjec in Edi Štata iz Podgrada.

Prvaki pomurske salamijade skupaj z organizatorji FOTOGRAFIJA DANI MAUKO

Obiskovalci prireditve so ob glasbenem in humorističnem programu lahko poskusili domače salame ter dobrote aktiva kmečkih žena in de-

klet ter ocenjevali težo salame velikanke. Salama velikanka je bila dolga 1,4 metra in je tehtala 2.294 gramov, izdelal in podaril pa jo je organiza-

torjem nekdanji zmagovalac salamijade v Radencih Darko Hlupič iz Slovenj Gradca. J.G., D.M.

ŠTEFAN HAJDINJAK	SLOVENSKI SKLADATELJ (DANILO)	PESNIKOVA STVARITEV	SLOVENSKI NABOŽNI PESNIK (ANTON)	POPRAVA, IZBOLJŠANJE	MESTO NA CIPRU	HUMORISTKA ERZIŠNIK	KRAJ PRI OPATJI	BOMBAŽNA TKANINA		
OSEBA, KI SE UKVARJA S ŠPORTOM										
VELETOK, VELIKA REKA										
SNOV, KI NASTANE Z ASIMILACIJO										
PEVKA DREMELJ							ŠVICARSKI PRAKANTON KIM NOVAK		DOBA DESETH DNI ALI LET	ARHITEKT KARLA VELIKEGA IZ METZA PRITOK DRINE IZ CRNE GORE
BRAZILSKI PISATELJ (JORGE)						KRAJ PRI TRBOVLJAH VELIKAN IZ GRŠKE MITOLOGIJE				
VESTNIK	SVILENA TKANINA	BOŽANSKO BITJE JADRNICAZ DVEAMA TRUPOMA		M				SKANDINAVSKI NAROD JUDOVSKI MESEC		
SLAVKO KOTNIK		RONALD (KRAJŠE) IZRASTEK V USTIH				GEOLOŠKA PLAST KREDE ROBERT KRANJEC				
POSODA ZA CVETJE					ODNOS STORILCA DO DEJANJA VELIKA DVORANA				OSNOVNA MERA	DELOVNO PODROČJE
JAPONSKI SMUČARSKI SKAKALEC (DAIKI)					KOCKA ŠIVANKA					
USTNIČNI GLAS						ANTON NANUT ZABAVA OB ZAKLJUČKU SOLANJA		ANA V DALMACIJI MOJZESOV BRAT		
ERNA MUSER		TLEČE POLENO POSLEDICA ODRIVA OD TAL							SREDIŠČE VRTENJA ZVEZDA V ORLU	
VRHUNEC ČUTNEGA UGODJA						GRŠKA MUZA POEZIJE SEZONSKO NAROČILO				
PREBIVALKA EVROPSKE OTOŠKE DRŽAVE					PISATELJ HANSSON POVIŠANA TEMPERATURA			SKLADATELJ TAKTAKIŠVILI SRČNI UDAR		
RT V VZHODNI ŠPANIJI		KAR IZPOLNJUJE PROSTOR EVGEN BERGANT							JAPONSKO VRHUNJE OBLAČILO	USTNA GRAJA
SIDRO, KOTVA					ČIST ZVOK NAVPIČEN CEVAŠT PROSTOR			PLESALEC OTRIN REŽISER KUROSAVA		
										
	ČAČAK					RDEČA POLJSKA CVETICA BARVILO ZA LAŠE			MARKO ILEŠIČ VODNI VRTINEC	
	APOSTOL, KI JE IZDAL KRISTUSA									
	KITAJSKA REKA V MANDŽURIJI					NEMŠKA PISATELJICA (ANNA VON)				
	LUKA V IZRAELU									

horoskop

OVEN 21. 3.-20. 4.

Vzemite si več časa za najtežje opravke. Nič narobe ne bo, če poskusite znova, drugače kot doslej. Odnos z nekom se bo vendarle izboljšal, ne glede na nekaj sporov iz preteklosti. Pričakovali ste težek in naporen začetek tedna, vse pa vendarle poteka veliko lažje in hitreje. Popoldne obiščite kakšno kulturno prireditve ali se odpravite na izlet.

TEHTNICA 24. 9.-23. 10.

Naleteli boste na nove ideje, ki bodo izboljšale razmere v službi. Držite se zastavljenega koncepta, ki bo osrednja točka vašega potencialnega uspeha. To bo vplivalo tudi na vaš finančni položaj. Pričakujte prijeten konec tedna. Zdravje: kazala se bo huda telesna utrujenost.

ŠKORPIJON 24. 10.-22. 11.

V tem prihajajočem pomladnem času boste občutili moč čustev. Na vsakem koraku boste čutili večjo zagretost in strasti bodo obudile tudi lepe spomine na ljubezenske začetke. Privlačilo vas bo vse, kar je drugačno, zato se lahko zapletete v kakšno nezavidljivo situacijo. A ker ste iznajdljivi, se boste iz tega tudi spretno izvlekli.

BIK 21. 4.-21. 5.

Ker imate še veliko dela, boste svojo pozornost preusmerili na kariero. Sprejeli boste neki izziv, ki vam ga bo predlagal vaš nadrejeni. Naredite zelo dober vtis, zvezde so vam naklonjene. Proti koncu tedna se boste vdali čustvom. Partner bo občutil spremembo v razpoloženju. Bodite družabnejši.

DVOJČKA 22. 5.-21. 6.

V tem marcu boste začutili željo po spremembi, vseh vam bo vse tisto, kar bo povezano z odkrivanjem nečesa neznanega. Lahko da boste v medsebojnih odnosih naleteli na več razumevanja, toplino, sočutja in miru. Še najbolj pa se boste posvetili tistim, ki jih imate radi – družinskim članom in partnerju. Sreča in toplina bosta obojestranski.

STRELEC 23. 11.-21. 12.

Mogoče si boste nekoliko podaljšali rok za izpolnitev nekaterih nalog. Enostavno nimate dovolj živcev, da bi stvari naredili hitro in na pol. Tudi glede ljubezni boste previdnejši. Je pa ta čas ugoden za denarne posle. Obiščite uradna okenca, povprašajte glede svojih pravic, tudi glede zavarovalnih premij, varčevanja ali možnosti za večji nakup.

RAK 22. 6.-22. 7.

Vaše skrbi bodo za nekaj časa pozabljene, saj boste vse težave potisnili na stranski tir. Na delovnem mestu pazite na svoj ugled. Svetujemo vam, da ste pozorni na ljudi, ki vam želijo škoditi. Bistvo je očem nevidno. Ne jezite se preveč zaradi nizkega bančnega računa. Poskrbite za rekreacijo.

KOZOROG 22. 12.-20. 1.

Z ugodno luno ste lahko brez strahu, to pa ne pomeni, da lahko odlašate v nedogled. Še vedno se ne smete preveč sprostiti, toda okoliščine se bodo počasi izboljšale. Več časa bo za neko srečanje. Pri poslih vas po nepotrebnem skrbi, da vas bo nekdo kar hitro nadomestil ali prevzel tisto, kar je vaše.

LEV 23. 7.-23. 8.

Vaš občutek za čas je zgrešen. Reagirajte bodisi prehitro bodisi prepozno. Negujete iluzije, da tega nihče ne opazi. Pričakujte opozorilo ljubezenskega partnerja. Na delovnem mestu boste malce preveč površni. Finance: privoščite si malo več, nikar ne skoparite z denarjem.

VODNAR 21. 1.-19. 2.

V prihajajočem tednu vas čaka precej sprememb, dogajanju pa boste komajda sledili. Polni boste pozitivne energije, zato boste obveznosti hitro opravili. Lahko si obetate nadvse pozitivne rezultate, ki bodo vidni že ob koncu tedna. Na čustvenem področju pa na žalost ne bo tako zelo veselo.

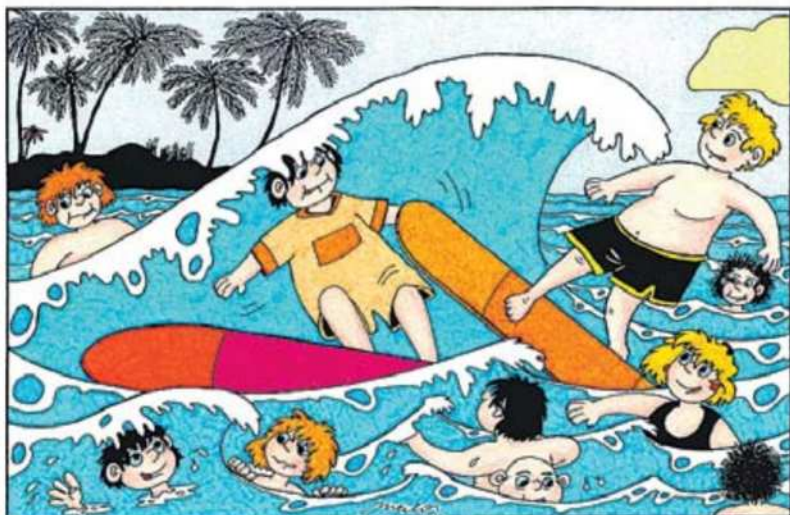
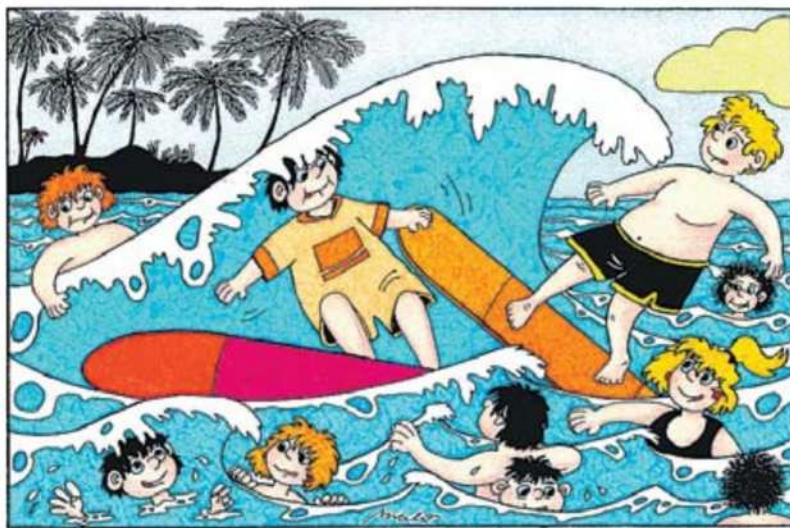
DEVICA 24. 8.-23. 9.

Veliko boste razmišljali o tem, kako je vaše življenje postalo ena sama idila, a ste se vseeno začeli dolgočasiti. Če si želite popestritve, si s partnerjem privoščite erotično masažo. Samski pa bodite to, kar ste. Zagotovo boste našli osebo, ki ji boste všeč. Samo v družbo morate iti.

RIBI 20. 2.-20. 3.

Pri omembi nekaterih dogodkov ali imen boste ostali brez besed. Vse vas preveč spominja na stvari, ki bi jih radi pustili v preteklosti. Nekaj se vseeno počasi rešuje. Ste pa za spremembo v položaju, da lahko izbirate. Zato premislite o ponujenih priložnostih, ni vam treba hiteti in se zaleteti ob prvi priložnosti.

deset razlik

Nagrada za izzrebanega reševalca: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 22. marca 2013.

Rešitev:

Ime in priimek, naslov:

Rešitve iz 9. številke: Mirko Šeruga, mladi atleti

1. nagrada: Rozalija Feher, Filovci 1 A, Bogojina. **2.-8. nagrada majice:** Hanika Kaučič, Lomanoše 20, Gornja Radgona; Irena Bedernjak, Mala Polana 23, Velika Polana; Franc Ščavničar, Nunska Graba 13, Ljutomer; Marjetka Petelin, Novomeška c. 38, Šentjernej, Mihaela Čirič, Ul. Petra Šoštarčiča 11, Veržej; Kristina Erjavec, Mladinska ul. 14, Beltinci; Dejan Ferbežar, Cankarjeva ul. 48, Murska Sobota.

Nagrade lahko prevzamete do konca prihodnjega meseca v naročniški službi Podjetja za informiranje v Ulici arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti.

sudoku

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 morajo vsebovati številke od 1 do 9.

	7			9				2
	6				3	8		
9					6			1
	9	8						6
2				8				4
	3					5	9	
3			1					5
		7	9					8
8				5				3

oglas@vestnik.si
tel.: 02 538 17 20

živali

NESNICE, v začetku nesnosti, cepljene, rjave, sive, črne. Naročila: Nemčavcih 528 II 90, Beznovci 549 10 25, Grad 553 II 48. v8597

NESNICE, RJAVE, GRAHASTE, ČRNE, pred nesnostjo. Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, tel.: 582 14 01. v8680

NESNICE, rjave, grahaste, stare 13 tednov, prodam. Cena 4,20 evra. Dostava. Tel.: 792 35 71. v8765

PUJSKE prodam. Tel.: 041 934 608. v8768

posesti

DVOSOBNO STANOVANJE, obnovljeno, v Šalovcih, l. 1996, 58 m², za 33.000 evrov prodam. Tel.: 041 691 767. v8740

V PROSEČKI VASI (Bezgjaku) prodajo hektar mešanega gozda. Tel.: 546 16 20 ali 041 899 069 od 9. do 12. ure. v8759

GRADBENO PARCELO v Murski Soboti na mirni lokaciji, 5,8 ara, ugodno prodam. Tel.: 041 226 744. v8762

V NAJEM DAM ENOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti, delno opremljeno, vseljivo l. 4. 2013. Tel.: 040 662 395. v8770

MEŠANI GOZD, 27,4 ara, v KO Križevci na Goričkem prodamo. Tel.: 041 707 786. v8748

kmetijska mehanizacija

TRAČNI OBRAČALNIK SIP 220, zelo dobro ohranjen, prodajo za 350 evrov. Tel.: 031 388 515. v8733

KUPIM TRAKTORJE in kmetijske priključke. Tel.: 041 679 937. v8734

TRAKTOR IMT 539, letnik 1980, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 041 455 908. v8736

DVOBRAZDNI PLUG REGENT, obračalni, 14-colni, in dvobrazdni plug Kerveland, 14-colni, prodajo. Tel.: 545 12 64 ali 041 330 993. v8741

MULČAR INO ELITE 190 s hidravličnim pomikom in kardanom, rabljen 10 ur, prodam. Tel.: 041 786 221. v8750

KUPIM TRAKTOR, zaželen je Ursus, Zetor ali IMT. Tel.: 051 639 777. v8764

DVA NAKLADALNIKA, FREZO ZA MULČANJE, ENOSOBNO PRIKOLICO ZA TOVORNJAK, PODRAHLJALNIK IN SEJALNICO ZA APNENEC prodajo. Cena ob ogledu. Tel.: 031 301 849. v8769

razno

PRODAJA Z DOSTAVO: kamen skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966, J. Mernik, s. p., Tepanje 1 A, S. Konjice. v8579

srečanja

Po 13 letih še vedno najuspešnejši, resni in prijazni pri posredovanju partnerjev za občasná srečanja ali resno zvezo za vso Slovenijo. Majda Šiftar, s. p., Zdravilni dotik, Gederovska ul. 14 Črnelavci, tel.: 041 285 615, 521 18 28, www.zdravilnidotik.si v8757

Človeka, ki ga imamo radi, ni več med nami, vendar bo za vedno ostal v našem spominu.

ZAHVALA

V 84. letu nas je po dolgotrajni bolezni zapustil mož, oče, tast, dedek, pradedek, brat in svak

Štefan Maučec
iz Turnišča

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste nam ob slovesu izrekli besede sožalja, darovali za maše, sveče, cvetje in za druge namene ter ga v velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Hvala tudi zdravniškemu in medicinskemu osebju, g. župniku Brestu za pogrebni obred, pevcem, govornici Miri za besede slovesa od upokojencev in pogrebnemu podjetju Banfi.

Žalujoci njegovi najdražji

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, samo daleč je ... v bolečih srcih pa ostaja svetla luč tvoje ljubezni in dobrote.

ZAHVALA

V 58. letu je prenehalo biti plemenito srce našega dragega prijatelja, brata, strica in sorodnika

Ignaca Sobočana
iz Srednje Bistrice 69

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli iskreno sožalje, darovali sveče, za svete maše in za družino ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala bivšim sodelavcem iz Jeklotehne, posebej g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za besede slovesa in pogrebnemu podjetju Ferenčak.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Z ljubeznijo - tvoji najdražji

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno. A kar ni njeno, nam ne more vzeti. In to, kar je neskončno dragoceno, je večno in nikdar ne more umreti. (S. Makarovič)

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Marija Baligač
iz Lipovec 36

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, tople besede tolažbe ter za darovano cvetje, sveče, za svete maše in darove v dobrodelne namene.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, gospodu župniku, govornici za besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Ferenčak.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci vsi tvoji najdražji

ZAHVALA

V 60. letu je izgubila boj s težko boleznijo naša draga

Zdenka Rački

iz Murske Sobotne
3. 3. 1954-6. 3. 2013

Na njeno željo smo se od nje poslovili v ožjem družinskem krogu na ljubljanskih Žalah.

Ohranili jo bomo v lepem spominu. Hvala vsem za izrečena sožalja!

Vsi, ki smo jo imeli radi, posebej mama, hčerka Silke in vnukinja Alina

Srce je omagalo, tvoj dih je zastal, a nate spomin bo večno ostal.

ZAHVALA

V 83. letu nas je nepričakovano zapustil dragi oče, tast, dedek in pradedek

Janez Šeruga
s Hodoša 72

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrom, znancem, g. duhovniku Viliju Kerčmarju, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje, sveče in v druge namene.

Žalujoci: sinova Janez z ženo Ano in Emil z ženo Zdenko ter vnuki Janez, Monika z Mariom, Anita z možem Marjanom in Tadej s Tadejo

Pradedek, zelo te bomo pogrešali - tvoji pravnuki Vid, Kiara in Taira

Vsa leta si delal, pošteno živel, potem pa na hitro si tiho odšel. Srce je omagalo, tvoj dih je zastal, a nate spomin bo večno ostal.

ZAHVALA

V 45. letu nas je nenadoma zapustil

Slavko Kelenc
iz Velike Polane 50

Z globoko bolečino v srcih se ob izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica iskreno zahvaljujemo sodelavcem Občine Velika Polana in Nature VePo, nekdanjim sodelavcem Mure, Planikinim sodelavcem oddelka 31-22, Alenovim sošolcem in sodelavcem v Avtu Škafar Lendava, Nikinim sošolcem, Niveskinim sošolcem z razredničarko, botrini, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti, nam pa izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in prispevke za družino.

Hvala g. duhovniku Simonu Slani za pogrebni obred, gospe Aranki za ganljive besede slovesa, pevcem za čutno odpete žalostinke, osebju ZD Lendava in pogrebništvu Ferenčak.

V globoki žalosti: žena Milena, mama, oče ter sestri Renata s Tomažem in Dragica z družino

Ati, zakaj, le zakaj? Tvoje življenje je za nas sijalo kakor toplo sonce.

Hčerki Niki in Nives ter sin Alen

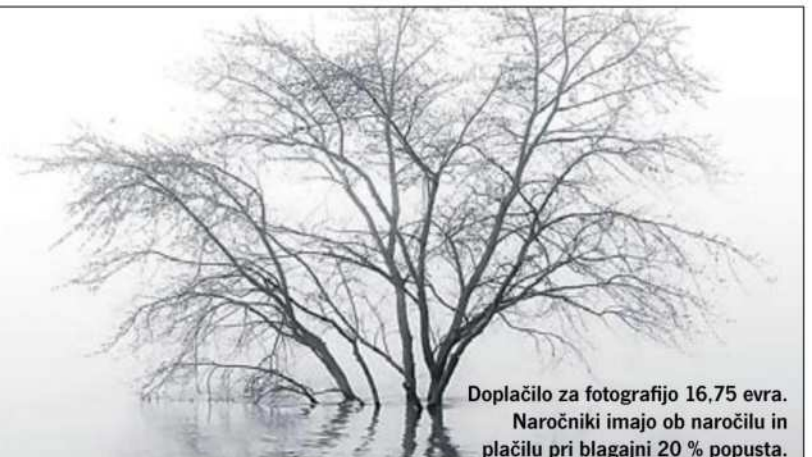
Cenik malih oglasov

do 80 znakov*	8,35 €	91	10,00 €
81	8,50 €	92	10,15 €
82	8,65 €	93	10,30 €
83	8,80 €	94	10,45 €
84	8,95 €	95	10,60 €
85	9,10 €	96	10,75 €
86	9,25 €	97	10,90 €
87	9,40 €	98	11,05 €
88	9,55 €	99	11,20 €
89	9,70 €	100	11,35 €
90	9,85 €		

Mali oglasi do 80 znakov 8,35 evra, vsak naslednji znak (*znak je vsako ločilo, presledek ali znak) 0,15 evra.

Cenik osmrtnic

1 kolona x 13 cm	84,50 €
2 koloni x 7 cm	91,00 €
2 koloni x 8 cm	104,00 €
2 koloni x 9 cm	117,00 €
2 koloni x 10 cm	130,00 €
2 koloni x 11 cm	143,00 €
2 koloni x 12 cm	156,00 €
2 koloni x 13 cm	169,00 €

Doplačilo za fotografijo 16,75 evra. Naročniki imajo ob naročilu in plačilu pri blagajni 20 % popusta.

*Ko nekoga za vedno izgubiš,
ko odnese s seboj del tebe,
še le takrat se zaveš,
da ga ljubiš bolj kot sebe.*

V SPOMIN

13. marca je minilo žalostno leto
od takrat, ko nas je zapustila
naša draga mama, babica in tašča

Elizabeta Rajnar - Elzika

iz Trstenjakove ulice 6 v Murski Soboti

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu,
položite cvetje in prižgete svečo.

Sinova Mirko in Renato ter hčerka Kornelija z družinami

Babica, pogrešamo te –
tvoji vnuki

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
spomin nate bo
večno ostal.*

ZAHVALA

V 75. letu nas je za vedno zapustila draga žena,
mama, tašča, babica, prababica, sestra in teta

Terezija Solar

iz Markovec 20

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki
ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali sveče in prispevke za
dober namen. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke in pogrebemu podjetju Banfi.

Žalujoči vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.*

V SPOMIN

16. marca bo minilo leto žalosti od takrat, ko
nas je zapustil naš dragi oče, tast, dedek in brat

Štefan Balaško

iz Zvezne ulice 22 v Rakičanu

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu ter prinašate cvetje
in prižigate sveče.

Žalujoči vsi tvoji najdražji

Dedi, pogrešamo te –
tvoji vnuki in vnukinje

*Na svetu je mnogo poti,
a samo ena vodi tja, kjer si ti,
in po tej poti za teboj pridemo vsi.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je za vedno zapustil dragi
mož, oče, tast, brat, dedek in pradedek

Jožef Mesarič

iz Lipovec 89

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, zdravstvenemu osebju bolnišnice v Rakičanu,
patronažni sestri ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti
ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in kapelo.

Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred, pevkam, moškemu
pevskemu zboru za odpete žalostinke, g. Simonu za poslovilne besede
in pogrebemu podjetju Ferenčak.

Žalujoči vsi njegovi

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
v naših srcih ostajaš
za vedno z nami.*

ZAHVALA

Po daljši bolezni je v 77. letu starosti do poslednje postaje svojega življenja
pripotovala naša draga žena, mama, stara mama, tašča in sorodnica

Šarolta Novak

roj. Hodošček, iz Zenkovec 52

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali
vence, cvetje, sveče in prispevke za dobrodelne namene, nam pa izrekli
iskreno sožalje.

Hvala g. duhovniku Severju za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke in pogrebemu podjetju Banfi.

Žalujoči vsi njeni

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, ajtek, brat in sorodnik

Stanko Šernek

iz Cvetkove ulice 59
v Rakičanu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
znancem, ki so nam izrazili sožalje, ga pospremili na njegovi zadnji poti
ter darovali cvetje, vence, sveče, za svete maše, kapelo v Rakičanu in za bolnišnico.
Hvala g. mastru Potočniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke,
g. Tonetu Stropniku za poslovilni govor in pogrebemu podjetju Banfi.

Žalujoči vsi njegovi najdražji

*Na svetu mnogo je poti,
a samo ena vodi tja, kjer boš ti,
po tej poti za teboj pridemo mi vsi.*

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustila

Marija Durič

iz Gornjih Črncev 31

Ob nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom
in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
sožalje, darovali cvetje, vence, sveče ter prispevke za sv. maše, cerkev
in mrliško vežico. Zahvala velja tudi g. župniku za opravljen pogrebni
obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem, ki ste jo obiskali med njeno boleznijo, in vsem, ki ste jo
pospremili k zadnjemu počitku, srčna hvala.

Žalujoči mož Dionizij ter sinovi Robert, Boštjan in Peter z družinami

Babica, pogrešamo te –
Jernej, Neja, Rok in Ema

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih živiš.*

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila draga
mama, babica, prababica, teta, botra in sovaščanka

Marija Denša

roj. Draškovič
iz Nedelice 45

(18. 12. 1921–26. 2. 2013)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo osebju urgentne internistične
ekipe v Rakičanu, ki jo je v petkovem večeru sprejelo in ji lajšalo bolečine.

Posebej hvala zdravnikom internega oddelka intenzivne in
polintenzivne internistične nege za vso pomoč v zadnjih dneh življenja.
Lepa hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji
poti, darovali za sv. maše, sveče, cvetje in druge dobre namene, nam pa
izrazili sožalje

Iskrena hvala gospodom duhovnikom in diakonu g. Borisu
za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke
ter pogrebemu podjetju Ferenčak.

Žalujoči vsi njeni

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2
Murska Sobota, N. C. 521 37 00

DE POGREBNIŠTVO
Panonska ulica 3
Murska Sobota

**POGREBNE STORITVE UREDITE
VSE NA ENEM MESTU
PO ZELO UGODNIH CENAH!
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443**

POGREBNE STORITVE,
OPREMA, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,
Veščica 17, 9000 M. Sobota

**V TEŽKIH TRENUTKIH
VAM SVETUJEMO IN
POSKRIBIMO ZA CELOTNO
ORGANIZACIJO IN
IZVEDBO POGREBA
PO KONKURENČNIH
CENAH.**

24 UR NA DAN:
02 534 80 60, 041 681 515

**KOMPLETNE
POGREBNE
STORITVE**

**UREJANJE
POKOPALIŠČ
IN ZELENIC**

Vladimir Hozjan, s. p., Šulinci 87 a,
tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

Hospic

Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti
OO Murska Sobota
Z ŽALUJOČIMI
vsak zadnji četrtek v mesecu ob 17. uri na
Slovenski ulici 42
Tel.: 051 456 470

TQM

Telefon za otroke in mladostnike

116 111

Odgovor je pogovor.

**Nova številka,
stari prijatelji.**

**Ko je hudo, me
pokličite!**

telefon
Samaritan

080 1113

Reprohijem usi in dan!
Kliči je brezplačno, omagala ga
Telekom

ozara
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

OZARA SLOVENIJA,
PISARNA ZA INFORMIRANJE
IN SVETOVANJE,
MIKLOŠIČEV TRG 3,
9240 LIUTOMER

**Kontaktna številka
070 550 665**

Ponujamo pomoč in podporo osebam
s težavami v duševnem zdravju, ljudem
v duševni stiski in njihovim svojcem.

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.

ZAHVALA

V 42. letu nas je tragično zapustil
naš dragi sin, brat, ati in stric

Darko Miholič

iz Bratonec

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem PP Ljutomer, EVSP Petanjci, PPP Murska Sobota, Društvu diabetikov M. Sobota in drugim društvom diabetikov ter ZDDS, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gospe Jožici za besede slovesa, govornici iz društva diabetikov, policijski godbi in pogrebniemu podjetju Ferenčak. Iz srca hvala za vse darovane sveče in cvetje, za svete maše, prispevke za vežico ter izraženo pisno in ustno sožalje.

Posebna zahvala je namenjena vsem, ki ste denarno pomagali otrokoma pokojnega očeta.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Vsi njegovi najdražji

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.

V 42. letu je umrl naš sodelavec

Darko Miholič

iz Bratonec

Sodelavci Policijske uprave Murska Sobota
ga bomo ohranili v lepem spominu

Mirno, spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje.

ZAHVALA

V 62. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, sin, dedi, tast in brat

Štefan Maučec

iz Gančan 78

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem,
ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani
ter darovali cvetje, sveče in za sv. maše.

Hvala g. župniku, govorniku, pevkam in pevcom
ter Pogrebništvu Komunale.

Žalujoci vsi njegovi

Vsi bomo enkrat zaspali,
mirno počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.

ZAHVALA

V 89. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica,
prababica, tašča in sestra

Katarina Gomboc

iz Vučje Gomile 15

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za vso pomoč in podporo. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ter za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove v dobrodelne namene.

Posebej hvala gospodu župniku Srečku Frasu za pogrebni obred in pevcom za odpete žalostinke. Hvala tudi internemu in negovalnemu oddelku ter pogrebništvu Banfi - Vučkič.

Žalujoci njeni najdražji

AGROCORN
02 572 38 15
**UGODNA PONUDBA
TIMAC AGRO**
NPK 15-15-15 + 690, 472,00 €/t
N 53S (30N + 23S0,) 412,30 €/t
Cene so z 8,5% DDV-jem.
Agrocorn, d. o. o., Ulica Štefana Kovača 2 A, 9224 Turnišče

**Izdelamo vam strokovno
in objektivno pravno mnenje
o vašem pravnem vprašanju**
031 653 261
društvo.upokojitev@gmail.com
www.drustvo-pomoc-upokojitev.Lrf-pomurje.si
Društvo za pomoč pri upokojevanju, Aškerčeva ulica 21, 9240 Ljutomer

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

**Varčni traktorji
Lamborghini**
od 50 do 260 KM
PRODAJA - SERVIS - REZERVNI DELI
Zastopnik za Pomurje in vzhodno Štajersko
AUTOREAL
02 558 84 99; 041 717 050
Generalni uvoznik za Slovenijo: AGROMETAL, d. o. o., Ljubljana

**ODPLAČAMO LIZING
za vaše VOZILO**
in vam uredimo
UGODNEJŠE FINANCIRANJE
z izplačilom razlike v gotovini
ali vozilo samo odkupimo.
Posredujemo za več posojilodajalcev.
AVTOMOBILI P. R.,
Industrijska ul. 9, MB, 02 228 30 20

TUROPOLJE, d. o. o.
**SERVIS,
TRGOVINA STIHL**
Murska Sobota: 02 536 15 80
Ulica Zorana Velnarja 13
Ljutomer: 02 584 80 25
Lendava: 02 574 21 74

Bencinski servis OMV Lipovci
kurilno olje »OMV Futur Plus«
in plinsko olje
dostava na dom informacije in naročila
02 578 85 60, 031 375 476,
02 521 49 80
Arpad Sobočan, s. p., Dolnji Lakoš, Glavna ulica 93, Lendava

OMV BS skladišče Murska Sobota
Naročilo in dostava
kurilnega
in plinskega olja
tel.: 521 49 63,
031 333 802
Možnost plačila
tudi na obroke
KA-OIL, DEJAN KAROLI, s. p.

**VRTINE ZA
TOPLOTNE ČRPALKE
NAMAKALNE IN PONIKOVALNE SISTEME**
GEO-VRTINA d.o.o.
MURSKA SOBOTA
OBRATNA ULICA 40
VODNA DOVOLJENJA
MONITORING
041 741 809

RASTLINJAKI
PRODAJA IN MONTAŽA
tel. št. 031 360 330
Rastlinjaki, prodaja in montaža, Kocjeva ul. 16, M. Sobota

Smo mlado mednarodno podjetje, ki se ukvarja z
opremljanjem hotelskih objektov in zasebnih residenc.

**Iščemo mlade, dinamične sodelavce
iz lesarske stroke: MIZARJE**

Vaše delovno področje bo delo v proizvodnji masivnega pohištva. Od Vas pričakujemo končano stopnjo izobrazbe: mizar, večletne delovne izkušnje iz lesarstva in pasivno znanje nemškega jezika.

Pričakujemo: **sposobnost samostojnega dela pri mizarskih strojih, upravljanje in vodenje CNC-stroja in avtomatske horizontalne žage.**

Sprejemamo pisne prošnje s priloženim življenjepisom.

Vlogo naslovite na:

h. i. s., proizvodnja pohištva, d. o. o. (za razpis)
Podgorje 31 A
9253 Apače

Vrtec Murska Sobota obvešča starše,
da bo vpisovanje otrok novincev za šolsko leto 2013/2014 vsak delovni dan od 18. 3. 2013 do 29. 3. 2013 od 8. do 14. ure in ob sredah do 16. ure na upravi Vrtca Murska Sobota, Talanyjeva ulica 6, 9000 Murska Sobota.

Vpisovali bomo vse otroke od 11. meseca starosti do vstopa v šolo in v vse enote Vrtca Murska Sobota:

- GOZDIČEK, Ulica Štefana Kovača 23, Murska Sobota,
- MIŠKE, Talanyjeva ulica 6, Murska Sobota,
- RINGARAJA, Gregorčičeva ulica 23, Murska Sobota, in
- URŠKA, Prešernova ulica 10, Murska Sobota.
- VEVERIČKA, Rakičan, Lendavska ulica 8, 9000 Murska Sobota,
- KRTEK, Bakovci, Vrtna ulica 2, 9000 Murska Sobota,
- SRNICA, Krog, Trubarjeva ulica 77, Murska Sobota,
- ROMANO, Pušča, Glavna ulica 2, Murska Sobota, in
- ČEBELICA, Zadružna ulica, Černelavci, Murska Sobota.

NOVO ZA VAS
NAJNOVEJŠA IN NAJUGODNEJŠA AGENCIJA, KI
DELUJE DRUGAČE S PRISTOPOM DO VSAKEGA
Prisluhnemo vaši želji in vam posredujemo
primerno prijateljstvo ali sorodno osebo.
Nizke cene, dame brezplačen vpis.
Tel.: 040 506 100, kala1@telemach.net
»AGENCIJA KALA-AMOR«, Dominika Tibaut, s. p.,
Tomšičeva ulica 23, 9000 M. Sobota

**PRODAMO PASIVNO
SKELETNO HIŠO
NA VANEČI**
KTG Darko Kerčmar s.p.
Gregorčičeva 35, 9000 Murska Sobota
gsm: 041 717 043,
tel.: 02 530 4144
email: ktg.kercmar@gmail.com,
splet: www.ktg.si

**SANITETNI PREVOZI V BOLNIŠNICE IN
ZDRAVILIŠČA V SLOVENIJI IN TUJINI**

**IZVAJAMO TUDI SAMOPLAČNIŠKE PREVOZE
DOMA IN V TUJINI 041 67 44 67**

Ograja, ki ugaja
Ograje KOČEVAR
info@ograje.com, www.ograje.com
Tovarniška cesta 11 C, 3312 Prebold
tel.: 03 570 12 21, GSM: 051 624 207

SANTRA
Prevoze opravljamo z osebnimi in reševalnimi vozili z nalogom za prevoz.
Pridemo po vas domov.
Pomagamo vam urediti dokumentacijo za pregled, sprejem ali terapijo.
Z vami počakamo do konca pregleda.
Po pregledu vas odpeljemo domov.
Pokličite in se prepričajte o naši kakovosti.
Za vse, ki imate urejeno dodatno zavarovanje, so naše storitve brezplačne.

glasbene
lestvice na
radiu murski valLESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. POGLEDAM TE – Poskočni muzikanti
2. MOJA SNEŽINKA – Novi spomini
3. PREMALO LJUBLJENA – Zlatih 6
4. TI SI NEKAJ POSEBNEGA – Trubadurji
5. NA OSTREM OVINKU – Rubín

PREDLOGA

NE BOŠ ME UJELA – Igor in Zlati zvoki
SKUPAJ – Stil

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. NEBO NAD BERLINOM – Društvo mrtvih pesnikov

2. VSE JE V GLAVI – CoverLover
3. KREDITNO SPOSOBNA – Katarina mala & Murat
4. PLUS IN MINUS – Eva Boto
5. NEŽNO, GROBO, NEŽNO – Sweet Peak & Alma

PREDLOGA

RASTEMO – Tinkara Kovač
NIHČE IZ VESOLJA – Bohem

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. HALL OF FAME – The Script & Will.i.am
2. BECAUSE WE CAN – Bon Jovi
3. DAYLIGHT – Maroon 5
4. JUST GIVE ME A REASON – Pink & Nate Ruess
5. BLACK CHANDELIER – Buffy Clyro

PREDLOGA

ONE WAY OR ANOTHER – One Direction
DON'T YOU WORRY CHILD – Swedish House Mafia + John Martin

Majico Murskega vala dobi:
Marija Miholič, Bratanci 107.
Nagrada čaka v naročniški
službi Podjetja za informiranje.

Kupon št. 11

Glasujem za skladbo

Glasba našega srca:

7 Veličastnih:

NSTSNMV:

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka,
19. marca 2013, na naslov:
Murski val, Ul. arh. Novaka 13, 9000
Murska Sobota, za glasbene lestvice.

RADIOMURSKI VAL 94,6 in 105,7 MHz

Petek, 15. marca:

- 14.30 Romskih 60 minut,
Simona, Robertina,
Aljoša in romsko življenje!
20.00 Zimzelenčki Nataše Špindler

Sobota, 16. marca:

- 14.30 Oddaja tedna:
Nataša Brulc Šiftar, intervju
20.00 Duškova sobotna ordinacija

Nedelja, 17. marca:

- 10.30 Nedeljska kuhinja:
dr. Ivanka Huber,
raziskovalna postaja
ZRC SAZU-ja na Petanjcih
15.00 Mura 05: Aluminij,
prenos prvoligaškega
nogometa iz Fazanerije

Ponedeljek, 18. marca:

- 11.15 Vaj, kak san zlufto!
Žarek optimizma ali trenutek
resnice po tekmah doma z
Olimpijo in Aluminijem?
20.00 Kak je indak fajm bilou!
Zrinski!

Torek, 19. marca:

- 11.15 Petrin Kratki stik
13.15 Natašina Prva oseba ednine

Sreda, 20. marca:

- 10.15 Župan v studiu:
Anton Balažek,
Občina Lendava
11.15 Trn v peti, oddaja, ki jo
oblikujejo poslušalci!

Četrtek, 21. marca:

- 12.30 Aktualno: kar izbrskajo
radijski novinarji
18.00 Mali radio (Nina in Miha)

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Prvo indeksno zavarovanje posevkov pred nevarnostjo pomanjkanja padavin - meteorološka suša

Pohitite, sklepanje zavarovanja je časovno omejeno.

Triglav komplet

triglav
www.triglav.si

Vse bo v redu.

napovednik prireditvev

Koncert

LENDAVA

V sredo, 20. marca, ob 18. uri bo v gledališki in koncertni dvorani mednarodni koncert učencev glasbenih šol, na katerem bodo nastopili učenci GŠ Lendava, GŠ Lenti (Madžarska) in GŠ St. Stefan im Rosental (Avstrija).

LJUTOMER

V soboto, 16. marca, ob 20. uri bo v dvorani ŠIC koncert dalmatinskih klap.
V torek, 19. marca, ob 18. uri bo v dvorani Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer peti javni nastop učencev.

BELTINCI

V soboto, 16. marca, ob 19. uri bo v kulturnem domu koncert Narodne pesmi in ... Nastopili bodo pevci mešanega pevskega zbora Cantate z gosti Nives Zver in Dušan Slaček ter učenci kitare Glasbene šole Beltinci.

GORNJA RADGONA

V petek, 15. marca, ob 17. uri bo v dvorani ZGŠ Maestro javni nastop učencev glasbene šole.

NEGOVA

V sredo, 20. marca, ob 17. uri bo v OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova dobrodelni koncert: Nekoč, danes, jutri. Srečanje z državami Comeniusa.

SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

V petek, 15. marca, ob 20. uri bo v Klubu Jama Kulturnega in upravnega središča Koncert PunkRockNight vol. 2: Jack Disconnect (A) in TrashCandy(MB).

MURSKA SOBOTA

V soboto, 16. marca, ob 22. uri bo v Mikkovih klubskih prostorih Prejmikk >>> I. premik, na katerem bodo nastopi in projekti: Bilk (ZG), Yanoosh, Obm Fat & Evol Ai ter VJ Markov Vivoda.

Gledališče

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 14. marca, ob 10. uri bo v gledališču Park gledališka predstava Tom Lycos, Stego Nantsou: Kamni. Predstava bo za gledališko-lutkovni abonma.

V torek, 19. marca, ob 17.30 bo v gledališču Park gledališka predstava Pazi, m@il! v izvedbi Špas teatra Mengeš. Predstava bo za abonma komedija in izven. Predstava bo tudi ob 20. uri za abonma drama/komedija in izven.

LENDAVA

V torek, 19. marca, ob 19. uri bo v gledališki in koncertni dvorani opereta v madžarskem jeziku Magnas Miska v izvedbi gledališča iz Subotice. Predstava je za madžarski abonma in izven.

GORNJA RADGONA

V četrtek, 14. marca, ob 18. in 20. uri bo v domu kulture komedija Tašča.com 4

LENDAVA, ČRENŠOVCI

V četrtek, 14. marca, ob 9. uri bo v gledališki in koncertni dvorani v Lendavi sre-

čanje otroških in mladinskih gledaliških skupin Hura za gledališče s petimi predstavami gledaliških skupin iz Lendave in Turnišča. Ob 18. uri pa se bo v kulturni dvorani v Črenšovcih predstavila gledališka skupina tamkajšnje osnovne šole z gledališko-glasbeno predstavo Zala.

Literatura

MURSKA SOBOTA

V torek, 19. marca, ob 18. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici predstavitev knjige Poglavlja iz zgodovine prekmurskega knjižnega jezika, katere avtor je dr. Marko Jesenšek. Obenem bo še predavanje dr. Marka Jesenška in dr. Zinke Zorko Vloga in pomen prekmurskega jezika v razvoju slovenskega knjižnega jezika. Predstavitev in predavanje bo povezoval mag. Franc Kuzmič.

LJUTOMER

V ponedeljek, 18. marca, ob 16.30 bodo v Splošni knjižnici Ljutomer Pravljične ure – Princ Razvajen.

Predavanje

LJUTOMER

V četrtek, 14. marca, ob 18. uri bo v muzeju predstavitev jubilejne 20. številke zbornika Zgodovinski listi (1992–2012).

MURSKA SOBOTA

V petek, 15. marca, ob 16. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici brezplačni trening z delavnico Skozi teorijo petih elementov povežimo fizično z duhovnim, ki jo bo vodila Margareta Ana Bole.

GORNJA RADGONA

V petek, 15. marca, ob 19.30 bo v učilnici doma kulture potopisno predavanje mlade popotnice in domačinke Ines Mulec o Indoneziji.

Praznik

LENDAVA

V petek, 15. marca, ob 18. uri bo v gledališki in koncertni dvorani osrednja kulturna prireditvev ob madžarskem narodnem prazniku – spomin madžarske revolucije in boja za svobodo 1848/49. Ob 11. uri bo slavnostna prireditvev za osnovnošolce, ob 17. uri pa polaganje vencev pri spominski plošči Szechenyija in Kossutha.

DOBROVNIK, ŠALOVCI, KAPCA

V soboto, 16. marca, ob 19. uri bo prireditvev ob madžarskem nacionalnem prazniku v kulturnem domu v Dobrovniku, v nedeljo, 17. marca, ob 13.30 v vaškem domu v Domanjševcih, ob 15.30 pa v vaškem domu v Čentibi.

Dogodek

MURSKA SOBOTA –
Hiša Sadeži družbe

V četrtek, 14. marca, ob 9. uri bo velikončna kuharska delavnica (Vera Debelak), ob 17. uri pa delavnica Čarobnost, 2. skupina – začetek (Barbara Muhič). V petek ob 16. uri bo delavnica Spomladanske gobe (Milan Kelhar), ob 18. uri pa pomoč pri vzgoji in partnerskem odnosu – Andrej Omulec (ZPM). V soboto ob 11. uri bo kvačkanje šalov – delavnica s čajanko (Ljiljana Delič). V ponedeljek ob 13.30 bo šiviljska delavnica Velika noč (Katarina Tkalec), ob 16.30 potopisno predavanje Španija-Andaluzija (Breda Dular), ob 17.30 pa joga smeha (Klavdija Zver). V torek ob 16. uri bo velikončna ustvarjalna delavnica (Željka Hobljaj), ob 16.45 pa Gremo vsi na jogo (Društvo joga v vsakdanjem življenju – Sonja Mikuž). V sredo ob 14. uri bo krožek ročnih del – kvačkanje, pletenje (Erna Šantavec), ob 17.30 pa transmijska meditacija (Majda Lindič).

LENDAVA – Medgeneracijska hiša Sofija (Glavna ulica 48)

V četrtek, 14. marca, ob 10. uri bo delavnica Izdelava polnozrnatih testenin (Karolina Utroša), ob 18. uri pa predavanje Čudežna industrijska konoplja (Dejan Rengeč).

CANKOVA

V nedeljo, 17. marca, med 8. in 13. uro bo v okviru Jožefovih dni v vaško-gasilskem domu razstava ljudske obrti, pripravili pa bodo tudi delavnice in predstavitev turistične dejavnosti. Ob 15. uri bo pri osnovni šoli nogometni turnir med duhovniki in policijo. V torek, 19. marca, pa bo Jožefovo senje.

LJUTOMER

V torek, 19. marca, ob 17. uri bo v atriju Mestne hiše Ljutomer tradicionalna rez mestne vinske trte z vinsko degustacijo, ki jo pripravlja Društvo vinogradnikov in prijateljev vina Ljutomer.

GORNJA RADGONA

V nedeljo, 17. marca, ob 13. uri se bo začel v Lisjakovi strugi voden pohod z nabiranjem zvončkov do mostu na Muri v Gornji Radgoni. Dolžina pohoda je osem kilometrov, organizira ga Agencija Kalamor, potrebna pa je predhodna prijava.

MURSKA SOBOTA/LENDAVA/
GORNJA RADGONA

Društvo Joga v vsakdanjem življenju Maribor z vadbenimi enotami v Pomurju organizira semester vadbe, ki bo od 18. februarja do 21. junija. V Murski Soboti bo vadba za udeležence 1. stopnje vsako sredo ob 19.30 v gasilskem domu. Ob ponedeljkih ob 17.15 bo vadba v Lendavi za 1. stopnjo v centru Banffy. V Gornji Radgoni pa v ponedeljek in sredo ob 17. uri v OŠ Gornja Radgona.

Razstave

MURSKA SOBOTA

V Galeriji Robin je na ogled razstava del akademskega slikarja Igorja Banfija.

LENDAVA

V razstavnih prostorih Galerije - Muzeja Lendava na lendavskem gradu bo do 14. aprila na ogled spominska razstava del akademskega slikarja Lajčija Pandurja.

GRAD

V palaciju gradu Grad je na ogled razstava slik in grafik akademskega slikarja Lojzeta Logarja iz zasebne zbirke Rudija Ringbauerja.

BUDIMPEŠTA

V Hegyvidék Galerija je do 26. marca na ogled razstava prekmurskega akademskega slikarja Dubravka Baumgartnerja. Razstava je ne ogled v torek, četrtek in petek med 10. in 18. uro.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka je marca na ogled razstava skulptur in slik Marije Milene Reščič.

GORNJA RADGONA

V galeriji doma kulture je na ogled razstava likovnih del Branka Borka.

RADENCI

V avli Dosorja bo do 31. marca na ogled razstava likovnih del Leopolda Methansa z naslovom Heraklit.

SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

V Kulturnem in upravnem središču bo do 31. marca na ogled likovna razstava del slikarke Mire Petek.

Film

SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

V soboto, 16. marca, ob 20. uri bo v klubu Jama projekcija filma Vinopiri: Krvni davek, ki jo pripravlja Mladinski klub Čebela.

MURSKA SOBOTA

V petek, 15. marca, ob 19. uri bo v Mikkovih klubskih prostorih Kino Guerillo z brazilskim dokumentarcom Belo Monte: Napoved vojne.

GORNJA RADGONA

V petek, 15. marca, ob 18. uri bo v kinu Gornja Radgona animirani pustolovski film Pet legend.

Star Max MURSKA SOBOTA

(od 14. 3. do 20. 3.)
Romantična komedija Za dežjem posije sonce (18.30)

Družinska fantazijska avantura Mogočni Oz – 3D (20.50, v petek in soboto še 22.50)

Triler Podkupljeno mesto (21.00)

Romantična komedija Prvo leto po poroki (19.00)

Družinska pustolovščina Mladi volkodlak Dolfi (16.40, v soboto in nedeljo še 14.20)

Komedija Polnih 21 (17.00)

Družinska komedija Mali veliki panda (16.30, v soboto in nedeljo še 14.30)

Grozljivka Mama (20.40, v petek in soboto še 22.40)

Mladinski film Ledeni zmaj (18.40)

Napovedi kulturnih in turističnih prireditvev pošiljajte na elektronski naslov: joze.gabor@vestnik.si.

Četrtek: oblačno,
rahlo sneženje,
vetrovno
0 | 2

Petek: pretežno oblačno,
vetrovno
-2 | 4

Sobota: zmerno oblačno
-6 | 5

Nedelja: zmerno oblačno
-3 | 9

Ponedeljek: pretežno oblačno,
rahel dež
1 | 6

vreme

Andrej Velkavrh

Hladno in mogoče sneg

V noči na četrtek se bo od severa močno ohladilo. Zato se bo meja sneženja spuščala do nižin. A kakšne resnejše snežne odeje ne pričakujemo. Lahko bo pobelilo, to pa bo tudi vse. Padavine bodo dopoldne postopno ponehale. Pihal bo močan severni veter. V petek bo pretežno oblačno, še bo pihal severni veter, a bo nekoliko oslabil. Hladno bo. Proti večeru in v noči na soboto se bo delno zjasnilo. Sobota bo prinesla nekaj sonca, a jutro bo mrzlo. Tudi v nedeljo bo nekaj sonca in nekaj oblačnosti. Čez dan bo zapihal jugozahodni veter in segrelo se bo. Ponedeljek bo popoldne prinesel nekaj dežja.

Nestalne vremenske razmere

Če je suša zemlja preveč pila, bo poleti manj dobila – tako pravi ljudski pregovor. Če je to res, lahko pričakujemo suho poletje. Res zanimivo, ali temelji ta trditev na dolgoletnih izkušnjah ali pa je le plod razmišljanja v smeri, da je nekako »tam gori« nekoličina dežja, ki se mora v letu dni približno izliti na tla. In če je enkrat preveč, bo potem drugič premalo. Ta način razmišljanja sicer približno drži, a res za dolgo obdobje, recimo trideset ali več let. Nikakor pa tega ne moremo pričakovati v enem letu. Imamo sušna leta, spet druga so mokra... Ni treba, da gledamo le strogo koledarsko leto, ampak obdobje dvanajstih mesecev, tudi če obdobje sega iz enega v drugo leto. Kar spomnite se, kako suho jesen smo imeli leta 2011! Suho vreme se je potem nadaljevalo v zimo. No, pomlad je s sprotnim dežjem nekako zakrila sušo, ki pa se je marsikje spet razkrila lani poleti. Na srečo je temu sledila deževna jesen in tudi zima je bila mokra, začetek marca pa tudi ne kaže, da bi bilo prav dosti drugače.

Opazamo tendenco, da se posamezni tipi vremena zadržijo dlje, ko pa se vreme spremeni, spet tako ostane dalj časa. Za rastline to vsekakor ni prav dobrodošlo. Že res, da je voda vir življenja, a če je je preveč... Živa bitja so prilagojena krajevnim življenjskim razmeram, tudi vremenu. In če vreme začne preveč odstopati od teh značilnosti, so rastline prizadete. Nekaj časa še lahko sledijo spremembam, nato začnejo slabeti. Hitreje se jih lotijo bolezni, ne rastejo tako, kot bi pričakovali, počasi umirajo...

vestnikov koledar

Č – 14. marec	MATILDA
P – 15. marec	KLEMEN
S – 16. marec	HILARIJ
N – 17. marec	JERICA
P – 18. marec	EDVARD
T – 19. marec	JOŽEF
S – 20. marec	SREČKO

V petek, 15. marca, sonce vzide ob 6. uri in 13 minut, zaide ob 18. uri in 8 minut. Tako bo dan dolg 11 ur in 55 minut. V torek, 19. marca, ob 18. uri in 26 minut bo na nebu nastopil prvi krajec.

fotografija tedna

Cygnus. Narava se z ljudmi večkrat kruto poigra, a obenem poskrbi za precej nenavadne in zanimive pojave. Potem ko je zaradi obilice snega in nekaj deževja voda zalila, poškodovala in uničila veliko kmetijskih površin, so iz nove situacije najbolj koristno stvar zase potegnili naši pernati prebivalci. Nikjer ni to bolj vidno kot ob cesti med Rankovci in Gederovci, kjer je pokrajina v preteklih tednih spominjala na močvirna in lagunska območja pred Benetkami, ki pa so jo zase izkoristili številni prispeli labodi. To območje je bilo sicer že prej, tudi v malce bolj sušnem času, znano po teh živalskih lepoticah, in ima že dalj časa postavljeno opozorilno tablo z napisom Pozor, labodi na cesti!, a zaradi zdajšnje obilice vode se je že ustaljenim labodom pridružilo na desetine novih. In tako poskrbelo za veličastno igro narave v novi domovini labodov. T. K.

FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

Tekmovanje v pomnjenju Memoriada13

Z nekaj vaje lahko vsak izboljša spomin

V pričakovanju novih državnih rekordov, svetovnih prvakov in drugih prelomnih trenutkov

Bliža se Memoriada13 oziroma 5. oprto državno prvenstvo v pomnjenju. Na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru (UM FER) ga v soboto organizira EIC Univerzum Minerva Maribor v sodelovanju z nacionalnim sve-

tom miselnih športov Slovenije. Gre za tradicionalno tekmovanje po pravih svetovnih organizacijah miselnih športov, na katerem se tekmovalci, tako imenovani mentalni atleti, med seboj pomerijo v sposobnostih hitrega pomnjenja in učenja.

Tekmovanje ni namenjeno preverjanju znanja ali razgledanosti tekmovalcev, temelji samo na sposobnosti tekmovalcev, da si v čim krajšem času pravilno zapomnijo čim večje število informacij. Z Memoriado naj bi spodbujali ljudi vseh starosti, da začnejo

katerem mestu, nato pa se morajo v določenem času (običajno v dvakrat daljšem, kot je bila faza pomnjenja) čim več spomniti in jih čim bolj pravilno razvrstiti oziroma zapisati. Čeprav posebne priprave za tekmovanje niso nujno potrebne, se bodo med

Na lanski Memoriadi na Osnovni šoli Tabor Maribor je tekmovalo sedem miselnih atletov, priča pa so bili novemu državnemu rekordur v pomnjenju kart. FOTOGRAFIJA IZ ARHIVA EIC UNIVERZUM MINERVA MARIBOR

Tekmovanje ni namenjeno preverjanju znanja, temelji samo na sposobnosti tekmovalcev, da si v čim krajšem času pravilno zapomnijo čim večje število informacij.

najboljše uvrstili tisti, ki imajo dobro dodelan sistem pomnjenja oziroma svoj spomin že zelo treniran.

Prvo svetovno tekmovanje v pomnjenju so organizirali že leta 1991 v Londonu. Danes potekajo državna in regionalna tekmovanja v Sloveniji, Veliki Britaniji, Nemčiji, Franciji, ZDA, na Poljskem, v Avstraliji, Južni Ameriki, na Kitajskem in v Indiji. Vodja slovenskega tekmovanja mag. Vanja Jus poudarja, da bo letošnja Memoriada svojevrstna prelomnica zaradi več stvari. Prvič naj bi se ga udeležili najboljši tekmovalci v miselnih športih iz tujine, med njimi tudi velemojster in svetovni prvak Boris Nikolaï Konrad, ki si zapomni 280 besed ter 195 imen in obrazov v 15 minutah in mu ni tuje zapomniti si naključno zmešanega zaporedja 52 igralnih kart v 30 sekundah. Pričakuje tudi, da bodo slovenski tekmovalci ponovno postregli z novimi državnimi rekordi v posameznih disciplinah. »Radi bi se zahvalili FER-ju, ki bo omogočil, da bomo Slovenci prvi na svetu izpeljali državno tekmovanje prek računalnika in portala memocamp.de, kar bo v prihodnosti zagotovila postala praksa tudi drugod po svetu,« je poudaril še tretjo prelomnico Memoriade13 pobudnik tovrstnih tekmovanj v Sloveniji mag. Peter Cokan, direktor Univerzuma Minerva. J. Domajnko

bolj zavestno uporabljati in trenirati svoje možgane, saj želijo organizatorji pokazati, da z nekaj vaje vsak lahko izboljša svoj spomin. Hkrati želijo doseči, da bi se ljudje začeli zavedati, da je treba uporabljati čim več možganov, saj na ta način krepimo tudi celo telo.

Tekmovanje je sestavljeno iz sedmih disciplin, ki niso specifične za nobeno kulturo ali jezik, tako da so zagotovljeni enaki tekmovalni pogoji za mednarodno konkurenco: imena in obrazi, hitra števila, abstraktne slike, binarna števila, besede, izmišljeni datumi zgodovine in hitre karte. Pri vsaki disciplini je določen čas za pomnjenje, katero število, karta, slika ... je na

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narocnina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,75 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek:

Rojstni podatki:

Naselje, kraj, številka:

Davčna številka:

Datum:

Poštna številka:

Pošta:

Podpis:

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitev izdelkov in storitev Podjetja za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejav v zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.

VESTNIK